

@001A ༄། །ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉིན་བསྟན་ཚུལ་སྤྱོད་ཁྱིད་དུ་སྦྱལ་སྒྲུབས་གྱི་ཟིན་ཁྱིས་བྱུང་གཉིས་འདོད་པ་འཇོ་བའི་དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུའི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

@001B ༄། །རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་བཀའ་བློན་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཞལ་ནས་འདི་སྐད་དུ། རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་པོ་ཏོ་བའི་གསུང་ལས། རྣལ་གྲོལ་བསྐྱུབ་པ་ལ་སྒྲ་མ་ལས་གལ་ཆེ་བ་མེད་དེ།
ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་བལྟས་ནས་བྱས་

པས་ཆོག་བ་ལའང་སྟོབ་མཁན་མེད་པར་མི་འོང་ན་ངན་སོང་ནས་འོངས་མ་ཐག་པ་འགྲོ་མ་སྟོང་བའི་སར་འགྲོ་བ་ལ་སྒྲ་མ་མེད་པར་གན་འོང་། གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཅག་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་སྒྲ་
མ་མ་བསྟན་པར་འོང་ཐབས་མེད་དེ། ཉི་མ་གཅིག་གི་ལམ་དུ་

འོང་བ་དང་།ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་རྒྱུད་དུ་རེ་ལའང་སྟོན་མཁན་དང་སྟོབ་མཁན་མེད་པར་མི་ཤེས་ན། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་གཏན་འབྱུངས་བྱས་པས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ལམ་གྱི་བགོད་ཚུལ་གནས་ཤེས་ཏེ་མི་ཤེས་པས་

སྒྲ་མ་ཞིག་ངེས་པར་བསྟན་དགོས། བསྟན་བྱའི་སྒྲ་མ་དེའང་གང་བྱུང་གིས་མི་ཆོག་པར་ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱུད་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ། སྟོབ་མ་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་

ཁྱིམ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྒྲོལ་བཞུགས་པོར་ནས་

@002A ལྷོ་ལྷོ། །བཏོན་པ་ལྟར་སྒྲོབ་མ་དེ་ཡང་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་པའི་སྐལ་ལྷན་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་།དེས་ན་ལམ་མ་ཞོར་བར་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ལྷན་
ཞིག་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་བས་།དེ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་

བཞི། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་པའི་ཉེས་དམིགས། བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ། སྒྲུབ་བས་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་
ཡོན་ལ་བརྒྱུད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་

འཕང་ལ་ཉེ་བ། རྒྱལ་བ་རྣམས་དབྱེས་པར་འགྱུར་བ། བདུད་དང་སྤྲིག་གྲོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ། ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་རང་ཤྱགས་ཀྱིས་འགག་པ། ས་ལམ་ཉམས་རྟོགས་
ཐམས་ཅད་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ། ཆེ་

རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མི་ཐོངས་པ། ངན་མོང་དུ་མི་ལྟུང་བ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འགྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷ་

མས་གདམས་པ་བསྟན་པ་རང་གིས་ཉམས་

@002B སུ་གྲངས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉི་བ་དང་། གླ་མ་མཚོད་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་བས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉི་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་ཆོས་སྟོན་
མཁན་གྱི་གླ་མ་བསྟེན་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། བདུད་རྩི་ལྷིང་པོ་

ལས། གྲངས་མེད་བསྐྱལ་པ་རྒྱ་མཚོར་བཙོན་པ་བརྒྱས། །བསྐྱབས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེད་དཀའ་བྱུང་འདྲ་གཞི། །གླ་མའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟིགས་དུས་ཀྱི། །ཆོ་བུང་གཅིག་ལ་བདེ་གླག་འབྱུང་
པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལམ་གཞན་པར་ཕྱིན་

ཐོག་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་མང་པོར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་སྤྲགས་གླ་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྟིགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་བུང་གཅིག་ལ་ཐོབ་པའང་གླ་མ་བསྟེན་ཚུལ་
ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་བཀའ་ངོན་ནམ་འབྲས་བྱ་མིན། སྤྲགས་

གླ་མེད་ལ་བརྟེན་ཀྱང་ལཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་འདི་ཚུལ་བཞིན་མ་བྱས་ན་དོན་དམུལ་བར་འགོ་བ་ལས་དོན་འཆང་གི་གོ་འཕང་འཐོབ་རྒྱུ་ལྡིང་བ་མེད། སྤར་དྲངས་པའི་བདུད་རྩི་ལྷིང་པོའི་

ཡུང་གི་བྱངས་ཀྱང་རྒྱད་ལས། གང་གི་དྲིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་

གནས། རྒྱད་ཅིག་གིས་ནི་ཐོབ་འགྱུར་བ། ལྷ་མ་རིན་ཆེན་ལྟ་བུ་ཡི། རྩོམ་ཅན་ཞབས་པད་ལ་འདུད། ཅེས་དང་། ལྷ་མ་ཆོད་ལས། གང་གི་ཐུགས་རྗེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས། རྒྱ་
གསུམ་གོ་འཕང་མཆོག་གྱང་རྒྱད་ཅིག་ལ། རྩོམ་མཛད་ལྷ་མ་རིན་

ཆེན་ལྟ་བུའི་རྒྱ། རྩོམ་ཅན་ཞབས་པདྟར་ཐུག་འཆལ་ལོ། ཞེས་ལྷ་མ་གང་གི་ཐུགས་རྗེ་ལས་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ན་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
དབྱིངས་སམ་གནས་མཐར་ཐུག་པ་རྒྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་

@003A ༄། རམ་ཆོག་གྱང་དུས་རྒྱད་ཅིག་མ་སྟེ་སྟིགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་བྱང་གཅིག་ལ་བདེ་ལྷག་དུ་རྩོམ་བར་མཛད་པ་ཡིན། འདིའི་རྒྱད་ཅིག་ནི་ཡར་ལྷ་དང་། མར་དམུལ་བ་པ་སོགས་འགྲོ་བ་
གཞན་གྱི་ཆོ་ཆད་ལ་ལྟོས་ན་མིའི་ཆོ་བྱང་འདི་རྒྱད་

ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཆོད་ཙམ་སྟེ། དཔེར་ན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལྷ་ཡུལ་དུ་བློ་རྒྱུ་གཅིག་གི་ཡུན་ལས་མ་བཞུགས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ནས་མིའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་སོང་བའི་ལྷ་ཡར་དང་། ཡང་

གཅིག་ཏུ་ན་འཁོར་བའི་སྤྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མཐའ་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་

ཆོ་བྱང་འདི་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡིན། རྗེ་མིད་ལ་སོགས་ཆོ་བྱང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ཡང་སྤྱིར་སྤྲུགས་སྒྲ་མིད་ལ་བཏེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་སྒྲ་མ་མར་པ་སོགས་ལ་བཤེས་
གཉིན་བསྟན་ཚུ་ལ་ཚུ་ལ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ཁོ་ནས་བྱུང་བ་རེད།

ཁོང་གིས་མར་པའི་སྤྱི་མ་ཁར་དགུ་བཅུ་གས་བཞེངས་པ་སོགས་དཀའ་སྤྱད་ཚད་མིད་པས་སྒྲ་མ་མར་པའི་བཀའ་བཞིན་བསྟུབ་ཅིང་བསྟན་ཚུ་ལ་གཞན་ལས་ལྷག་པ་མཛད་པས། མར་པའི་
སྟོབ་མ་དོག་སྟོན་ཆོས་དོར་སོགས་ཉི་ཟླ་དང་རྒྱ་སྐར་ལྟ་བུ་བྱུངས་

མིད་པ་ཞིག་བྱུང་ཡང་། མིད་ལ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་སྒྲ་མ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་བརྒྱ་འབྱུང་སྟོང་འབྱུང་གིས་ལྷག་པ་དང་། མན་
ངག་སྒྲ་རེ་སྒྲ་གཉིས་སམ། སྤྱི་མ་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་

རྗེ་ཙམ་བསྟན་ཅུས་པའི་སྒྲ་མ་ཞིག་དང་ཕྱད་ཀྱང་སྟོབ་མ་དེ་དེའི་ཚོད་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉི་ཞིང་། ལམ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་ཅུས་པ་ཞིག་དང་ཕྱད་ན་ནི་འཆང་རྒྱ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་

སྐྱུར་བ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་སྒྲ་མ་རྩུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ན་ནི་སྒྲ་གསལ་

@003B ས་བརྟེན་པར་མེད་ཀྱང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ལམ་ཤིན་ཏུ་སྐྱུར་བ་བྱང་རྒྱུ་མཉམས་དཔལ་ཏྲག་ཏུ་དུས་ཚོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་གྱི་བར་
བསྐྱེད་པ་བྱངས་མེད་གཉིས་གྱི་ཡུན་ལ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དེ་ལོ་བདུན་བརྒྱད་ཙམ་ལ་ཐོབ། བར་ཕྱིན་ཐེག

མེད་ཆོ་གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་ཐོབ་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་བྱང་མཉམས་ཏྲག་ཏུ་དུས་མཉམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཆོས་འཕགས་ལ་ལུས་སྒོག་ཡལ་བར་དོར་ནས་བསྟེན་རྩུལ་གཞན་དང་མི་འབྲུ་བ་མཇེད་པ་
ལས་བྱུང་བ་ཏྲག་ཏུ་ཉི་ཏྲགས་བརྗོད་ལས་གསུངས་བ་ལྟར་ཡིན། ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་

པ་ནི་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལ་མཆེན་པོ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་ས་དང་པོའི་བར་བསྐྱེད་ཆེན་གཅིག་དང་། དེ་ནས་ས་
བདུན་པའི་བར་བསྐྱེད་ཆེན་གཅིག་། དེ་ནས་ས་བརྒྱུ་པའི་བར་བསྐྱེད་ཆེན་གཅིག་སྟེ་བསྐྱེད་

པ་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་དགོས། བྱང་མཉམས་ཏྲག་ཏུ་དུས་སངས་རྒྱས་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་པས་ཀྱང་མ་ཆོམ་པར་རང་གི་སྒྲ་མ་རྩུལ་བར་བྱོན་པ་ནི་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། རང་དང་

ཡས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྒྲ་མ་དེད་མ་ཕྱད་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་མཇལ་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཆེར་མི་

འབྱུང་པ་ཡིན། སྒྲ་མ་དང་གཏན་ནས་མ་མཇལ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་དུས་མི་འབྱུང་ཞིང་། སྒྲ་མ་དང་མཇལ་ཏེ་དེས་ཆོས་གསུངས་པ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་སྐྱར་དུ་འཐོབ་སྟེ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་རིམ་ལྡེའི་རིམ་པ་དང་པོ་ལས། རི་དབང་ཙུང་།

ནས་འགའ་ཞིག་ལྟར་གྱུར་ན། །ལྟར་བར་མི་བྱ་སྒྲ་མ་ཡང་ལྟར་བར་འགྱུར། །སྒྲ་མའི་དྲིན་གྱིས་ཕན་པའི་ལུང་ཐོབ་ན། །གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་སྒྲ་མ་ཡང་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ས་
དམ་པས། སྒྲ་མས་བསྐྱེལ་ན་གང་འདོད་གནས་སུ་སྒྲིབས། །ཀླང་སྒྲར་མོས་གྲུས་ཕུལ་ཞིག་དེང་རི་བ།།

@004A ༄༅། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། སྒྲ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དང་སྟོབ་མ་སྟོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འཕྱད་ན་སངས་རྒྱས་ལག་པས་བཅོས་པ་ལྷ་བྱ་འོང་བར་
གསུངས་པ་དང་། སྟོང་པོ་བཞེད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་

གཉིན་གྱི་ཆོག་དང་མི་འགལ་བར་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། ༥ གཉིས་པ་སྒྲ་མ་མཚོད་ཅིང་བསྟེན་བཀྱར་བས་ཀྱང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉི་བཞི། གདམས་པ་སྟོན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ལྷ་མ་ནི་

མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་བས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉི་བཞི་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་འཛང་རྒྱ་བ་ལ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་དགོས། ཚོགས་གསོག་པའི་ཞིང་འགྲན་ལྷ་མེད་པ་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་
པས་ལམ་གཞན་དུ་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་བསག་དགོས་པའི་ཚོགས་རྒྱ་བས་པོ་ཆེ་ཡང་

ལྷ་མ་ལ་མཆོད་པས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྩལ་བཞིན་བརྟེན་ཅིང་མཆོད་ན་སངས་རྒྱས་སྟོང་ལ་མཆོད་པ་ལུལ་བའི་དགོ་ཅུ་སྤྲོ་གཅིག་གིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་སོགས་
ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་སྟེ། སྐ་རྒྱ་ཁའི་རྒྱུད་ལས། གང་ཕྱིར་ཕྱོགས་

བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་པས། །སྟོབ་དཔོན་བ་སྟུའི་ཁྱུང་གཅིག་མཆོག་ །དེ་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་མཆོད་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་
གཟིགས། །ཞེས་དང་། དེམ་ལྷ་ལས། མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། །ལྷ་མ་

ལ་མཆོད་ཡང་དག་ཅེས། །དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པའི། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་ལས། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀུན་མཆོད་པས། །ལྷ་མའི་བ་སྟུ་

གཅིག་མཆོད་ལྷག་ ཅིས་དང་། གླ་མཆོད་ལས། ཏུས་གསུམ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་

@004B ཐམས་ཅད་ལས། །གང་གི་བ་སྤྱི་བྱ་ག་གཅིག་ཙམ་ཡང་། །བདག་ཅག་བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་ལེགས་བསྐྱགས་པའི། །སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་
དང་། ཞིང་མཆོག་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་གླ་མ་ལ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མཆོད་ཡུལ་པལ་

པ་ལས་པ་མ་དང་། དེ་ལས་ཉན་རང་སོགས་དག་སྦྱོང་། དེ་ལས་བྱང་སེམས། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་བས་གླ་མའི་བ་སྤྱི་བྱ་ག་གཅིག་མཆོད་པ་
པན་ཡོན་ཆེ། བ་སྤྱི་བྱང་བྱ་ནི་གླ་མའི་སྤྱན་དང་། ཉེ་གནས། བཞོན་པ་

གཟིམ་གྱི་སོགས་ཡིན་ཏེ། རྗེ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོའི་ཞལ་ནས། གླ་མའི་བ་སྤྱི་བྱ་ག་བྱ་བ་གླ་མའི་ཡུལ་པའམ། འཁོར་རམ། ཆིབས་སམ། ཐན་གླ་མའི་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་། གླ་མ་བྲན་ནས་པན་
འདོགས་པ་ལ་ཟེར་གསུངས། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་དག་

བཤེས་སྟོད་ལུང་པས་ཕོར་པའི་ནང་གི་མར་ཕུ་རྩྱ་ཆད་བསགས་ནས་ཁོང་རང་གི་རྩ་བའི་གླ་མ་སྤྱན་སྒྲ་བ་ལོར་བཞུགས་པའི་ལོ་པའི་གྱི་ལ་བསྐྱེལ་བར་བཏང་ནས། ངས་སྟོད་ལུང་པའི་བན་དེ་

ལ་ཆོས་སྟོན་བླ་མ་པ་ལས། ཡོ་པའི་བྲི་ལ་ཟན་བྲིན་པ་བསོད་ནམས་

ཆེ་གསུངས་པ་དང་། མདོར་ན་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་བ་ལས་རང་གི་དཔེ་ཆའི་དགོ་རྟན་ལྟ་བུ་ལམ་མཐའ་རྒྱ་རྒྱ་བེན་གང་ཙམ་ཕུལ་བ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་
འཐོབ་པ་ཡིན། ལྷ་མ་མ་མཆོད་ན་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་ཡང་མཆོད་པ་

བཞེས་པའི་ངེས་པ་མེད། ལྷ་མ་ལ་མཆོད་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་འང་འབུལ་བཞེས་གཉིས་ཀའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་ཞིང་ཆོགས་རྫོགས་ཚབས་ཆེ་སྟེ། རྗེས་པཎ་གྲིས། བསྐྱལ་པ་སྟོང་དུ་
ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་རྩུལ། །མགོ་དང་རྒྱང་ལག་བདོག་པ་གཏོང་བའི་

@005A ༄། །ཆོགས། །ལྷ་མའི་ཡམ་འདིས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྟུད། །རིམ་གྱོ་བྱོས་ལ་དགའ་བ་སྒྲོམས་ཤིག་ཨང་། །ཞེས་གསུངས། །ཧྥ་གཉིས་པ་རྒྱལ་བ་ནམས་དགྲིས་པར་འབྱུར་
བ་ནི། རང་གི་ལྷ་མའམ་དགོ་རྟན་ལྟ་བུའི་དགོ་

བའི་བཤེས་གཉིན་དེ་རྩུལ་བཞིན་མ་བསྟེན་པར་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོང་མཆོད་ཁྲི་མཆོད་ཕུལ་ཡང་མི་དགྲིས། ལྷ་མ་དེ་རྩུལ་བཞིན་བསྟེན་ནས་མཆོད་པ་ཕུལ་ན་རྒྱལ་བ་ཀུན་དགྲིས་པར་འབྱུར་བ་

ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་འདུལ་བའི་ཕྱིར་

དུ་སྐྱེལ་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རང་གཟུགས་ཡིན་པས་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐུགས་དགེས་པ་ནི། རྟོང་བཀོད་ལས། དག་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་རྗེས་སུ་བསྟེན་
པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཐུགས་མཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པོ་ལས། བཤེས་གཉིན་དམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་བྱས་ཆོ། །འདི་ནི་ལྷུང་དུ་སྤྲིད་ལས་གྲོལ་འགྱུར་
ཞེས། །བྱུ་ལ་པན་པ་སྐྱབ་པ་མས་མཐོང་བཞིན། །རྒྱལ་བ་མ་ལུས་

ཐུགས་ཡིད་གཏིང་ནས་དགེས། །ཞེས་གསུངས། འདི་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་རྒྱ་གཅིག་ཡིན། དེ་ཡང་དཔེར་ན་ལྷ་མ་ནི་གདན་སའི་འབྲས་མི་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འབྲས་མི་ཡུལ་ཐག་རིང་གཞན་དུ་
སོང་བ་ན་དེའི་ཡུལ་མིས་གདན་སའི་འབྲས་མི་ལ་ལེགས་པ་བྱས་ན་གདན་

ས་བ་རྣམས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་མཉེས་པ་བཞིན་དང་། རང་གི་བྱུ་ལ་གཞན་གྱིས་བྱམས་པར་བྱས་ན་པམ་དེ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། ལྷ་མ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ན་སངས་རྒྱས་

ཐམས་ཅད་ཐུགས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་དབྱེས་པ་ཡིན། རྗེ་དག

@005B དབང་བྱམས་པས་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་ནི་སྒྲུལ་བྱ་གཡང་ལ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། གླེང་མ་ནི་དེ་ཡར་འདྲིན་བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་པས་གླེང་མ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་
ཅག་འདྲིན་པའི་ཐབས་མེད། གཞན་ཡང་བཤེས་གཉིན་

ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བསྟེན་ན་རྒྱལ་བ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ནས་བརྒྱུ་མཆོད་སྟོང་མཆོད་ཕུལ་ནའང་ཕུལ་བའི་ཕན་ཡོན་ཙམ་ལས་དབྱེས་བཞིན་བཞེས་པའི་ཕན་ཡོན་མི་འབྱུང་། རང་གི་གླེང་མ་དེ་
བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་ན་

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤྱན་འདྲིན་མི་དགོས་པར་ཡང་བྱོན་ཏེ་གླེང་མའི་སྐུ་ལུས་ལ་དབྱེས་བཞིན་བཞུགས་ནས་མཆོད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བཞེས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་སྟོབ་དཔོན་སངས་
རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས།

འདི་ཡི་དོན་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ། །ང་ནི་དེ་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ། །སྐྱབ་པོ་གཞན་ལ་མཆོད་པ་ལེན། །དེ་ཡིས་དེ་མཉེས་རང་གི་རྒྱུད། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་

བསྐྱུས་པ་བདུད་ཚིའི་སྒྲིང་པོ་ལས་ཀྱང་། སྒྲོབ་མས་

སྒྲ་མ་རྩལ་བཞིན་བསྟེན་པའི་ཆེ། །རྒྱལ་ནམས་སྒྲུན་མ་བྱངས་ཀྱང་སྒྲ་མའི་སྒྲུར། །དབྱེས་བཞིན་བཞུགས་ནས་མཆོད་ཆོགས་ཀྱན་བཞེས་ཤིང་། །དེ་ཡི་རྒྱུད་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་
གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་པན་ཡོན་ཆེ་སྟེ་དེ་ནི་འབྲུལ་

བཞེས་གཉིས་ཀའི་དབང་གིས་ཡིན་གསུངས། ལུང་འདིའི་དོན་ཡང་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་རྒྱ་གཅིག་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོས་ཁྲིའི་སྟངས་གི་སྒྲ་མ་དང་། རང་ཤག་གོམ་གདན་སྟངས་གི་དག་གཉིས་
ལ་བྱུང་པར་མེད་དེ། སྒྲ་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོས་གསུངས་པ་གཉིས་

@006A ༄། །ཀ་འབྲ། སྒྲ་མ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ང་བཞེས་སྒྲུད་གང་ཙམ་ཕུལ་ནའང་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ལ་མང་ང་ཕུལ་བ་ལྟ་བུའི་པན་ཡོན་ཐོབ་པ་རེད། དེས་ན་རང་གི་

སྒྲ་མ་དེ་བསྟེན་རྩལ་རྩལ་བཞིན་བྱུང་ན་རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱང་ཐུགས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་དབྱེས་པ་ཡིན། དེ་རྩལ་བཞིན་མ་བྱུང་ན་བྱུང་བུ་ཕྱག་མཆོད་ཇི་ཙམ་ཕུལ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་རྟོགས་

བཟང་པོ་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བས་རང་ལ་ཀ་ཁ་སློབ་པའི་དགོ་གན་ཚུན་ཆད་ལ་

བསྟན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། མཉམས་པ་བདུད་དང་སྒྲིག་གྲོགས་གྲིས་མི་ཚུགས་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིའི་བདུད་རིགས་གྲིས་མི་ཚུགས་པ་དང་། སྒྲིག་གྲོགས་དང་ནང་གི་ལས་
ཉོན་གྲིས་མི་ཚུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གིས་སྒྲུ་མ་ཚུལ་བཞིན་བསྟན་

ནས་མཆོད་པ་ཤུལ་ན་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སོགས་པའི་དབང་གིས་སྤྱིའི་བདུད་དགའ་རབ་དབང་ཤུག་སོགས་བདུད་གྱི་རིགས་གྲིས་མི་ཚུགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། བསོད་
ནམས་རྣམ་སྒྲིན་བདེ་སྟོར་ཤུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སེལ། །བསོད་ནམས་ལྷན་པའི་

མི་ཡིས་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ། །བདུད་བཅོམ་ནས་ནི་བྱང་རྩབ་རྩུར་དུ་རིག་པར་འགྱུར། །མྱ་ངན་འདས་བདེ་ཞི་བ་བསེལ་བའི་དངོས་པོ་འང་འཐོབ། །ཅེས་དང་། མདོ་ལས། བསོད་
ནམས་ལྷན་པའི་མི་དག་ལ། །ལྷ་འམ་བདུད་གྱི་རིགས་དག་གིས། །བར་ཆད་བྱ་བར་

མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲིག་གྲོགས་དང་ནང་གི་བདུད་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་མི་ཚུགས་པ་ནི། སྒྲུ་མ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་དེ་ནི་སྒྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་སོགས་

གྲིས་ཀྱང་གཞན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འབྲིད་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། སྤོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་

@006B མོ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་གྲིས་ཡོངས་སུ་བབྱང་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བྱབ་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བདུད་ཅིའི་སྤྲིང་པོ་ལས་
ཀྱང་། དེ་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱལ་དེ། །དད་པའི་སེམས་ཀྱི་

བྱམ་གར་ལྷགས་པའི་མཐུས། །བདུད་དང་ཉོན་མོངས་ཆོགས་གྲིས་མི་རྒྱལ་ཤིང་། །ཞེས་གསུངས། མོ་བཞི་པ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་རང་ལྷགས་གྲིས་འགག་པ་ནི། རང་གི་
སྒྲུ་མ་དེ་རྒྱལ་བཞིན་ཏུ་བསྟན་ན་བསྟན་པའི་པན་ཡོན་

དང་། སྤྲོམ་པ། སྤྲོམ་མིན་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་སྤྱོད་རྣམས་མཐོང་ནས་ངོ་ཤེས་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཉེས་སྤྱོད་རྣམས་ལ་དབྱར་བལྟ་ཞིང་། གཉིན་པོ་ཡང་ཤེས་ཤིང་བསྟན་ནས་སྤྱོད་ངན་
རྣམས་སྤོང་བྱབ་པ་དཔེར་ན། དགོ་གན་བཟང་པོ་ཞིག་

གི་མདུན་ཏུ་སྤོང་རིང་ཆགས་སོགས་དང་ཆང་དང་ཤོ་སྤྲག་ལ་སོགས་པ་བག་མེད་པའི་སྤྱོད་ལམ་ངན་པ་དང་། ལྷ་གཞས་ཀྱི་ལད་མོ་རྒྱན་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་རང་ལྷགས་གྲིས་འགག་པ་ལྷ་བུ་ཡིན་ཏེ།

བདུད་རྩི་ལྷིང་པོ་ལས། དེ་ལ་རྟག་རྟུགས་པས་

བཏིན་བྱས་ན། །ཉོན་མོངས་ཉེས་སྡོད་ཐམས་ཅད་རང་ལྷགས་གྱིས། །འགག་ཅིང་། ཞེས་དང་། གོང་གི་སྡོང་བཀོད་ལུང་འདིར་ཡང་འབྲེལ་གསུངས། མཁུ་ལམ་ལམ་ཉམས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ནི། བཤེས་གཉིན་

ཚུལ་བཞིན་བསྟན་ན་བསྟོམ་ཆེར་མ་བསྐྱབ་ཀྱང་རྟོགས་པ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་ཐོལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོང་ན། རོ་བོའི་སྟོབ་མ་འབྲོམ་གྱིས་ལོ་རྒྱུ་སོགས་ཐུག་གཡོག་མཛད། ཡ་མེས་ཀྱིས་གསེལ་ཁའི་མ་
ཆེན་མཛད། དགོན་པ་བས་བྱུང་དུ་བསྟོམ་མཛད་

@007A ༄། ཅིང་། རོ་བོ་ཡང་ཆོས་གནང་བར་ཕར་བེབས་པ་ཡིན། འབྲོམ་གྱིས་རོ་བོ་ཕྱིས་སྐྱ་ན་བགྲུས་ཤིང་སྐྱ་ན་བཞེས་ཏེ་གཟིམ་ཆུང་དུ་མི་གཙང་བ་ཤོར་ཚུལ་གནང་བ་ཡང་གཙང་བཙོག་མེད་པར་ཕྱག་རང་གིས་བཞེས་ཏེ་སྤྱིར་འཕོ་

བར་བྱོན་སྐྱབས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཕྱིལ་གྱིས་སོང་ཞིང་། དེ་ལས་ལྔ་མ་ཐག་བྱ་སྟོད་ཀྱི་ཉིན་ལམ་བཙོ་བརྒྱད་རྩེན་གྱི་སྟོག་ཆགས་གྲོག་སྤྱར་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བའི་གཞན་སེམས་ཤེས་

པའི་མངོན་ཤེས་ལྷལ་གྱིས་འབྱུངས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་

དབང་ཕྱག་དཔལ་ལྷན་དགོན་པ་བས་ཨ་མེས་ནི་ཇོ་བོའི་ཕྱག་གཡོག་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་ལོང་མ་བྱུང་། འབྲོམ་གྱིས་ལོ་རྒྱ་དང་གསོལ་དཔོན་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་ལོང་མ་བྱུང་། བསྐྱོམ་རང་ཏེ་
ཨ་ཕོང་རང་གིས་བརྒྱབ་ཡོད་པས་རྟོགས་པ་ང་རང་མཐོ་བ་

ཡོད་སྟུང་དུ་དགོངས་པ་ན། ཇོ་བོས་དེ་མཁུན་ནས་ཁོང་གསུམ་རྟོགས་པ་བསྐྱུར་གསུངས་ཏེ་རྟོགས་པ་བསྐྱུར་དུ་བཅུག་པས། རྣལ་འབྱོར་པས་འབྲོམ་ལ་ལྟ་ཅི། ཨ་མེས་ལའང་དོ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་
དང་། སྐྱུན་སྡེ་བའི་སློབ་མ་བྱ་ཡུལ་བ་གཞིན་རྒྱ་འོད་ཁོང་

དང་པོར་སྟོད་ལུང་པའི་སློབ་མ་ཡིན། དེས་སྐྱུན་སྡེ་པ་ལ་ཕུལ། བྱ་ཡུལ་བ་ཁོང་ལས་ཀ་བཟང་པོ་ཡོད་པས་སྐྱུན་སྡེ་བ་ཕུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས། བཤེས་གཉིན་རྩལ་བཞིན་བསྟན་ཏེ་སྒྲ་མའི་གསུང་
སྒྲུང་བ་རེ་བྱོན་པ་ནའང་། ཡི་གེ་ན་རྩུན་གྲང་འདྲི་འཕྲོད་དང་།

མཚུལ་གྱི་ལྷགས་རི་བསྐྱོར་འཕྲོ་རྩུན་ཆད་གྲང་བཞག་ནས་ཕེབས་ཏེ་ཞབས་རྟོག་རྩལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་ན་ཉིན་གཅིག་གང་སྟིགས་ཕུ་བར་སྐྱགས་ཏེ་ཕྱིར་གཤོས་ར་བྱོན་སྐབས་སྐས་གྱི་གདང་བུ་

གསུམ་པར་ཞབས་བཞག་པ་དང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་ངེ་

@007B འཛིན་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཇུག་ལ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྤྱངས་པ་བཞིན་བྱང་བ་དང་། ས་པར་གྱིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་རྒྱ་
བསྐྱེད་བའི་དུས་ཉིན་མཚན་རྒྱན་མ་ཆད་པར་གཉིད་དང་ཁ་ཟས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྤངས་

ཏེ་སྤྱན་གཡོག་ཞབས་ཏོག་རྩལ་བཞིན་མཛད། རེས་སུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ས་པར་ལ་བླ་མའི་ནལ་འབྱོར་གནད་སྟེ་བསྐྱབས་པས་བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་དངོས་སུ་མཐོང་། དེ་ནས་སྤྱོད་བཟོ་གསོ་འདུལ་མངོན་སེགས་

ལ་མཁས་པར་གྱུར། སྡེ་སྡོད་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྟོབས་པ་ཐོབ། ལྷ་འདྲེ་མི་གསུམ་གྱིས་བྱམས་ཤིང་། རྒྱན་གཞུལ་པོ་ལ་སེགས་པའི་དྲིགས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་
ཆོས་ལུ་བ་དང་གཙོགས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་བྱུང་བ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་

སའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལས། དེས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དག་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་སྤྱིན་པའམ་མཆོད་པའམ་བསྐྱབ་པ་བཟུང་བ་ལས་བྱུང་བ་ནམས་སྤྱོད་གཙོག་གིས་ཟིལ་གྱིས་

གཞོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲ་མ་ནི་སྤྱོད་ཅམ་མཆོད་པས་

ཀྱང་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཡོན་ལུས་བ། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ། བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་ཅུ་ཟེལ་གྱིས་ཞོན་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྒྲ་མ་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱད་ནས་
ཕྱག་གཡོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པས་ནི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་

གྱི་དམིགས་པ་གཞན་ནས་ཆོལ་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲ་མའི་སྐྱབ་བསྐྱོམ་མི་དགོས་པར་དགོ་གན་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་བཞུགས་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་ཕྱག་མཆོད་སོགས་དང་། མ་མཐའ་ཕྱག་བྱས་
ཤིག་ལུས་བའང་བྱས་གསོལ་བ་ཡིན་པས་དེ་ག་སྒྲ་མའི་རྣམ་

@008A ༄། །འབྱོར་ཡིན། དེའི་ངང་ནས་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཡང་རང་ཤུགས་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་ལ་སྐྱེ་འོང་སྟེ། བདུད་ཅིའི་སྦྱིང་པོ་ལས། ས་ལམ་ཉམས་རྟོགས་མོད་ལ་སྐྱེ་ཞིང་
འཕེལ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་བཞོད་གྱི་མདོའི་དོན་ལམ་

རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་གྱི་སྦྱོད་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་དེ་ལ་བྱན་པ་དང་ལྡན་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་གྱིས་ངེ་མཐོང་མཐོར་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་གསུངས། ། ཨྱ ཏུག་པ་ཆོ་རབས་

ཐམས་ཅད་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་མི་ཕྱོངས་པ་ནི།

ཆོ་འདིར་དགོ་ཤོན་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ཞིང་ཐུགས་གཏུམ་པའི་རྩལ་ལྟ་བུ་དན་རྩལ་ཞིག་ལའང་བསམ་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་རྩལ་བཞིན་བསྟེན་ན་དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་
བྱམས་འཇམ་དབྱངས་ལྟ་བུའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་དང་མཇལ་

བར་འགྱུར་ཞིང་། ཤོ་ཏོ་བའི་བཱི་བྱམ་སྟོན་པོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བས་ཆོས་འབྲེལ་མ་བརྟགས་མང་མིན། །བརྟགས་ནས་བཟུངས་ལ་གླ་མར་གྱས་བྱ། །མ་འོངས་གླ་མས་མི་ཕྱོངས་ཆོས་
ཉིད། །ལས་རྣམས་རྒྱུད་མི་བ་བ་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། བདུད་ཅིའི་

སྟིང་པོ་ལས་ཀྱང་། ཆོ་འདིར་གླ་མ་རྩལ་བཞིན་མཉེས་བྱས་པའི། །རྒྱ་མཐུན་འབྲས་བྱས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་མཆོག་དང་མཇལ་འགྱུར་ཞིང་། །ཆང་ལམ་ནོར་
དམ་ཆོས་ཐོས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་མ་འོངས་པ་ན་དགོ་

བའི་བཤེས་གཉིན་བཟང་པོ་ཞིག་དང་འཕྲད་པར་འདོད་ན་ད་མེས་ཀྱི་གླ་མ་ལ་བསྟེན་རྩལ་མཉོར་བ་དགོས་པ་ཡིན། ༥ བདུན་པ་དན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བ་ནི། བཤེས་གཉིན་རྩལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་

པས་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལས་ངན་དང་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཚབས་

@008B ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་བྱང་སྟེ་གཏན་འདུན་གྱི་ཙ་བ་ཚུགས་པ་འོང་། ཁྱི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོངས་འཛིན་ངག་དབང་ཆོས་འབྱོར་ལ་སྟུན་གཡོག་ཚུལ་
བཞིན་མཇུག་པས་ལས་སྒྲིབ་ཚབས་ཆེན་དག་སྟེ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟོགས་པར་གསུངས་

ལྟར་གླུ་མ་བསྟན་ཚུལ་ལེགས་པོ་བྱུང་ན་ངན་སོང་སྟོང་རྒྱུ་འཁྱེད་ལས་རྣམས་ཀྱང་ཆོ་འདིར་ལྟས་སེམས་ལ་ནད་གཏོན་ཕྱ་མོ་རེ་ཙམ་བྱུང་བ་དང་། བཀའ་བཀྲོན་དྲག་ཙམ་རེ་བྱུང་བས་ཀྱང་བྱང་བར་
འགྱུར་ཏེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། ལཤེས་གཉིན་བསྟོན་བཀྱར་

བས་ནི། ངན་འགྲོ་སྟོང་བའི་ལས་རྣམས་ཆོ་འདི་ལ་ལྟས་སེམས་ལ་གཞོད་པ་ཕྱ་མོ་ཙམ་མམ་མྱི་ལམ་དུ་སྟོང་བས་ཀྱང་ལས་དེ་འདྲོངས་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་དང་། དེའི་ཁྱདས་
སའི་སྟིང་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེས་ཟིན་པ་ནི་བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་དཔག་དུ་མེད་

པར་ངན་འགྲོར་འབྱུང་པར་འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་ཆོ་འདིར་རིམས་ལ་སོགས་པའམ་མུ་གེ་ལ་སོགས་པ་ལྟས་དང་སེམས་ལ་གཞོད་པ་བྱུང་བས་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཐ་ན་བརྒྱད་བཀག་གམ་

མི་ལམ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བརྒྱད་བཀའ་ནི་

དཀའ་བཀྱོན་གྱི་བདུན་ཡིན་པས་བཀའ་བཀྱོན་ལྟ་བུ་ལ་བྱ། སྤྱོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་གྱི་བྱ། དག་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བྱེན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ནི་ངན་འགྲོར་མི་ལྟ་བུ་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ངན་འགྲོར་མི་

སྤྱིང་བ་ཡིན། རྗེ་མར་པས་སྐྱུ་མཁར་དེ་ཙམ་མིད་ལ་གཅིག་ཤུར་བཞེངས་བཅུག་པ་དང་། དབང་གུལ་ནས་མང་དུ་དབྱུང་བ་སོགས་དང་། བཀའ་བཀྱོན་དྲག་པོ་ཐེབས་པ་དང་། ཡི་ཆད་ཆེན་པོ་
བདུན་བཏང་བ་སོགས་དཀའ་བ་དེ་ཙམ་མཛད་དུ་བཅུག་པའང་མིད་ལའི་

@009A ༄། །ལས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་ཁོན་འི་ཆེད་དུ་མཛད་པ་རེད། དག་བཤེས་ལྟ་བུ་བཟོ་བ་ལ་སྦྱོང་ལུང་པས་མཇལ་རེས་གྱིས་བཀའ་བཀྱོན་པ་ལ། ལྟ་བུ་བཟོའི་སྦྱོབ་མ་ཉ་ག་མོ་པས། སྦྱོབ་དཔོན་
འདིའོ་སྦྱོལ་དཔོན་སྦྱོབ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤང་བ་ཞིག་འདུག་ཅུས་

པར། ལྟ་བུ་བཟོ་བས་སྦྱོང་གྱིས་འདི་བཀའ་བཀྱོན་དུ་གོའམ། ཁོ་བོ་ལ་འདིས་འདི་ལྟ་བུ་རེ་མཛད་རེས་གྱིས་ཉི་རུ་ཀས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་འདྲ་བ་རེ་འོང་། ཞེས་དང་། ལྟ་བུ་རེའི་རྣམ་འཛུལ་འགོ་

མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱིས། བརྟུང་གཏག་བྱུང་ན་དབང་བསྐྱར་

ཡིན། །བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་ན་དེ་ལ་འཇུག། །བཀའ་བཀྲོན་དྲག་པོ་དྲག་སྒྲགས་ཡིན། །བར་ཆད་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིས་སེལ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་སྤྱིར་སྒྲ་མའི་བྱ་བ་ལ་དཀའ་སྤྱད་དང་སྤྱག་
ལས་ཇི་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་ཁྱར་དུ་མ་སོང་བར་རྒྱན་དུ་འགྲོ་བར་བྱས་ན་

ཟུར་དུ་ཕྱག་མཆོད་འབུམ་ཕྱག་མང་པོ་བྱས་པས་ཀྱང་དོ་རྒྱུ་མེད་པའི་བསགས་སྤྱང་རྒྱབས་པོ་ཆེར་འབྱུར། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཡར་ཁོང་སྤྲོས་ན་བསྟན་རྩལ་ལོག་པའི་ཉེས་པ་སོགས་འབྱུང་། དེས་
ན་དགོ་ཕྱག་དང་སྟོབ་མ་ཆོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་གནད་ཟབ་ཤོས་སྒྲ་མ་

བསྟན་རྩལ་འདིའི་རྩ་ན་ཡོད་པས་བསྟན་རྩལ་མ་ལོག་པ་ཤིན་དུ་གལ་ཆེའོ། ། ༥ བརྟུང་པ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འགྱུབ་པ་ནི། མདོར་ན་འདི་སྤྱིའི་
ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བཤེས་གཉིན་རྩལ་བཞིན་བསྟན་པ་

ལ་རག་ལས་ཏེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། དེ་ནས་འདི་སྤྱིའི་ལེགས་ཆོགས་ཇི་སྟེད་པའི། །རྟོན་འབྲེལ་ལེགས་པར་འགྲིག་པའི་རྩ་བ་ནི། །ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉིན་དམ་པ་འབད་པ་

ཡིས། །བསམ་དང་སྒྲུང་བས་རྩལ་བཞིན་བསྟན་པ་རུ། །མཐོང་ནས་སྟོག་གི་

@009B སྒྲིང་ཡང་མི་གཏོང་བར། །བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་དགོ་ལེགས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་དྲིན་ཅན་
ཟླ། །ཡིད་ལ་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་དུས་ཀུན་རུ། །མེས་གུས་རྩོལ་མེད་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་

སྒྲོབས། །ཞེས་དང་། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་གྲུང་དྲིན་ཅན་ཟླ། །རྩལ་བཞིན་བསྟན་པ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་རུ། །ལེགས་པར་མཐོང་ནས་འབད་པ་དུ་མ་ཡིས། །གུས་པ་ཆེན་པོས་བསྟན་པར་བྱིན་
གྱིས་སྒྲོབས། །ཞེས་(hSO)གས་དང་། །བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པོ་ལས། །མདོར་ན་བཤེས་

གཉེན་བསྟན་པས་གནས་སྐབས་སུ། །མི་ཁོམ་ལས་ཐར་ལྷ་མེད་རྟེན་བཟང་རྟེན། །མཐར་ཐུག་འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཀུན་ཟད་དེ། །ངེས་ལེགས་གོ་འཕང་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་འདི་ཕྱི་ཀུན་རུ་བྱ་བ་ལམ་དུ་འགོ་མི་འགོ་དང་། །འདི་

ཕྱི་འཇིགས་ཆོགས་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་ནི་སྒྲ་མ་བསྟན་རྩལ་འདི་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པས་འདི་ནས་རྟེན་འབྲེལ་མ་འཕྲུགས་པ་ཞིག་བྱ་དགོས། །སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་ཆོ་དང་མཇོད་འཕྲིན་

མཐར་ཕྱིན་མི་ཕྱིན་བཤེས་གཉིན་བསྟན་ཚུལ་ལེགས་ཉེས་འདི་ཁོ་ནའི་

རྗེས་སུ་འགྲོ། ཆོས་ཁྲིའི་སྟངས་ནས་བཀའ་ཆོས་གནང་བའི་སྒྲུ་མ་ལྟ་ཅི། རང་དང་ཁ་མཉམ་ལག་མཉམ་ལྟ་བུའི་ཀ་ཁ་སྟོབ་པའི་དགོ་རྒན་དེ་ལའང་བཤེས་གཉིན་བསྟན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་མ་བྱས་
ན་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལྟུག་འགྲོ་བས་འདི་ནས་

གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས། རྩོམ་ཆེན་པོ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ན་མཛད་འཕྲིན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའང་ཁོང་གིས་སྒྲུ་མ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱ་རྩ་བརྟན་ལ་བསྟན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་མཛད་པ་ལས་བྱུང་
བ་རེད། སྒྲུ་མ་དེ་དག་ལ་བསྟན་ཚུལ་འགྲན་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་མཛད་

@010A ༄། །པས་སྒྲུ་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཐུགས་ལ་མ་བཏགས་པ་མེད་ཅེས་རྩོམ་ཆེན་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས། དེར་མ་ཟད་རྩོམ་ཆེན་སྟན་ཏུ་གསེར་གླིང་པའི་མཆན་དངོས་སུ་གསན་ན་
དེ་མ་ཐག་ཡར་བཞེངས་པ་དང་། རྩོམ་ཆེན་གསེར་གླིང་

པ་ཞེས་མཆན་ཅམ་གསུངས་པ་ཅམ་ལའང་ལྟག་ཐལ་མོ་སྟོར་ཞིང་སྟན་ཆབ་དབང་མེད་ཏུ་བསྟེན་པ་དེ་ལྟར་མཛད། འབྲོམ་སྟོན་པ་རྟེན་དགོ་བསྟན་ཡིན་ཡང་བཀའ་གདམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

གཙུག་གི་རོར་བྱ་ལྷ་བྱར་བྱར་ཅིང་། འཕྲིན་ལས་དར་བྱས་

ཆེ་བ་ཡང་བཤེས་གཉིན་རྩལ་བཞིན་བསྟན་པའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན། ཁོང་གིས་ཁམས་ནས་སྒྲ་མ་སེ་བཙུན་པ་བསྟན་སྐབས་ཉིན་མོ་བཞེན་མ་འཛོལ་འཕོངས་སྟེགས་རྩུན་དང་། མཚན་མོ་འཁོར་
གསུམ་ཆོར་མ་འདྲ་བ་བཏགས་ཏེ་སྒྲ་མའི་རྟ་རོར་ཕྱགས་

གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རོར་རྩལ་རྣམས་དབྱ་ཇག་ཆོམ་རྒྱན་ལས་བསྐྱུང་བ་སོགས་བསྟན་རྩལ་རྩལ་བཞིན་མཛད། ཕྱིས་འབྲོམ་གྱིས་ཇོ་བོ་ལ་ངས་སྤར་གྱི་ལས་ཀྱིས་པ་རྣམས་ལམ་དུ་སོང་
ངམ་མ་སོང་ལྟས་པར། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས། སྤར་བྱོད་གྱིས་སྒྲ་མ་

སེ་བཙུན་གྱི་གཡོག་བྱས་པ་དེ་ལམ་དུ་སོང་། གཞན་ལམ་དུ་མ་སོང་གསུངས། རྗེས་སུ་ཇོ་བོ་དང་མཇལ་སྐབས་ཀྱང་དེ་ཉིན་ཇོ་བོས་འབྲོམ་གྱི་སྐལ་བར་སྦྱིན་བདག་ནས་བཞེས་པའི་མར་དོག་
གནང་བའི་དེ་རྒྱབ་ནས་ཇོ་བོའི་སྦྱན་སྤར་བཞུགས་རིང་ཇོ་བོའི་

དབུ་སྤྲས་སུ་མར་མི་མཚན་བྱབ་རེ་ཆག་མེད་ཕུལ་བ་ལས། ཇོ་བོ་སྦྱན་ནག་ཏུ་རྒྱབ་གཅིག་ཀྱང་འཇོག་མ་ཤོད་པ་དང་། ཇོ་བོ་སྦྱོད་ནས་མར་ཕེབས་ལམ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་སའི་འདམ་རྩལ་རྣམས་

ཕྱིར་དབྱུང་། གནས་སྒྲངས་མ་ཤེས་པའི་ས་དཀར་སྐྱམ་པོ་མང་

@010B པོས་རྒྱན་རྣམས་བཀའས། ཇོ་བོ་བཞུགས་སའི་མདུན་དུ་གསོལ་ལྷོག་ལྟ་བུ་ས་སྟེགས་བྱ་བཞི་ཞིག་ཀྱང་ལའམས་བྱ་བ་པ་ལ་ཇོ་བོ་མཉེས་ནས། ལ་རེང་ལ་སློབ་མ་སྟོང་ལྟ་བུ་ཞིག་རྒྱ་
གར་ན་ཡང་ཡོད་གསུངས། འདི་ཐུགས་ཤིན་དུ་དབྱེས་དྲགས་པའི་གསུང་

བྱོན་པ་ལས་ངོ་ཐོག་རྒྱ་གར་ན་མེད་པ་ཡིན་གསུངས། ཇོ་བོ་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་སྒྲ་ཆེན་མི་ཆེན་མང་པོའི་དབུས་ནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་འབྲོམ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ལ་
གཏད་དེ་རྒྱལ་ཚབ་དུ་དབང་བསྐྱར། ཕྱ་ངན་ལས་འདས་ཟིན་པའི་

འོག་དུ་ཡང་འབྲོམ་གྱིས་དད་པས་བཙལ་བ་ན་མཇལ་ཏེ་སྒྲན་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་ངག་ཐོབ། ཡང་ཇོ་བོའི་སྐུ་དུས་ལ་མེས་ཀྱིས་ང་ལྷག་གཡོག་ཁྱེས་པས་བསྐྱོམ་ལོང་དང་། གྲོག་འདོན་བྱ་ལོང་
མེད་སྐྱམ་པའི་རྟོག་པ་ངན་པ་སྐྱེས་པ་ན། ཇོ་བོས་མཁྱེན་

ནས་འབྲོམ་ལ་བཀས་མངགས་ཏེ། འབྲོམ་སྟོན་པས་ཐབས་ཀྱིས་ལ་མེས་ལ། ངས་ཇོ་བོའི་ལྷག་གཡོག་ཁྱེས་པས་བསྐྱོམ་ལོང་དང་། གྲོག་ལོང་སོགས་མ་བྱུང་གསུངས་པ་ན། ལ་མེས་ཀྱིས་ང་

ཡང་དེ་ལྟར་ཡོང་མེད་ལུགས་སོགས་པན་རྩན་གསུང་

མོལ་གྱིང་བའི་མཛུག་ཏུ་འབྲོམ་གྱིས། ངས་སྒྲ་མ་འདི་ནམ་བུལགས་རིང་ཅི་མཉེས་ཤིག་བྱུང་ན། གཞན་ང་ལ་བྱ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་གསུངས་པས་ཨ་མས་དེ་མ་ཐག་སྒོ་འབྱུར་ཏེ་ཕྱག་གཡོག་
རྩལ་བཞིན་བསྐྱབས་པས་རྟོགས་པ་མཐོན་པར་ཕེབས་

པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་རྟོན་འབྲེལ་ལེགས་པར་བསྐྱིགས་ཀྱང་ཉེས་ཤོར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་རང་ཤྱགས་གྱིས་འགྲིགས་པའང་འབྱུང་སྲིད་དེ། ཁྱི་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་འཇམ་དབྱངས་
བཞད་པ་མཇལ་དུ་ཕེབས། མཇལ་ཟིན་ནས་ཕྱིར་

@011A ༄། །ལག་ཕེབས་སྐྱབས་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་ཕྱི་མིག་མ་བཟླ་བར་སོང་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ཁོང་གིས་བརྗེད་དེ་སྒྲ་མའི་བུལགས་ཁང་མཇལ་ཙམ་ནས་ཕྱག་དང་མཐུལ་
གསོལ་འདེབས་སོགས་གཟབ་གཟབ་མཛད་ཀྱང་། དེས་རྟོན་འབྲེལ་

འཕྱགས་ཏེ་རྗེས་སུ་སྐྱ་ཆོ་དེར་མཇལ་བའི་སྐལ་བ་རྗེས་ལ། ཡང་རྗེའི་སྐུ་དུས་བུ་སྒྲོལ་ནམས་གྱིས་དགའ་ལྡན་ལྟེབས་རིས་སྐྱབས་སྒྲ་མའི་སྐུ་བརྙན་དབྱས་སུ་འདྲི་བཞེངས་མཛད་རྒྱུ་མ་བྱུང་བས་

དེའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་དགའ་ལྡན་མ་དགོན་ཡིན་ཡང་ད་ལྟ་གནད་ས་

གཞན་ལྟར་དར་རྒྱས་ཆེ་བ་རང་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་དང་པོ་ས་སྐྱ་བ་ཡིན། ཁོང་གིས་འགྲན་སེམས་གྱིས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཇུག་བར་ཐེབས། རྗེས་བཀའ་ཚོས་ཤིག་གནང་བ་དང་སྐབས་ཐུག་
པ་ན་མ་དང་མ་གྲུས་པར་འདྲ་འདྲ་མཉམ་མཉམ་བཞིས་ཏེ་བྲི་ཐོག་བཞུགས་

ཀྱང་དེས་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་འགྲིགས་ཏེ་རྗེས་སུ་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་གསེར་ཁྲིའི་རྒྱལ་ཚབ་དང་བོར་ཐེབས་རྒྱ་ཁྱད་བ་རེད། སྤར་རྒྱ་གར་དུ་ན་རོ་པས་མར་པ་ལ་ཡི་དམ་དགེས་རྟོར་གྱི་རྟེན་
བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྟན་ཏེ་སྤྱོད་གྱིས་བླ་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལམ་ཡི་དམ་ལ་

ཕྱག་འཚལ་གསུངས་པ་ན། མར་པས་བླ་མ་ལ་ཕྱག་མ་འཚལ་བར་ཡི་དམ་ལ་ཕྱག་བཙལ་བས་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་སྐལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་འཕྲུགས་ཏེ་མར་པ་ལ་ཡུམ་དགྲ་དང་། སྤས་བཅུ་
གཅིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་མཚམས་ནས་གདུང་རྒྱུ་ཆེད་པ་དང་། མིད་ལ་མར་

པའི་དུང་དུ་ཐེབས་སྐབས་ཐོག་མར་མར་པ་ཞིང་ཕྱོས་ར་ཐེབས་པ་དང་མཇུག་ཏེ་ཞིང་ཕྱོ་འཕྱོ་ཕྱོར་བཅུག །ཆང་བཞེས་འཕྲོ་གནང་། མིད་ལས་ཀྱང་ང་ཉི་མ་ལ་སྟོད་ནས་འོངས་པའི་མི་སྒྲིག་ཅན་

ཞིག་ཡིན་པས་ད་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གླ་མ་ལ་ཕུལ། ལྟོ་གོས་ཆོས་

@011B གསུམ་ཡང་གནང་བར་ཞུས་པས། མར་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་ལས་མི་འོང་། བྱོད་ཀྱིས་སྒྲིག་བསགས་བའི་ཡུས་ང་ལ་མི་འགོ་ཞེས་བཀའ་བཏོན། འོན་ཀྱང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
ཕུལ་བ་དེ་ལེགས་གསུངས། ཡང་མིད་ལས་རྗེས་སུ་ཟངས་ཀྱི་སྒྲོད་རུ་བཞི་མ་འབྱུང་།

ཁོལ་བཅུ་བཞི་རི་བ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞིག་སྟོང་པ་ཕུལ། མར་པས་ཟངས་ལ་དབྱུགས་སྐད་བཏོན། མར་བྱས་བཀའ་སྟེ་མཆོད་མེར་འབུལ་བར་མཛད་པ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཉེས་སྒྲ་ཆོགས་
བྱུང་བས་རྗེས་སུ་མིད་ལ་འཆོ་ཆས་དཀོན་པ་དང་། གདམས་ངག་

ཡོངས་རྫོགས་ཐོབ་ནས་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་ཐེབས་པ་སོགས་བྱུང་བ་རེད། དགོན་པ་སྦྱི་ལྟ་བུས་ཀྱང་མཁན་པོ་སོགས་ལ་གླ་མ་བསྟེན་ཚུལ་ཉེས་ན་འདོད་རྒྱ་ལོངས་སྟོད་ཉམས་པ་ཚུན་ཆད་
འབྱུང་བ་མཐོང་ཆོས་སུ་འོང་བ་ཡིན། ༙ གཉིས་པ་མ་བསྟེན་

པ་དང་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བརྒྱད་ཆན་གཉིས་ལས། དང་པོ་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྒྱད་ནི། གླ་མ་མ་བསྟེན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལས་རྗེ་རིང་རྗེ་རིང་དུ་འགོ་

བ་སོགས་བསྟན་བའི་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་ལས་གོ་ལྟོག་པ་རྣམས་འབྱུང་

བས་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཕར་གོ་ལྟོག་ན་ཤེས་སྟེ། གཉིས་པ་བསྟན་ཚུལ་ལོག་པའི་ཉིས་དམིགས་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་སྒྲ་མ་ལ་བརྟན་སྟོང་ཤོར་ན་རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་བརྟན་པ་ནི། སྒྲ་མ་ལ་དང་
པོར་བརྟན་ནས་རྗེས་སུ་བསྟན་ཚུལ་ལོག་ན་གྲོང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ།

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་རང་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲ་མའི་རྣམ་པར་ཤར་བས་ན་སྒྲ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རང་གཟུགས་ཡིན་པས། རང་གི་སྟོག་
སྟོབ་པའི་དགོ་གན་ཚུལ་ལ་ཡང་སྟོག་ནས་བྱ་ཚུར་བསྟན་ཏེ་བརྟུང་

@012A ༄། །རྣམས་བྱེད་པ་དང་། དན་སྒྲས་བྱེད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དེ་ལ་བརྟན་སྟོང་ཤོར་ན་ཕྱོགས་བཅུ་འི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟན་སྟོང་བྱས་པར་འགྲོ་སྟེ། བདུད་ཅི་འི་སྟིང་པོ་
ལས། དགོ་བའི་བཤེས་རྣམས་རྒྱལ་ཀུན་འཕྲིན་ལས་དེ། །རང་

གི་སྒྲ་མར་ཤར་བ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་ལ་མ་གུས་རྒྱལ་ཀུན་མ་གུས་པར། །གསུངས་ཕྱིར་དེ་ལས་རྣམ་སྟོན་ལྟི་བ་གང་། །ཞེས་དང་། སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། དེ་འདྲའི་མགོན་ལ་བསམས་བྱས་

ནས། རྟོག་མར་གྱུར་ནས་བརྟན་ན་ནི། ལངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྟན་

པས་ན། རེས་ནི་རྟག་ཏུ་སྤྱད་བསྐྱེད་འཕྲོག་ ཁྱེད་གསུངས། རེས་ན་རང་ལ་ཆོས་ཁྲིའི་སྤྱང་ནས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲ་མཁའ་དཔེ་ཆའི་དགོ་ཤུན་ལ་མཐུན་ཏུ་ལྟ་ཅི། རྟོག་ཏུ་འང་ཆོག་ངན་སྒྲས་བ་
སོགས་མ་གྲུས་པ་བྱས་ན་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ངན་

སྒྲས་དང་མ་གྲུས་པ་བྱས་པར་འགྲོ། དེ་སོང་ན། དག་ནག་གི་དཀའ་འགྲོལ་ཏུ་བྱངས་པ་ལས། ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་མཉན་པ་ལ། ལང་གིས་སྒྲ་མར་མི་འཛིན་པ། ཁྲི་ཡི་སྤྱེ་གནས་
བརྒྱུར་སྤྱོད་ནས། རྟོག་ཅན་ཏུ་སྤྱེ་བར་འགྱུར། ཁྱེད་གསུངས་པ་

ལྟར་འབྱུང་། རང་ཅག་པལ་ཆར་ལ་དགོ་ཤུན་ཅུ་ནས་སྒྲ་མ་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ཁེ་བྱོང་གཉིས་ཀ་འབྱུང་ཉི་ལམ་འདི་ལ་ནན་ཏན་བྱེད། གལ་ཏེ་དཔེ་ཆའི་དགོ་ཤུན་ལྟ་བུ་སྒྲ་མ་ལ་བརྟན་སྟོང་ཤོར་བ་
སོགས་བྱུང་ཆོ་དེ་ཞལ་བཞུགས་ཡོད་ན་དངོས་སུ་འགྲོད་པའགས་

ནན་ཏན་ཕུལ་ན་ངེས་པར་འདག་ཐུབ་ཅིང་། མ་བཞུགས་ཆོ་དེའི་ན་བཟའ་སོགས་ཉིན་ཏུ་བཞུགས་ཏེ་བཤགས་པ་ཤུགས་བྲག་བྱ་དགོས་གསུངས། ༄ གཉིས་པ་སྒྲ་མ་ལ་སྟོ་སེམས་སྤྱོད་ན་དེའི་

སྐད་ཅིག་མའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་དགེ་ཕྱིན་བཅོམ་

@012B ཉམས་བསྐྱེད་པར་དཔྱུལ་བར་སྒྲིབ་ནི། རང་གི་དགེ་ཀན་ཉམས་སྒྲུབ་ལ་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཐུང་མཐའ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཁོང་ཁྱོད་སྐྱེས་ན་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་རིང་ལ་བསགས་པའི་
དགེ་ཕྱིན་བཅོམ་ཉམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་རིང་དུ་དཔྱུལ་བར་གནས་དགོས་པ་

དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་སྐྱེས་ན་འང་བསྐྱེད་པ་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་བསགས་པའི་དགེ་ཕྱིན་བཅོམ་ཉམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་དང་གསུམ་གྱི་རིང་
དཔྱུལ་བར་གནས་དགོས་པ་ཉམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་པར་རིགས་འབྲེ།

འདི་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལས། ཐེག་ཆེན་ལ་སྐད་ཅིག་མ་དང་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་ལུགས་འདི་ལས་གྲང་ཆེས་མང་བ་ཡིན། འདིར་བྱེད་སྒྲིབ་ལུགས་ལྟར་བགྲིས་ཀྱང་སོ་གོལ་གཅིག་གི་ཡུན་
ལ་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཐུག་ཅུ་རེ་ལྟ་ཡོད་པས་དེའི་རིང་

ལ་སྒྲུབ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་སྐྱེས་ན་བསྐྱེད་པ་ཐུག་ཅུ་རེ་ལྟ་ལ་བསགས་པའི་དགེ་ཕྱིན་བཅོམ་ཉམས་བསྐྱེད་པ་ཐུག་ཅུ་རེ་ལྟར་དཔྱུལ་བར་གནས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བདུད་རྩིའི་སྤྱིང་པོ་ལས། སྒྲུབ་པ་ཁོ་

སེམས་སྐད་ཅིག་གང་སྒྲིམ་པ། །དེ་སྒྲིང་བསྐལ་པར་བསགས་པའི་

དག་བཅོམས་ཏེ། །སྐད་ཅིག་དེ་ཡི་གངས་མཉམ་བསྐལ་པ་རུ། །དུལ་བར་སྒྲེ་ཞེས་དུས་འཁོར་རྒྱད་ལས་གསུངས། །ཞེས་དང་། དུས་འཁོར་ཙུ་རྒྱད་ལས་ཀྱང་། ལྷ་མ་ལ་ཁྲོས་སྐད་ཅིག་
གངས། །བསྐལ་བར་བསགས་པའི་དག་བཅོམ་ནས། །དེ་སྒྲིང་བསྐལ་པར་

དུལ་སོགས་གྱི། །སྤྱག་བསྐལ་ཆོར་བ་དྲག་པོ་སྒྲོང་། །ཞེས་གསུངས། ༥ གསུམ་པ་སྤགས་ལ་བརྟེན་ཀྱང་མཆོག་མི་འགྲུབ་པ་ན། གང་ཞིག་མཆོམས་མེད་ལྷ་བྱས་པ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་ཕམ་
པ་བཞི་ས་གོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་ཅན་ཞིག་

@013A ༄། །མིན་ཡང་སྤགས་སྒྲ་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་སྤིང་གྱི། །སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་རང་གི་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་སྒྲོད་ཤོར་བ་སོགས་བསྟན་ཚུལ་ལོག་པའི་
གང་ཟག་དེས་ནི་སྤགས་སྒྲ་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱོམ་ཇི་

ཙམ་བརྒྱབ་སྟེ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་སྤིང་དེ། །འདུས་པའི་ཙུ་རྒྱད་ལས། སེམས་ཅན་མཆོམས་མེད་ལ་སོགས་པའི། །སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཡང་། །དོན་ཐེག་པ་

ཀྱུ་མཆོ་ཆེ། ཐེག་པ་མཆོག་ནི་འདི་ལ་འགྲུབ། ལྷིང་ནས་

སློབ་དཔོན་སློབ་པ་དག། བསྐྱབས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་ནི་མི་དགེ་བ་བརྩུ་ལ་བྱེད་གསུངས། ཨ་ བཞི་པ་རྒྱད་དོན་བརྩོན་པས་
བསྐྱབས་ཀྱང་དཔྱལ་བ་སོགས་བསྐྱབ་པ་དང་འདྲ་བ་

ནི། རང་གི་སློབ་དཔོན་ལ་སློབ་པའི་གང་ཟག་དེས་ནི་ཉིན་མཆོན་ཀྱན་ཏུ་གཉིད་དང་། འདྲུ་འཇོ། བཟའ་བཏུང་ཚུན་ཆད་སྤངས་ཏེ་གནས་དབེན་པར་བསྐྱལ་པ་མང་པོར་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབས་ཀྱང་དཔྱལ་བ་སོགས་

བསྐྱབ་པ་དང་འདྲ་སྟེ། འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པས། ལྷ་མ་ལ་བརྟམས་སློབ་སོགས་ལ་ཅི་ཡང་མི་འཇོམ་པར་ཐོས་བསམ་སློམ་གསུམ་ལ་འབད་པ་སྐྱད་བྱེད་པ་དག་ནི་ངན་འགྲོའི་སློ་འབྱེད་པ་རང་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དོ་ཇེ་སྤིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་

ལས་ཀྱང་། གང་གིས་སློབ་དཔོན་ཡང་དག་སྤྲད། །དེས་ནི་རྒྱུད་ཀྱན་སྐྱབ་པའི་མཆོག་། གཉིད་དང་འདྲུ་འཇི་རྣམ་སྤངས་ཏེ། །བསྐྱལ་པ་སྟོང་ཏུ་ལེགས་བསྐྱབས་ཀྱང་། །དཔྱལ་སོགས་སྐྱབ་

པར་བྱེད་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས། ༥ ལྔ་པ་ཡོན་ཏན་

@013B སྒྲུབ་མ་སྐྱེས་པ་ནམས་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་ཟིན་ཉམས་པ་ནི། ལྔ་མ་ལ་བརྟམས་སྟོན་ཤོར་པ་སོགས་ཀྱིས་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་དང་། ལོག་རྟོག་ངན་པ་སྐྱེས་པ་དང་། བཀའ་དང་
འགལ་བ་སོགས་བསྟན་ཚུལ་ཉེས་ན་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་མ་

སྐྱེས་པ་ནམས་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བ་སྟོན་ལི་ཡུལ་གྱི་དག་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཙན་སྐྱམ་པོར་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་པས་ཆོ་དེར་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འཕྲོག་རྒྱུ་ལ་བ་ལས་ཉམས་པ་
དང་། སྒྲུབ་སྒྲུབ་རྩལ་རྩལ་ར་བསམ་གནང་བཞིན་དུ་གྲུབ་ཆེན་ནག

པོ་སྟོན་པས་སྟོན་པ་ལ་ཐེབས་པ་ན་ཉེན་འབྲེལ་མང་པོ་འཕྱགས། ཉེ་རུ་ཀ་དང་རྩི་ཐག་མོས་སྒྲུལ་པ་མང་དུ་བསྟན་ཀྱང་ནག་པོ་སྟོན་པས་མ་མཁུན། ཁོང་གི་སྟོབ་མ་དག་ཚུལ་ཆོས་བྱ་བ་རྩི་
པག་མོ་མཛོ་མོའི་རྣམ་པར་བསྟན་པས་མཁའ་སྟོན་དུ་

དངོས་སུ་བྲིད་ཀྱང་། ནག་པོ་སྟོན་པ་རང་ཉིད་མཛད་པ་མཐར་མ་སྟེན་པར་དེ་སྒྲི་གོ་ཁི་ར་སྐྱ་གཤེགས་ཉེ་སྐྱ་ཆོ་དེར་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་མ་བྱུང་པ་དང་། ལྷ་རོ་པ་པཎ་གྲུབ་ཆེན་པོར་གྱུར་

པ་ན་ཏེ་ལོ་པས་སྤྱོད་གཞན་དང་ཚུད་པ་མ་ཚུད་ཅས་

གསུངས་ཀྱང་རྗེས་སུ་རྒྱ་རོ་པས་མུ་སྟགས་པ་ཞིག་དང་ཚུད་དགོས་བྱུང་བས་ཚུད་པ་རྒྱ་རོ་པ་པམ་པར་ཉེ་བ་ན་ཏེ་ལོ་པ་སྤྱི་བོར་བྱོན་ཏེ་གྲོགས་གནད་དགོས་བྱུང་བ་དང་། རྗེ་མར་པས་མ་གནད་
བར་སྒོག་ཏུ་ཡུམ་བདག་མིད་མ་དང་མིད་ལ་གཉིས་ཀྱིས་

དོག་སྟོན་ཆོས་དོར་དབུ་བསྐོར་ནས་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་ལྟས་ཏེ་བསྐོམ་ཇི་ཙམ་བརྒྱབ་ཀྱང་ཏོགས་པ་སྤྱི་བ་ལྟ་ཅི། ཐ་ན་མི་ལམ་བཟང་བ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བ་དང་། མིད་ལའི་སྟོབ་མ་དུགས་པོ་
ལྟ་རྗེ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དང་། རས་རྩུང་བ་ལྷ་བ་ལྟ་བུ་

@014A ༄། །དང་། གཞན་ནམས་རྒྱ་སྐར་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། རས་པ་ཞི་བ་འོད་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་དེར་བྱང་འཇུག་ཐོབ་ཀྱང་། རས་རྩུང་བས་མིད་ལའི་བཀའ་ལན་གསུམ་བཅག་པས་
མཐར་མིད་ལས་མ་གནད་བཞིན་དུ་ལྟ་སར་གནས་བསྐོར་དུ་

ཐེབས་པ་ན་།བྱུད་མིད་དང་ཐུག་སྟེ་བྲིམས་རལ་བ་སོགས་སྤྱི་ངལ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བ་ནམ་ཐར་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་མཛད་པ་མཐར་མ་ཕྱིན་པ་མང་དུ་བྱུང་། མིད་ལས་རས་རྩུང་བ་ལ་སྤྱོད་རོ་གྲོང་བས་

ངའི་བཀའ་ཐེངས་གསུམ་བཅག་པས་ད་དུང་དགོ་བཤེས་ཆེན་

པོ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་ལན་གསུམ་དུ་ལན་དགོས་གསུངས། ཁོང་གིས་མིད་ལའི་བཀའ་མ་བཅག་ན་ཆོ་དེ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འཐོབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་གླེང་མའི་བཀའ་བཅག་པས་སྐྱེ་ཆོ་དེར་མ་ཐོབ་
པ་ཡིན། བཤེས་གཉིན་བསྟན་ཚུལ་ལོག་ན་རང་ལ་ཡོན་

ཏན་སྤར་སྐྱེས་ཟིན་ནམས་ཀྱང་ཉམས་ནས་འགོ་བཙི། སྤར་གླེང་མ་རིགས་ངན་པ་ཞིག་ལ་སློབ་མ་རིགས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ། སློབ་མ་རིགས་བཟང་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ཤེས་པས་རིགས་
ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁོ་རང་གི་གླེང་མ་རིགས་ངན་པ་དེས་ཆོས་

གསུངས་སར་གནམ་ལ་འཕུར་ནས་ངའི་གླེང་མ་ལའང་འདི་འདྲ་འཕུར་རྒྱུ་མེད་སྟུང་དུ་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་མ་ཐགས་ལ་ལྷུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོ་རྒྱས་ལྟར་དང་། བདུད་ཅིའི་སྤྱིང་པོ་ལས་ཀྱང་། གླེང་མ་
མཆོག་ལ་གྲུས་པ་དང་བྲལ་ན། །ཡོན་ཏན་མི་སྐྱེ་སྐྱེས་པ་ཉམས་

འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། ༥ རྒྱག་པ་ཆོ་འདིར་ནད་སགས་མི་འདོད་པས་གཙུག་པ་ནི། རང་གི་གླེང་མ་ལ་བསྟན་ཚུལ་ལོག་ན་ཆོ་འདིར་ཡང་བཀྱ་མི་ཤིས་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་

པའི་འཆི་རྒྱུན་བཅུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་དབང་གིས་

@014B འཆི་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཉིས་པ་མང་དུ་འབྱུང་སྟེ། ལྷ་མ་ལུ་བཅུ་པ་ལས། སློབ་དཔོན་ལ་ནི་སློབ་པ་དེ། །ཡམས་དང་འཆོ་བའི་ནད་ནམས་དང་། །གདོན་དང་རིམས་དང་དུག་
ནམས་ཀྱིས། །མྱོངས་ཆེན་དེ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་མེ་དང་སྤྱལ་གདུག་དང་། རྩ་དང་

མཁའ་འགོ་རྒྱུན་པོ་དང་། །གདོན་དང་ལོག་འདྲེན་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །བསད་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོགས་
པའི་དབུས་སུ་ཆོས་གསུངས་སྐབས་ཤིག་ཏུ་རང་གི་ལྷ་མ་གྲུབ་ཆེན་པག་ཆང་པ་

ཆོས་གསུངས་སའི་ཐད་ནས་ཕེབས་འགོ་བ་མ་མཐོང་བའི་རྩལ་གྱིས་བཞུགས། ད་གཟོད་ཆོས་གྲོལ་ནས་ལྷ་མ་རྩད་བཅད་དེ་བཅར་བས་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་ད་གིན་ཕུག་མི་འཆོལ་བར་ད་ལྟ་ཕུག་
འཆོལ་བ་ཅི་ཡིན་གསུངས་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ད་

གིན་མངལ་མ་བྱུང་ཞེས་རྩུན་ཉུས་མ་ཐག་སྤྱན་གཉིས་ཀ་ཕྱིར་དོན་ཏེ་ས་ལ་ལྷུངས་པ། ལྷ་མས་བྱིན་རྒྱལ་མཛད་ཀྱང་སྤྱན་ཡ་གཅིག་ལས་སོར་མཆུད་པ་དང་། སྤྱུང་གནས་ལྷ་བརྒྱད་ཏུ་

བཞུགས་པ་སློབ་དཔོན་ཡི་ཤེས་བཟང་པོ་ལ་ཤོལ་མིག་གི་ནད་

བྱུང་སྟེ་སྒྲིན་བྱག་ཆེ་བའི་སྐབས་ཆབ་རྩིང་དུ་ཞུགས་པས་རྒྱ་ཡང་ཁོལ་རྒྱས་པ་ཙམ་གྱི་མནར་གཅོད་བྱུང་བ་གཤེན་རྩི་གཤེད་གྱི་བསྟེན་པ་བཏང་བ་སོགས་ཅི་བྱས་ཀྱང་མ་ཕན་པར་པརྩི་ཏ་ཟླ་བ་
གཞོན་རྒྱལ་ཞུས། ཇེ་ལ་རྩི་བཙུན་སློལ་མས་མནལ་ལམ་དུ།

སྟོན་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་རྩལ་ལོག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་འདུག་པས་བཤགས་པ་གྲིས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤགས་པ་བྱས་པས་ཕན་པ་བྱུང་བ་དང་། སྟེ་ཕུ་བྱུར་བའི་སློབ་མ་དག་རྩལ་ཞིག་གིས་སླ་
མ་བསྟེན་རྩལ་ལོག་པས་སླ་མས་དག་རྩལ་ཁོ་མ་འཆི་

@015A ལྟོ། །གོང་ངལ་བཤགས་པ་ཞིག་ཕུལ་ན་ཡོང་བ་འདུག་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་བཤགས་པ་ཕུལ་མ་ཉན་པས་འཆི་ཁར་སྟེ་ཕུ་བྱུར་གྱི་རི་ཐམས་ཅད་གྲིས་མནན་བྱུང་ཟེར། །དེ་ནས་
སྟེ་ཕུ་བྱུར་གྱི་དགོན་པ་ལ་མེ་འབར་ཏེ་ངའི་སྟིང་དུ་སྟེ་བས་བྱུང་

ཞེས་མེས་ཆོག་པའི་སྒྲིང་བ་བྱུང་སྟེ་འཇིགས་སྐྱག་མི་བཟད་པའི་ངང་ནས་ཆོ་འཕོས་པ་དང་། སྒྲར་དུགས་པོར་སླ་མའི་ཉེ་གནས་ཞིག་ཀྱང་སླ་མ་ལ་མ་དད་བརྟན་སྟོན་བྱས་པས་རྩེས་སུ་རྒྱན་

པོས་དོས་བརྗོགས་ཏེ་བཀོངས་པ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་

ཡིན། མེད་བདུན་པ་སྤྱི་མར་ངན་སོང་མུ་མཐའ་མེད་པར་འབྱམས་པ་ནི། རང་གི་སྒྲ་མ་ལ་བསྟན་ཚུལ་ལོག་སྟེ་བརྟན་སྟོང་བྱས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གསལ་པོར་གསུངས་ན་བྱང་སེམས་སྤིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་ཞལ་ནས་བྲག་

སྐྱགས་ཏེ་གྲོངས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཙམ་ལས་ཞིབ་པར་གསུང་མ་རྟུས་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ལག་ན་དོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས།
བཙུང་ལྷན་འདས་གང་དག་སྟོབ་དཔོན་ལ་བརྟན་པར་བབྱིད་པ་དེ་དག་

གི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་རྩི་ལྟ་བུ་ལགས། བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་པ། ལག་ན་དོ་རྩེ། ལྷ་དང་བཙས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱག་པར་འགྱུར་གྱིས་དེ་སྐད་མ་སྒྲ་ཞིག་ །གསང་བ་བའི་བདག་པོ་
ལོན་ཀྱང་ཅུང་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའི། དཔའ་བོ་བསྐྱེམས་ཏེ་དེ་ཉོན་

ཅིག་ །མཆོམས་མེད་ལ་སོགས་མི་བཟད་པ། །དམྱལ་བ་གང་དག་ངས་བཤད་པ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གནས་སུ་བརྗོད། །དོར་ནི་བསྐྱལ་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་མཆོམས་མེད་ནི་མནར་མེད་

དང་། དེར་ཡང་བསྐྱེད་པ་མཐའ་ཡས་སུ་གནས་དགོས་པར་གསུངས། ཡང་

@015B ལུང་དེའི་འཕྲོར། དེ་ལྟ་བུས་ན་ནམ་ཀུན་དུ། །ནམ་ཡང་སློབ་དཔོན་བརྟན་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྲེད་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་ལ་ནི་སློབ་པ་དག །མི་ལམ་དུ་
ཡང་མཐོང་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲ་མ་ནི་མ་བརྟན་པ་ལས་ཀྱང་བརྟན་རྒྱུ་ལ་ལོག

པ་ཉེས་པ་ལྟེ་བས་བཤེས་གཉིན་དུ་བྱས་ནས་བརྟན་རྒྱུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གལ་ཆེ་གསུངས། ༥ བརྒྱུད་པ་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་ཐོངས་པ་ནི། ཆོ་འདིར་སྒྲ་མ་ལ་
མ་གྲུས་པ་བྱས་པ་སོགས་བཤེས་གཉིན་བརྟན་རྒྱུ་ལ་ལོག་ན་དེའི་རྒྱུ་

མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་སྤྱི་མར་མི་ལུས་ཙམ་ཡང་མི་རྟེན་ཅིང་། བརྒྱུ་ལ་ངན་འགྲོ་ལས་ཐར་ནས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཐོབ་ཀྱང་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་འབའ་
ཞིག་དུ་སྦྱིས་ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་དང་མི་འཕྲད།

དེ་མ་ཕྱད་པས་མི་ལུས་བཟང་པོ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་ཡང་མི་ཐོས་པས་དེས་ན་བཤེས་གཉིན་གྱིས་ཐོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བདུད་རྩིའི་སྦྱིང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་བརྒྱལ་བདེ་

འགྲོའི་རྟེན་ཐོབ་ཀྱང་། །མ་གྲུས་པ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་འབྲས་བྱ་དེས། །མི་

ཁོམ་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་དམ་ཆོས་དང་། །དག་བའི་བཤེས་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་ཐོས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བཤེས་གཉིན་བསྟན་ཚུལ་འདི་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁེ་ཉིན་གཉིས་
ཀ་ཤིན་དུ་ཆེ་ས་ཞིག་ཡིན། དེང་སང་ཆོས་པ་བཟང་པོར་ཁས་འཆི་བ་

ཆོས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་མ་ཐོས་ན་བཤེས་གཉིན་བསྟན་ཚུལ་མི་ཤེས་པར་སྒྲུང་བས། དེ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ཏེ་བཤེས་གཉིན་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་བསྟན་པ་དང་བསྟན་ཚུལ་
ལོག་པའི་ཉིས་དམིགས་རྣམས་ལུང་རིགས་གང་ནི་རྣམས་མཐའ་བསྐྱོར་

@016A ༄། །རི་བསྐྱོར་གྱིས་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་ན་གླ་མ་བསྟན་འདོད་དང་། བསྟན་པ་ལ་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཆེ་བ་འབྱུང་། གཞན་གླ་མ་ལས་ཆོས་ལེན་སྒྲུམ་པ་ཙམ་ལས་འོང་ས་མེད། དེའི་ཕྱིར་
ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོཾ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་

མར་གླ་སྒྲོབ་གཉིས་ཀ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ལེགས་པར་བརྟག། །མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་ཤེས་ན་དེ་བསྟན་ཅིང་བསྟན་ཚུལ་མ་ལོར་བ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་གསུངས། ༥ གསུམ་

པ་བསམ་པས་བསྟན་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཅུ་བ་དད་

པ་སྦྱང་བ་དད་། བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་བྱུང་ནས་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ཅུ་བ་དད་པ་སྦྱང་བ་ནི། བཤེས་གཉིན་བསྟན་ཚུལ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཅུ་བ་གཤམ་ཆེ་ཤོས་ནི་དད་པ་སྦྱང་བ་འདི་ཡིན།
འདི་ལ་ལམ་གྱི་ཅུ་བ་ཞེས་པ་དཔེར་ན། ཤིང་གི་ཅུ་བ་བརྟན་པོ་ཡོད་

ན་དེ་ལས་སྔོང་པོ་དང་། ཡལ་ག། ལོ་མ། མེ་ཏོག། །འབྲས་བུ་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལམ་མ་ཞོར་བར་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་ལ་དད་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་ན་དེ་ལས་དལ་འབྱོར་ནས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་
གི་བར་གྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་པ་བཞིན་

དུ་འབྱུང་བའི་དོན་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ལ་སྦྱོ་མི་སྦྱོའི་ཅུ་བ་དད་པ་འདི་ལ་བྱུག་པས་ན་ཅུ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅུ་བ་དད་པ་དང་། མི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་གྱི་ཅུ་བ་ཀྱན་དང་མཐུན་པ་ཡིན། དད་པ་དང་ཤེས་རབ་

གཉིས་སྦྱིས་ཐོབ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཡང་སྦྱངས་ཤིང་བསྟན་ན་སྦྱོ་བ་མང་དུ་ཡོད། སྦྱིར་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོན་དུ་དད་པ་འགོ་དགོས་པས་དད་པ་ནི་མ་དང་འབྲས་སྟེ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བུ་

འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་དད་པ་ཡོད་ན་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སྟེ་

@016B དཀོན་མཆོག་ཏེ་ལ་ལའི་གཟུངས་ལས། དད་པ་སྡོན་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། དད་པ་མེད་ན་དཀར་ཆོས་གང་ཡང་
མི་བྱུང་སྟེ། ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། མ་དད་པ་ཡི་མི་དག་ལ། །དཀར་པོའི་

ཆོས་ནམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཆོག་པ་ལ། །སྤུ་གུ་སྡོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དད་པ་ལ་དཀོན་མཆོག་དང་། ལས་འདུས་དང་། བདེན་བཞི་སོགས་ལ་དད་པ་མང་དུ་ཡོད་
ཀྱང་འདིར་ནི་སྤྲུལ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་བའི་དད་པ་ལ་བྱ་དགོས།

ལམ་རིམ་གྱི་དམིགས་སྐྱོར་ཐམས་ཅད་ནས་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ཅ་བ་དད་པ་སྐྱེད་བ་འདི་དང་མར་ཤེས་གཉིས་རྟོགས་པ་སྐྱོད་ཀྱང་ཞིང་། ལྷག་པར་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་
རྟོགས་པ་འདི་སྐྱེ་ཡང་དཀའ་ཆོས་དང་། གལ་ཡང་ཤིན་དུ་ཆེ་

ཤོས་ཡིན། ཇོ་བོ་ལ་བོད་པ་ཆོས་གདམས་ངག་ལྟ་ཞེས་སྐད་ཆེན་པོས་ཁྱུས་པས། ཉི་ཉི། ཁོ་བོ་ལ་ན་བ་ཏ་བཟང་པོ་བཟང་པོ་བདོག་སྟེ་མན་ངག་བྱ་བ་དད་པ་ཡིན་དད་པ་དད་པ། གསུང་བ་དང་།

གོང་གི་དགོན་མཆོག་ཏུ་ལའི་ལུང་གི་འཕྲོར། དོགས་པ་སེལ་ཞིང་།

རྩ་བོ་ནམས་ལས་སྒྲོལ། །དད་པ་བདེ་ལེགས་གྲོང་བྱིར་མཆོན་བྱེད་ཡིན། །དད་པ་སྟོག་པ་མེད་ཅིང་སེམས་དད་བྱེད། །ང་རྒྱལ་སྤོང་ཞིང་གུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན། །དད་པ་ནོར་དང་གཏིར་དང་།
རྒྱུ་པའི་མཆོག་ །ལག་པ་བཞིན་དུ་དག་སྟུང་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་དད་པ་

ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་གཞིར་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་དད་པ་འདི་ཡོད་ན་གདམས་ངག་ནོར་ཡང་ཐུན་མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ། སྟོན་རྒྱ་གར་དུ་མི་ཞིག་གིས་སྒྲ་མ་ལ་ཆོས་
གནང་བར་ཞུས་པས། སྒྲ་མ་མཛད་བྲེལ་ཡོད་སྐབས་དང་ཐུག་

@017A ༄། །སྟེ་ཕར་སྒྲོད་པའི་ཕུག་སྐབས་མཛད་དེ།མ་རི་ལེ་ཇ། ཞེས་གསུངས་པ་ན་ཁོས་མ་རི་ལེ་ཇ་ཞེས་པ་ཆོས་དང་། ཕུག་གཡོབ་པར་མཛད་པ་ཕུག་རྒྱར་གོ་ནས་དེ་བཞིན་ཉམས་སུ་
སྒྲངས་པས་དངོས་གྲུབ་ཕྱན་ཆོགས་རེ་དང་། གཞན་ལའང་།

ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་ཡུལ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སྟུ་གི་ཤར་བ་ན། མ་རྒན་མོ་ཞིག་གིས་ལྷ་མོ་ཙུན་དའི་སྒྲགས་བཏོན་ནས་དོ་བཙོས་ཏེ་ཟོས་པས་ལུས་སྟོབས་རྒྱས། ལྷ་མོ་ཙུན་དའི་

སྒྲགས་ཨོ་ཙ་ལེ་ཙུ་ལེ་ཙུ་སྒྲུ། ཞེས་ཡོད་ཀྱང་ཤན་མོས་སྒྲགས་ནོར་ཏེ་

ཨོ་བ་ལེ་བྱ་ལེ་བྱུ་སོགས་བཏོན་ཀྱང་དད་པ་ཡོད་པའི་མཐུས་དོ་ཚོས་ཤིང་ཁྱ་བྱབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་མ་དེའི་བྱ་དགོ་ཚུལ་གྱིས་ཁྱོད་གྱི་སྒྲགས་ནོར་བ་རེད་ཅེས་ལྟ་མོ་ཙུན་དེའི་སྒྲགས་དོ་ཐོག་དེ་
བསྐྱབས་ཀྱང་། མོས་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་སྒྲགས་མ་ནོར་བ་བགྲངས་ཀྱང་དོ་ཚོས་

མ་བྱབ་པ་རེད། དེ་ལྟར་དད་པ་མེད་ན་ལྟ་མོ་ཙུན་དེའི་སྒྲགས་དོ་མ་བགྲངས་ཀྱང་དོ་མ་ཚོས་ཤིང་མ་ཁྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དད་པ་ཡོད་ན་སྒྲུ་གོང་པོ་སྒྲིན་པ་ལ་ལྟ་སའི་ཇོ་བོས་གསུང་བྱོན་པ་དང་།
དེའི་ཡུལ་དུ་འང་སྒྲུན་བྲངས་ཏེ་ཆུ་ཇོ་བོ་དང་དོ་ཇོ་བོ་ཞེས་ཀྱང་རང་བྱོན་དུ་

ཐེབས་པ་ད་ལྟ་མཇལ་དུ་ཡོད་པ་སོགས་ལྟར་ཡིན། ཁྱད་པར་དུ་ལམ་འདི་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཏེ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་ནི་གདམས་ངག་
ཀྱང་མ་ནོར་བ་དང་། ལྷ་མ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་མེད་དུ་མི་བྱང་བ་

ཡིན་ཏེ། སྟོན་པས་ཇོ་བོ་ལ། བོད་ལ་སྒྲོམ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེན་པ་མི་བདོག་ཁྱུས་པས། ཇོ་བོའི་ཞུ་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྒྲིས་ཆུང་སྒྲིས་ཐམས་

ཅད་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་པོད་སྒྲ་མ་ལ་ཐ་མལ་

@017B པའི་འདྲ་ཤེས་ལས་མིད། གན་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་རྟོག་པ་གསུམ་པ་ལས་ཀྱང་། ཡང་ན་སྒྲིན་པོ་དད་པ་བརྟན། །དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་དངོས་གྲུབ་ཏེ། །རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པའི་
རྟོག་གི་པ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་དངོས་གྲུབ་རིང་། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པས་ཀྱང་།

མདོར་ན་ཉམས་རྟོགས་ཆེ་རྒྱུ་གང་སྐྱེས་ཀྱང་། །དད་པ་ཆེ་རྒྱུ་བསྒྲོམ་པའི་མཐུ་ཡིན་པས། །དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས་ངོན་ཅན་སྒྲ་མ་ལ། །ཡོན་ཏན་བསམ་ཞིང་སྐྱོན་དུ་མི་བལྟ་
བའི། །གདམས་པ་འདི་ཉིད་མཐིལ་དུ་འཛིན་པ་དང་། །དམ་བཅའ་འདི་འདྲ་གིགས་

མིད་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །ཅེས་གསུངས་ནས་དམ་བཅའ་རྒྱན་ཆད་མཛད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་བའི་དད་པ་སྦྱང་བ་ཡིན། དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་
བལྟ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། བལྟ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན། རྩལ་ཇི་ལྟར་བལྟ་

བའི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་དགོས་ཏེ། རང་ཉིད་ཁི་འདོད་ལ་གྱོང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། སྒྲ་མ་དེ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ཀྱང་རང་གིས་སངས་རྒྱས་དངོས་

སྐྱུ་མ་བལྟས་ན། པོ་ཏོ་བའི་བེུ་བྱ་མ་སྒྲིན་པོ་ལས། འངམ་དཔལ་སྐྱུན་རས་

གཟིགས་དངོས་བྱོན་ཀྱང་། །དེ་ཡི་དོན་དུ་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱིན་རྒྱབས་མི་འཇུག་པས་གྲོང་མ་གཏོགས་ཁི་མི་འབྱུང་སྟེ། ལྷས་བྱིན་དང་ལེགས་སྐྱར་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ལྷ་མ་དེ་སངས་རྒྱས་མིན་ཡང་རང་གིས་སངས་རྒྱས་སྐྱུ་བལྟས་

ན་ཁི་མ་གཏོགས་གྲོང་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱན་མོས་བྱིམ་སོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོམས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་གསོལ་བ་བཏབས་པས་རིང་བསྐལ་འཁྱུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ཡང་བྱི་སོ་ལ་རིང་བསྐལ་འཁྱུངས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱན་

@018A ༄༅། །མོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོམས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་དད་པ་སྐྱེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོམས་དངོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཉེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་བསྐལ་འཁྱུངས་
པ་ཡིན། དག་བཤེས་པོ་ཏོ་བས་ཀྱང་། ལྷ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་ཆེ་དང་རྒྱུང་

བ། །དངོས་ལམ་ཡིན་རང་ལ་རག་ལས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷ་མ་ལ་བྱང་སེམས་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། ཉན་རང་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་ཉན་རང་

ཙམ་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། སངས་རྒྱས་དངོས་གྱི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་སངས་

རྒྱས་དངོས་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་འཕྱག་པ་སོགས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱང་རང་གི་དད་པ་ཆེ་ཆུང་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་འབྱུང་། ས་བཅད་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་སྟེ། ལམ་གོང་མའི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་
མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པས་ན་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་བའི་དད་

པ་འདི་མ་སྐྱེས་ན་རྟོགས་པ་གཞན་གང་ཡང་སྐྱེས་མེད། སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་ཟེར་བ་ཡང་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལྟར་རིགས་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་དངོས་སུ་ཐག་
ཆོད་པ་ན་ལྟ་གང་བསྐྱོམ་ཡང་ངོ་བོ་རང་གི་སྒྲ་མ་དེ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་ཡི་

དམ་དང་། ལྟ་གཤམ་ལྟ་དེ་དང་དེ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མིན་པར་རང་གི་སྒྲ་མ་ཐ་མལ་པར་ལུས་ཏེ་མདུན་དུ་ལྟ་གཅིག་བསྐྱོམས་ནས་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་སྒྲ་མའི་
ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་མི་འགོ་གསུངས།

༥ གཉིས་པ་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་རུས་ཏེ། སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྒོ་ཤུགས་དྲག་སྐྱེས་ན་སྐྱོན་རྟོག་གི་སྒོ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ནས་ཡོན་

ཏན་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་

@018B ཙོང་ཁ་པའི་མན་ངག་ལ་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྐྱོན་རྟོག་གི་སྒྲོ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས་པ་དང་། སྐྱོན་མཐོང་བ་དད་པའི་གྲོགས་སུ་བསྐྱར་རྩལ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། སྐྱོན་གྱི་
ངོས་ནས་བརྟགས་ན་ལྷས་བྱིན་དང་ལེགས་སྐར་གཉིས་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱོན་དུ་

བལྟས་པས་ཡོན་ཏན་རྩེ་བཟང་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་བརྟགས་ན་ནི། དཔེར་ན། ཉི་མ་ཤར་བ་ན་རྒྱ་འོད་སོགས་བེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལྟར་རམ། རང་གིས་རང་ལ་
ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་བལྟས་པས་རང་གི་སྐྱོན་མཐོང་བའི་སྒྲོ་བེལ་གྱིས་

ནོན་ཏེ་རང་ལ་ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྐྱོན་ཐན་ཐུན་ཡོད་པར་མཐོང་ཡང་སྒྲོས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱོད་འཛིན་པས་དད་པ་ལ་གོགས་སུ་མི་
འགོ་སྟེ། དཔེར་ན་རང་མི་འདོད་པའི་སྤྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཡོད་པར་

མཐོང་ཡང་སྐྱོན་མཐོང་བའི་སྤྱོད་ལས་དྲག་པས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྒྲོ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ཡང་རང་ལ་སྐྱོན་མང་པོ་མཐོང་ཡང་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་རེ་མཐོང་བའི་སྤྱོད་ལས་དྲག་ན་

དེས་སྐྱོན་མཐོང་བའི་སྒོ་བྱེད་ཀྱིས་གཞོན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སྐྱོན་མཐོང་བ་དད་པའི་གྲོགས་སུ་བསྐྱུར་བའི་སྐྱོན་སྒྲིང་སངས་རྒྱས་སུ་བཟུངས་པ་ནི། འོག་ཏུ་རང་གི་སྒྲིང་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་བསྐྱུབ་པའི་སྐྱབས་རྒྱས་པར་འཆད་ཅིང་། འོག་
གི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཅད་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཡོན་ཏན་

མཐོང་བའི་སྒོ་བྱེད་ཀྱིས་དག་པས་སྐྱོན་རྟོག་གི་སྒོ་བྱེད་ཀྱིས་གཞོན་པའི་ས་བཅད་དེ་འགྲུབ་པས་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བཟུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་སྐབས་བྱེད་དང་། བཞི་པ་རང་གི་སྒྲིང་པ་ལ་ངེས་
པ་མེད་པའི་ས་བཅད་ནི་གཉིས་པ་སྐྱོན་མཐོང་བ་དད་པའི་གྲོགས་སུ་

@019A ༄། །བསྐྱུར་བའི་སྐྱབས་བྱེད་ཡིན། མདོར་ན་ཆོ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་འདོད་ན་སྐྱོན་རྟོག་གི་སྒོ་དགག་སྟེ་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་བའི་དད་པ་སྐྱུང་བ་འདི་
ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྒྲ་མ་ཡོན་ཏན་

ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཡང་དེའི་སྐྱོན་རྩུང་ཟད་ཡོད་པའི་ངོས་ནས་བརྟགས་ན་རང་ལ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོགས་སུ་འགྱུར་ལ། སྐྱོན་ཤས་ཆེ་པ་ལའང་སྐྱོན་གྱི་ངོས་ནས་མ་བརྟགས་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་

ནས་དད་པ་སྐྱངས་ན་རང་ལ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྱུང་

རོ། །ཞེས་དང་། ལག་ན་དོན་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུ་ལས། སློབ་དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་བཟུང་། །སློན་ནི་ནམ་ཡང་བཟུང་མི་བྱ། །ཡོན་ཏན་བཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་འཕྲོག། །སློན་ནམས་བཟུང་
ན་དངོས་མི་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་གྲ་

མ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་པ་དེ་དང་པོར་གྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་རིགས་པས་བསྐྱབ་དགོས། སྤྱིར་རང་གི་གྲ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་འདྲ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན། གལ་ཆེར་གྲིས་ཐ་མལ་པའི་
འདྲ་ཤེས་ལས་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ལུང་

རིགས་གྲིས་བསྐྱབ་ན་གྲ་མའི་མཛད་པ་ནམ་ཐར་གྲིས་ངེས་པར་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་དད་པ་སྐྱེ་ཅུས་ཏེ། མདོ་ལས། དུ་པ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་ཤིང་། །རྒྱ་སྐྱར་ལས་ནི་རྒྱུ་ཤེས་
ལྟར། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སློབ་ལྟན་གྱི། །རིགས་ནི་

མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་ལུང་རིགས་ཡང་དག་གི་ལམ་ལས་བྱངས་ན་ངེས་པ་རྟེན་པ་ལ་བྱང་ཆེ་ཞིང་བརྟན་པ་འོང་བས་འདིར་གྲ་མའི་མན་ངག་ལྟར་

ལཤད་ན། ཨྱ གསུམ་པ་རྩེ་ལྷ་ར་བལྟ་བའི་རྩེ་ལ་

@019B ལ་བཞི། གླ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་དོན་འཆང་གིས་བཞེད་པ། གླ་མ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་པ། དིང་སང་གི་དུས་སུ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ། རང་གི་སྤྱང་བ་ལ་ངེས་པ་

མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་གླ་མ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་ལ་གསུང་དུ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་བསྐྱབ་རྒྱུ་ཡིན་འདྲ་སྟེ་ན། དེ་ནི་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་གིས་རང་ཉིད་
སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་བྱ་མི་ཐུབ་པ་ལ་གླ་མ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ན་

རང་གིས་སངས་རྒྱས་སུ་ག་ནས་བཟོ་ཐུབ། འདིར་དེ་ལྟར་མིན་པར་གླ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཡང་རང་གིས་ངོ་མ་འཕྲོད་པ་དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་ཐབས་བྱེད་པ་
ཡིན། དེ་ཡང་གཞན་གྱི་གླ་མ་རྣམས་རང་གིས་སངས་

རྒྱས་ཡིན་མིན་བསྐྱབ་མི་དགོས་ཀྱང་། རང་གི་གླ་མ་རང་གིས་སངས་རྒྱས་སུ་ངོ་མ་འཕྲོད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱབ་དགོས་པས། དེ་ལ་གླ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་རྒྱལ་

བདེ་ཆེ་འཆང་གིས་ཞལ་ཆེམས་ལྟ་བུར་རྒྱུད་སྤེལ་མས་ནས་ལན་

མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་གྲེད་ཀྱི་རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་ལས། ཕྱི་མའི་དུས་སུ་གྱུར་པ་ན། །ང་ཉིད་སློབ་དཔོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ། །ཞེས་དང་། གྱུར་ལས་ཀྱང་། གང་ཉིད་དོན་
སེམས་དཔའ་ཞེས། །དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གཟུགས་སུ་

འཛིན། །སེམས་ཅན་པན་གདགས་དམིགས་ནས་ནི། །ཐ་མལ་པ་ཡི་རྩལ་དུ་གནས། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། ལྟ་བུ་ཐ་མར་གྱུར་པ་ན། །ང་ཉིད་སློབ་དཔོན་གཟུགས་སུ་འཛིན། །ང་
ཡིན་སྟེ་མ་དུ་ཡིད་བྱེས་ལ། །དེ་ཆོ་དེ་ལ་གྱུས་པ་བསྐྱེད། །ཅེས་དང་། མ་

@020A ༄། །འོངས་སྟིགས་མའི་དུས་སུ་ནི། །ང་ནི་བྱིས་པའི་གཟུགས་དང་ནི། །སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྟོན། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་དང་ནི་དོན་འཛིན། །ཐ་དད་པར་ནི་
མི་བརྟག་གོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་

སྟིགས་མའི་དུས་སུ་གླེ་མའི་རྣམ་པར་བྱོན་པར་སྤྲགས་ཕྱོགས་སུ་གསུངས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། མདོ་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་ཤིན་དུ་མཐོ་བ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་པས་ཆོས་

གསུངས་པ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་གྱིས་

ད་ལྟ་ངེད་ཅག་ནམས་ལ་སྟོན་པས་ཆོས་གསུངས་ཀྱང་། མ་འོངས་པ་ན་སྟོན་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་ཆོས་སྟོན་མཁན་མེད་སྟམ་དུ་སེམས་པ་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་
སྤྱལ་བ། ཁྱ་ཡི་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ཀྱི། །སྤྱི་མའི་དུས་སུ་གྱུར་པ་ན།

ང་ནི་མཁན་པོའི་ལུས་གྱིས་སྟོན། །ང་ནི་སྟོབ་དཔོན་གཟུགས་སུ་གནས། །ཞེས་དང་། ཀྱ་ཡི་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ཀྱི། །སེམས་ཅན་ནམས་ནི་སྟོན་པའི་སྤྱིར། །ང་ནི་སྐྱེ་དང་ཤ་བ་དང་། །ན་
དང་འཆི་བ་རབ་དུ་སྟོན། །ཞེས་ལྟ་བུ་སྤྱི་ཐ་མའི་དུས་སུ་ང་དང་མི་མངལ་སྟམ་དུ་

སེམས་པམ་མི་དགོས། དེའི་དུས་སུ་ང་སྒྲ་མའི་ནམ་པར་བསྟན་ནས་འོང་བས་དེའི་ཆོ་ང་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་གྱས་པ་སྐྱིད་ཅིག་གསུངས། དེ་ལྟར་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་ནས་མང་དུ་གསུངས་
པ་དེ་ནམས་ཀྱང་སྤྲུགས་གྱི་མཐའ་དུ་གཙུག་ལ་བཞུགས་པ་བཞུགས་པ་

སྟེ་སྤྱི་དང་། དྲང་དོན་དང་། ལྷུ་མ་དགོངས་དང་། དགོངས་པ་ཅན་སོགས་མིན་ལ། སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་དྲང་དོན་དང་དགོངས་པ་ཅན་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་།

བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ལུང་འདི་དག་ནི་སྒྲ་ཅི་བཞིན་པ་ཡིན་

@020B པས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དུ་རུང་ཞིང་། ལུང་དེ་དག་གི་དོན་ཡང་མ་འོངས་ལྟ་བུ་ཐ་མ་སྟེ་སྟིགས་མའི་དུས་སུ་དོན་འཆང་སྒྲ་མའི་རྣམ་པར་བྱོན་པར་རྒྱལ་བ་དོན་འཆང་རང་ཉིད་གྱིས་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ། མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རྒྱ་བ་སྐར་མར་བཅས་པ་

གནས་ལྟར་ཞིང་། །རི་དང་གོང་དུ་བཅས་པའི་ས་ཞིག་ལ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གཞན་གྱུར་ཀྱང་། །སྤྱོད་ནི་མི་བདེན་པ་ཡི་ཚོགས་མི་གསུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་དོན་
འཆང་གིས་རྩོན་གསུང་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྟིད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་

བྱའི་དུས་དེ་དང་སང་གི་དུས་ཡིན་པས་ན་དང་སང་གི་དུས་སུ་རྒྱལ་བ་དོན་འཆང་སྒྲ་མའི་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་གདུལ་བྱར་ཚོས་སྟོན་མཁན་ཞིག་ངས་པར་འབྱོན་ལ། དང་སང་གི་དུས་སུ་སྒྲ་
མའི་རྣམ་པར་བྱོན་ན་རང་གི་སྒྲ་མའི་རྣམ་པར་ཡང་བྱོན་དགོས། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱོན་ན་རང་གཅིག་ཤུའི་དོན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱོན་ཏེ། རང་གཅིག་ཤུ་ཡལ་བར་འདོར་བ་མི་སྟིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱལ་བ་དོན་འཆང་རང་གི་སྒྲ་མའི་རྣམ་པར་བྱོན་པ་

ཐག་ཚོད་པས་ན་རང་གི་སྒྲ་མ་ནི་རྒྱལ་བ་དོན་ཅེ་འཆང་ཡིན། འདི་ལ་

ཁ་ཅིག་གིས། གོང་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་གི་དོན་རང་གི་སྒྲ་མའི་བྲོད་ན་རྒྱལ་བ་དོན་ཅེ་འཆང་གི་སྒྲུལ་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ལས། རང་གི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་དོན་ཅེ་འཆང་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་མ་
ཡིན་པས་རང་གི་སྒྲ་མའི་བྲོད་དུ་དོན་ཅེ་འཆང་གི་སྒྲུལ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་

ངེས་ཀྱང་ཚང་མ་རང་ཡིན་མི་དགོས་སྟུགས་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཅེ་འཆང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པས་རང་གི་དོན་ཡང་མཛད་དགོས་ལ། དེ་མཛད་པ་པོ་རང་གི་སྒྲ་མའི་
གྲུལ་དུ་མེད་པ་ནི་ཁས་ལེན་མི་རིགས་སོ། །འོ་ན་རྒྱལ་བ་དོན་ཅེ་འཆང་གི་

@021A ༄། །སྒྲུལ་པ་ཡིན་པ་དེ་སྤྱི་ཡིན། མ་ཡིན་པ་དེ་སྤྱི་ཡིན་ཞེས་བྲིས་ན། འདི་ཡང་མ་ཡིན། འདི་ཡང་མ་ཡིན་སྟུགས་པ་ལས་ངོས་བཟུང་རྒྱ་མི་རྟོན་ལ། དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ནི་ངེས། ངོས་
བཟུང་རྒྱ་མི་མ་རྟོན་ན་ཚང་མ་ལ་འདི་ཡང་ཡིན་ནམ། འདི་

ཡང་ཡིན་ནམ་སྟུགས་དུ་དོགས་པ་བྱེད་དགོས་པ་དཔེར་ན། མི་བདུན་གྱི་ནང་དུ་རྒྱན་མ་ཞིག་ཡོད་པར་ནི་ངེས། སྤྱི་ཡིན་མ་ཤེས་ན་མི་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དོགས་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཡུལ་

གྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡུལ་གཞན་ཞིག་ན་མི་མང་པོའི་དབུས་སུ་ཕལ་པར་

བརྩམ་ནས་ཡོད། དེ་ངོ་ཡང་མ་ཤེས་ན་དོགས་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་དང་འདྲ། དེར་མ་ཟད་དོན་ཤེས་འཆང་རང་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱོན་ཅིང་། དོན་སློབ་དཔོན་ནས་ཀ་ཁ་སློབ་པའི་དགོ་གན་ཚུན་
གྱི་རང་གི་ཚུ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་རང་འདུལ་ཐབས་མཛད་པས་

མཛད་པ་འདིས་ཀྱང་དོན་ཤེས་འཆང་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྟེན་དགོས། དེས་ན་རང་གི་སྒོ་ཁ་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱར་བར་མཛད་པའི་ཚུ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་དོན་ཤེས་འཆང་ཡིན་པར་ཐག་ཆོད། རང་གི་སྒྲ་མ་གཞན་
རྣམས་ཀྱང་ཚུ་བའི་སྒྲ་མ་དེའི་རྣམ་རེལ་དུ་བསྟུ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་བོད་

འདུལ་ངའི་ཕྱིར་དུ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་གྱིས་སྟེན་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དང་། རྒྱལ་སྟོན། པཎ་གྲུབ། སྤྲགས་འཆང་། དམངས་ཕལ་པ་སོགས་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་སྤྱལ་པར་ཐེབས་
ནས་བཏུལ་པ་ལྟར་རྒྱ་བ་དོན་ཤེས་འཆང་གིས་ཀྱང་སྒྲ་མ་གཅིག་

གི་རྣམ་པར་བསྟན་ན་རང་འདུལ་བར་མི་རྩུས་པར་གཟིགས་ཏེ། ཁ་ཤས་སྟོག་སློབ་པའི་སློབ་དཔོན་དང་། ཁ་ཤས་རབ་བྱུང་དང་། བསྟན་ཚུགས་གྱི་མཁན་པོ། འགའ་ཤས་གསང་སྤྲགས་གྱི་དོ་

ཆེ་སྒོ་བ་དཔོན་དུ་སྤྱལ་བ་སོགས་ནམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་

@021B པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ལས། འགྲོ་བ་འདི་ཀྱན་སངས་རྒྱས་ལྔ་བདག་ཉིད། །གར་མཁན་དག་དང་རི་མོ་བཟང་ལྟར་སྤང་། །གང་དུ་བདེ་ཆེན་
ཞེས་བྱ་གཅིག་ཕུ་ཉིད། །གཅིག་ཕུ་ཉམས་ནི་དུ་མའི་གར་མཛད་དོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་དཔེར་ན། རང་རེའི་འཆམ་དཔོན་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་འབག་དང་ཆས་གོས་སྤྲོ་ཆོགས་བརྗེས་ནས་ལྟ་དེ་དང་དེ་ཞེས་མིང་སོ་སོར་བཏགས་པ་ཅིམ་ལས། དོན་དུ་འཆམ་དཔོན་མི་
གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར། རང་གི་སྒྲ་མའི་ཁྲོད་དུ་རྒྱལ་

བ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྤྱལ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཅིམ་དུ་མ་ཟད། སྒྲ་མ་དེ་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྤྱལ་པ་ཡིན་པས། བདག་གི་སྒྲ་མ་འདི་ནམས་ནི་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་
པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐག་གཅོད་དགོས། ས་

བཅད་འདིས་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་བསྐྱེད་མི་ཐུབ་ཀྱང་ཉལ་ཉལ་ཅིམ་གྱི་ངེས་པ་སྟེར་བ་ཡིན་གསུངས། ༥ གཉིས་པ་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་ནི། སྒྲ་མ་

སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་རྒྱལ་བ་དོན་མཆང་གིས་

བཞིན་པའི་སྒྲ་མ་དེ་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཡིན་པ་ཅུ་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱར་འཕྲུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་ཅག་གིས་

བཟའ་བཏུང་ཇི་ཙམ་ཡོངས་སྟོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མགྱིན་པའི་ལམ་ནས་བརྒྱུད་དགོས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟག་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་མ་ལ་མ་བརྟེན་པར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་
འཕྲིན་ལས་གསུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་ཐབས་མེད་པ།

@022A ༄། རྩིས་བྱུང་གྱིས། ཉི་མའི་བོད་ཟེར་རབ་ཙ་ཡང་། །མི་ཤེལ་མེད་པར་མི་མི་འབྱིན། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་བྱིན་རྒྱ་བས་ཀྱང་། །སྤྲུལ་མེད་པར་འཕྲུག་མི་རྣམས། །ཞེས་དང་།
དེ་དང་མཐུན་པར་རྒྱལ་བ་ཤོད་ཚང་པའི་སྒྲོབ་མ་རྩུ་འོད་

རིན་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་། བར་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དག་པ་ན། །ཁྱི་གཏུགས་ཉི་མའི་རྩས་པ་དེ། །མེ་ཤེལ་དྲངས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱིས། །བྱད་ཤིང་སྟེང་དུ་ཕེབས་པ་ཡིན། །ཐ་མལ་རྒྱོན་རྟོག་དག་པ་

ན། རྩོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱིན་རྒྱབས་དེ། །མཚན་ལྡན་སྒྲ་

མའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། །སློབ་མའི་རྒྱད་ལ་ཐེབས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེར་ན་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱིས་སྒྲ་བ་ལ་མི་འབྱིན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་བར་དུ་མི་ཤེལ་མ་བཅུག་ན་
ཉི་མ་ཇི་ཅམ་ཚ་ཡང་མི་སྤར་མི་རྒྱས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མི་ཤེལ་

བཅུག་སྟེ་ཉི་ཟེར་ཕོག་པ་ན་མི་རང་དབང་མེད་པར་འབྱིན་པ་བཞིན་དུ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱང་སྒྲ་བ་དང་འདྲ་བའི་རང་རྒྱུད་དང་སངས་རྒྱས་
གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མི་ཤེལ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མ་མེད་ན་འཇུག་

ཐབས་མེད་ཅིང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་མེ་དེ་མི་ཤེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་སོགས་ལ་འཇུག་དགོས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དེ་ཡང་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བུའི་རྒྱུད་ལ་འབད་མེད་
དུ་འཇུག་དགོས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མ་ནི་འཕྲིན་ལས་

འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཉི་ཤོས་ཡིན་པས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ལྟར་སྒྲ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་རང་ཡིན་མི་

དགོས་སོ་སྒྲུལ་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དང་

@022B དུས་རང་གི་དོན་མཛད་པ་ན་དངོས་ཀྱིས་མཛད་དམ་སྒྲུལ་པས་མཛད་ཅེས་བྲིས་ན། དེ་ནི་སྒྲུལ་པས་མཛད་པ་ལས། ད་ལྟ་རང་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་མཇལ་སྒྲུལ་དུ་མ་གྱུར། དེ་ལྟར་
རང་འདུལ་བའི་དོན་དུ་སྒྲུལ་བ་དེ་རང་གིས་མཇལ་བའི་སྒྲུལ་འདི་

ལས་མེད། དེ་ཐ་མལ་པ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་ཆོ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་སྒྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པས་ན་དེ་སྒྲུལ་ལ་རེ་བ་མཛད་དགོས་བ་བྱུང་བ་ཡིན། སྒྲུལ་དེ་
སངས་རྒྱས་མིན་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྟོབས་

བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། མ་འབྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་དང་། མཁྱེན་བརྟེན་ལྷན་གསུམ། འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་སྤངས་ཏོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་
ལ་འགྲོ་དོན་མཛད་རན་པ་ན་

སོ་སྟེ་ཐ་མལ་བ་ཞིག་ལ་རེ་སྟོབས་མཛད་དགོས་པ་བྱུང་ན་ནི་དེ་འབྲེ་སངས་རྒྱས་དེ་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རེ་བ་མི་སྲིད་དེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་རྩ་མ་པ་ཆད་པ་ན་རྒྱལ་པོའི་དཔལ་

འབྱོར་གྱིས་རྩམ་པ་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་

བ་མ་གཏོགས། རྒྱལ་པོས་སྤྱང་པོ་སོགས་ལ་རྩམ་པའི་རེ་བ་བྱེད་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ནི་ཡོན་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པས་སོ་སྐྱེ་ལ་ག་ལ་རེ་སྟེ། ཉན་
རང་དང་ས་བཅུའི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་

པ་ཆོ་ལའང་རེ་བ་མཛད་པ་མི་སྲིད་པར་འཕྲིན་ལས་འཕྲུག་པའི་སྒོ་གྱུ་དང་ཟམ་པ་རྩན་ཆད་ཇི་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་གྱིས་འབད་མེད་ལྷན་གྱུབ་ཏུ་སྤྱུལ་བར་མཛད། སྤྱིར་སྒྲ་མ་
ལ་རང་ལ་ཀ་ཁ་སྒྲོབ་པ་ཡན་ཆད་

@023A ༄། །ཡོན་ཏན་སྣ་རེ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྣ་རེ་མི་སྟོན་པ་མེད་ལ། ཡོན་ཏན་སྣ་རེ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ལམ་སྣ་རེ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་

གྱི་འཕྲིན་ལས་སྣ་རེ་འཕྲུག་པ་ཡིན་པས་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་དེའི་རྟགས་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་རྒྱས། དེས་ན་སྒྲ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་འཕྲིན་ལས་འཕྲུག་པའི་སྒོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་

རང་གིས་སྐྱལ་པའི་རྒྱ་མཚན་

ཀྱི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱལ་པ་ཡིན་པར་ཐག་གཅད་དགོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱལ་པ་ཡིན་ཕྱིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱལ་པ་ཡིན་པར་ཐག་གཅད་དགོས། དེས་ན་སྒྲ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱལ་པའི་རང་གཟུགས་ཡིན།

དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་གཟུགས་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྐྱ་སོགས་དང་།
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་

པའི་ངོ་བོ། ཞེས་པ་དང་། བཀའ་ངེན་གསུམ་ལྡན་ཅུ་བའི་སྒྲ་མ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་དོན་འདི་ལ་དགོངས་པ་རེད། དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་
ལ་ཡོད་པ་གཉིས་ལས།

བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་འཕྲིན་ལས་དང་། བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་ནི་རང་ལ་རྣམ་དཀར་གྱི་དགོ་བ་གང་ཡོད་པ་དེ་ལ་བྱེད། དེ་ཡིན་ཏེ། གཏུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་

ཏན་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་

@023B ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ནཱ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པས་བྱུང་། དེ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་སྒོ་ཡིན་པས་
བྱུང་། དེ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་བྱུང་།

དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་ལ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་དེ་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་དགོས་པས་ན་སྒྲ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་ཐག་ཆོད། གཞན་ཡང་། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་བདག་

རྒྱུན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལས་འབྱུང་བར་གསུབས་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དེའི་བདག་རྒྱུན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་སྒྲ་མའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལས་གཞན་དུ་འཛོགས་མེད་པས་དེ་སྒྲ་
མའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཛོགས་དགོས། ཡེ་ཤེས་

ཆོས་སྐུ་རྒྱུད་ལྡན་ནི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེས་ཀྱང་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་ཐག་གཅད་དགོས། ས་བཅད་འདིས་ས་བཅད་སྒྲ་མ་ལས་ལྷག་པའི་འོལ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་ངེས་པ་སྟེར་བ་

ཡིན་གསུངས། ཨླ

གསུམ་བ་དེང་སང་གི་དུས་སུ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ནི། གླ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུལ་
པའི་རང་གཟུགས་ཡིན་ཏེ། རྗེ་སྒྲིད་

ཆང་པས། སྡོན་སྡོན་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས། །ད་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ། །ཁས་ལེན་ཙམ་མིན་པར་བསམས་ཤེས་ན། །མཚན་ལྡན་གྱི་གླ་མའི་ཐོག་དུ་འཛོམ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དེང་སང་གི་དུས་སུ་སྟོན་གསུངས་

@024A ༄། །བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཨོ་མཛད་ཅེན་ངེས་པར་མཛད་དེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་བྱུགས་བསྐྱེད། བར་
དུ་ཆོག་གསུངས་བསམས་ནས་འབྲས་བུ་

ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་བསྐྱབས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པས། མཐར་བཞིན་དོན་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱབས་བསྐྱབས་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་དུས་ལ་བབས་པས་མཛད་རྒྱ་

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་ལས་མེད་པས་

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་མཛད་པའི་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྲིད། དེས་ན་དེང་སང་གི་དུས་སྟུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ཐག་ཆོད། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་ཨི་མཛད་སྒྲུམ་ན་དེ་ཡང་ངེས་པར་

མཛད་པ་ནི། སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཡལ་བར་འདོར་བ་མི་སྲིད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱུགས་ཀྱང་བསྐྱེད། ཉི་རིང་ཡང་གཏན་ནས་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པའང་ཐག

ཆོད། འོ་ན་དེང་སང་གི་དུས་སྟུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་དོན་ཨི་མཛད་ཟེར་ན་དེ་མཛད་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དང་པོར་བྱུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་མཐར་འབྲས་དུ་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་བརྟེས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་མཛད་པས་ན། ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་ལ་གོ་དགོས་པས་རང་ཉིད་གཅིག་དུ་ཡལ་བར་འདོར་བ་གལ་སྲིད། བདག་གི་སྐྱབས་

མགོན་ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་།

@024B སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མགོ་ཐོག་ན་སངས་རྒྱས་ཆ་ཚང་བ་རི་བཞུགས་པར་གསུངས་པས་རང་གཅིག་ཕུ་ལའང་སངས་རྒྱས་ཆ་ཚང་བ་རེས་འདྲན་པའི་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་པ་གཏད་
ནས་དོན་མཛད་པ་ཡིན། དོན་ཅི་མཛད་ན་རང་ཐར་པ་དང་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་དོན་མཛད། དེ་མཛད་པ་ལ་རང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཐབས་བསྟན་དགོས། དེ་སྟོན་པ་པོ་སྤྱལ་དགོས། དེ་རང་གི་སྒྲ་
མཉམ་དགོ་རྒྱན་དེ་ལས་ལོགས་སུ་

མེད་པས་ན་དེང་སང་གི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་དོན་ཡང་མཛད་པ་ཐག་ཆོད། དེ་ཡང་དག་ཞིང་ནས་རྒྱང་རིང་དུ་གཟིགས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་རང་གི་དོན་
མཛད་པ་པོ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ཞིག

ཡོད་དགོས། སྤྱལ་པ་དེས་ཀྱང་མ་ལག་ཞར་མའི་བྱ་རྒྱས་བྱིར་བཏྲར་བྱ་ཐབས་མེད་པར་གཟིགས་ནས་མི་བཞུགས་པར་རང་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད། དེ་ལྟར་ན་རང་

འདུལ་བའི་དོན་ནི་མཛད། སྐུ་དངོས་ཀྱིས་ནི་

འདུལ་བར་མི་རྩལ་པས་སྐྱུལ་པས་འདུལ་བ་ལས་འོས་མེད། དེའི་ཕྱིར་རང་འདུལ་བར་མཛད་པ་པོ་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཐག་ཆོད། དེ་ནི་རང་གི་སྒྲ་མ་དེ་ཡིན་དགོས་
ཏེ། དེ་མིན་ན་འཕྲུལ་དུ་བཀྱས་སྒྲོམ་

དབུལ་ཕོངས་སེལ་བའི་ཆེད་ལྟ་བུའི་ཟས་གོས་གནས་མལ་ཡོ་བྱད། གྲོགས་ལ་སོགས་པས་ནི་རང་ཉིད་འཁོར་བར་ལྷག་པར་འཆིང་བྱེད་ཅུ་ལས། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་གང་
ཡང་མི་སྟོན་པས་དེ་དག་ནི་རང་འདུལ་

@025A ༄། །བར་མཛད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་ཡིན་ཐམས་ཅད་མེད། དེ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་རང་འབྱུགས་པ་དང་ལྟོགས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཅུ་མ་ཡིན་པར་འཁོར་པ་
དང་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་

ཐབས་ཁོ་ན་མཛད་པ་ཡིན། དེ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་སྟོན་པ་ལས་གཞན་མཛད་དུ་མེད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱུས་རང་ཉིད་གང་ནས་གཤེགས་པའི་ལམ་དེ་རང་ལ་བསྟན་ནས་

རང་འབྲེན་ཐབས་མཛད་པ་ཡིན། དེ་མཛད་པ་

ལ་རང་ལ་ཐར་ལམ་སྟོན་མཁན་ཞིག་དགོས། དེ་སྟོན་པ་ལ་ཆོས་གསུང་མཁན་ཞིག་དགོས། དེ་ད་ལྟ་སྒྲ་མས་གསུངས་པ་འདི་ལས་གཞན་དུ་འགོ་ས་མེད་པས་ཆོས་གསུངས་པའི་མཛད་པ་
མཛད་པ་འདིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་

ཡིན་པ་ཐག་ཆོད། དེས་ན་སྒྲ་མས་ནི་རང་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལ་འབད་ནས་བགྱི་བས་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྤྱལ་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་རྟགས་ཡང་

དག་ཏུ་ངེས་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འགོ་དོན་མཛད་པའི་ཆོ་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་རྩལ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐལ་བདེན་པ་ལྟ་བུ་གིས་ཆོར་མ་འདོན་པ་ལྟ་བུས་
འགོ་བ་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་མཛད་དུ་མེད་

ཅིང་། ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་སྒོ་བ་དང་། བགོ་བཤའ་ལྟ་བུ་ཡང་མཛད་དུ་མེད། འོ་ན་ཇི་ལྟ་མཛད་སྟུང་ན། རང་ཉིད་གང་ནས་གཤེགས་ཤིང་གང་མངོན་དུ་མཛད་པའི་

དོན་དེ་ཆེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་

@025B ནས་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན། དེ་གདུལ་བྱས་ཉམས་སྲུངས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་ལས། ཐུག་ནམས་སྒྲིག་པ་རྒྱ་ཡིས་མི་འབྱུ་ཞིང་། །འགྲོ་བའི་སྤྱད་
བསུལ་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་ཉོགས་པ་གཞན་ལ་སྤོ་མིན་ཏེ།

ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པའི་ནང་ནས་མཆོག་གམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་ཆོས་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲ་མས་མཛད་
པས་རང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་པ་པོ་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་

མིན་ན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡིན། རང་གི་དོན་མཛད་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གསུང་མཁན་དུ་སྤྱལ་བ་ཞིག་ཡོད་ཕྱིན་སྒྲ་མ་ལས་གཞན་དུ་འགྲོས་མེད་དེ། དཔེར་ན་རང་ཡུལ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་
གཞན་ཞིག་ལ་ལས་དོན་གལ་ཆེན་བསྐྱབ་དུ་སོང་བའི་མི་གཅིག་ཡོད། དེའི་དོན་དུ་

མི་གཞན་ཞིག་སོང་སྟེ་ངོ་མི་ཤེས་ན་ལས་དོན་གང་བསྐྱབ་པ་དེའི་ཉལས་ཀྱིས་དཔོག་པས་ཤེས་རྒྱས་པ་ལྟར་རམ། ཡང་ན། སྤྱོད་གཅིག་གིས་ཆས་གོས་དབུལ་པོའི་ཆས་ལྟ་བུ་དན་རྩལ་ཞིག་

བྱས་ཏེ། ཁོས་བྱ་བ་དེ་མི་ཆེན་པོའི་བྱ་བ་གཞུང་དོན་རྒྱ་ཆེ་ཞིག་བྱེད་ན་དེ་

ཆས་གོས་དབུལ་ཡང་ཁོའི་བྱ་བ་དེས་སྐྱེད་གཞན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བྱུང་པ་ལྟར་རང་གི་སྒྲ་མ་ཡང་རང་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་མཛད་པ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་
རང་ཤུགས་སྐྱིས་གོ་ལྟས། དེས་ན་རང་ལ་འབྲེལ་ཐོགས་ཀྱི་དཔོན་

འབངས་དབྱ་གཉིན་འཁོར་གཡོག་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རང་ལ་ཆོས་སྟོན་མཁན་ནི་རང་གི་སྒྲ་མ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རང་ལ་ཆོས་བསྟན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་
མཛད་པའི་ཉལ་ས་འདིས་ཀྱང་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་ཡིན་པ་ཐག་ཆོད། སངས་རྒྱས་

@026A ༄། །གཅིག་གི་སྤྱུལ་པ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་
ལས། ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་

མེད་འདྲིས་ཤིང་། །ཉལ་ཏུ་བྱ་བ་གཅིག་ལ་འཇུག་ །འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་སྤང་བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་དབྱིངས་ན་ཡང་། །སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་འདྲིས་ཤིང་། །མཛད་པ་གཅིག་ནི་

མཛད་པ་ལ། །ཡེ་ཤེས་སྤང་བར་མཛད་པར་འདོད། །ཅེས་

དང་། སྤང་དག་ས་ཡི་འོག་ཏུ་མ་སོང་བ། །གནས་རྣམས་ཐ་དད་ཚུ་ཡང་ཐ་དད་ལ། །ཚུ་ཡང་ཚུང་ཞིང་བྱ་བ་ཐ་དད་བྱེད། །ཚུ་གནས་སློག་ཆགས་ཕྱ་མེའི་ཉིར་སྤྱད་འགྱུར། །རྒྱ་མཚོར་སོང་
བར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གནས་རྣམས་གཅིག་ཅིང་

ཚུ་ཡང་ཆེ་ལ་གཅིག་ །བྱ་བ་གཅིག་ཅིང་ཚུ་ལ་གནས་པ་ཡི། །སློག་ཆགས་མང་པོའི་ཏྲག་ཏུ་ཉིར་སྤྱད་ཆེ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མ་ཞུགས་བརྟན་པ་རྣམས། །རྟེན་གྲུང་ཐ་དད་སློ་གྲོས་ཐ་དད་
ཅིང་། །རྟེན་གས་རྒྱང་རང་གི་བྱ་བ་ཐ་དད་ལ། །སེམས་ཅན་

ཉུང་དོན་ཏྲག་ཏུ་ཉིར་སྤྱད་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཞུགས་ན་དེ་དག་ཀུན། །རྟེན་གྲུང་གཅིག་ཅིང་རྟེན་གས་པ་ཆེ་ལ་གཅིག་ །མཛད་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཤིང་ཏྲག་པར་ཡང་། །སེམས་ཅན་
ཚོགས་ཆེའི་ཉི་བར་སྤྱད་པ་ཆེ། །ཞེས་ལུང་པ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོའི་

སོ་སོའི་རྒྱ་ཐ་དད་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་དང་རྩས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཤིང་། ལུང་པ་བརྒྱའི་རྒྱ་རྒྱན་འདྲེས་པའི་མཚོ་ལས་རྒྱ་ཐིགས་གཅིག་སྤངས་ཀྱང་།

དེར་ལུང་པ་བརྒྱའི་ཚུ་རྒྱན་ཡོད་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་

@026B ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པ་དེ་ལས་སྐྱལ་བའི་རོལ་གར་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་ངོར་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོམ་གར་ཉིད་དུ་ཅིའི་སྤྱིར་མི་འགྱུར། དེས་
ན་སྒྲ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་འཕྲུལ་ཉིད་ལས་གཞན་

དུ་མེད་པ་དེའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་གཟུགས་ཉིད་དུ་ཐག་ཆོད། དེའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ། རང་གཟུགས་སྤྱི་གཟུགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་རང་
གཟུགས་དེ་རང་འདུལ་བའི་སྤྱིར་དུ་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་པར་བྱོན་པ་ཉིད་དུ་

ཐག་ཆོད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པ་ལས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐྱལ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ནས་བྱ་དང་རི་དྲགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་
པར་སྟོན་པར་མཛད་པ་རེད། འོ་ན་སྒྲ་མ་འདི་ལས་ལྷག་ཙམ་ཞིག་

སྐྱལ་པས་ཆོག་ཅེན། དེ་ལྟར་སྐྱལ་ཡང་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ད་ལྟ་རང་དང་ཁ་མཉམ་ལག་མཉམ་གྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཉིད་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་མད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་ལྷག་

པའི་རྣམ་པར་བསྟན་ན་ནི་མཇལ་བར་མི་རྣམས་ལ། རང་ལས་

དམན་པར་བསྟན་ན་ནི་ཡིད་མི་ཆེས་པས། དེང་འདིར་རང་འདུལ་བའི་སྤྱིར་དུ་རྣམ་པ་ཐ་མལ་པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་རང་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་མཛད་པ་སངས་
རྒྱས་དངོས་མཇལ་ཡང་དེ་ལས་ལྷག་པ་མཛད་དུ་མིད་པར་མཛད་པ་

ཉིད་ཐབས་མཁས་སྒྲ་ན་མིད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲ་མཆོད་ལས། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། བདེ་གཤེགས་སྐྱ་གསུམ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་
ནི། །སོགས་དང་། སྐབས་འགྲོ་ཡོངས་གྲགས་ལས་ཀྱང་། ཕྱོགས་བཅུ་དུས་

@027A ༄། །གསུམ་གྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་ཅིང་། བདག་གི་སྒྲ་མ་འདི་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་རང་འདུལ་བའི་སྤྱིར་སྐལ་བས་སངས་རྒྱས་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་རང་གཟུགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །བཤེས་གཉིན་བསྟན་ཚུལ་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་གི་དོན་དེ་དག་ཀྱང་ལན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཙམ་བསམས་པས་རྟོགས་པ་མི་སྐྱེ་

བར་ལུང་རིགས་གྱི་སྒོ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམ་དགོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་

ཙུ་གོ་མིས་བཤགས་བསྟོད་ལས། དེར་ཡང་རྒྱན་དུ་སེམས་ནི་ནམ་མེད་ས་ལ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་ནད་གཞི་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །མཛེ་ཅན་རྐང་པ་ལག་པ་ཆད་པ་ལ། །ཐང་འགའ་སྤྲན་བསྟོན་
པ་ཡིས་ཅི་བབྱིར་མཆི། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་དང་པོར་སྒྲ་མ་དད་པ་

ཆེ་ཤོས་གཅིག་ལ་གཙོ་བོར་སྤྱདས། དེ་ནས་སྒྲ་མ་གཞན་ནམས་དེའི་སྤྱལ་པར་ཡང་བསམས་ལ་རིམ་གྱིས་སྒོ་སྤྱད་དགོས། ས་བཅད་འདིས་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་པ་འོང་གསུངས། ༥ བཞི་པ་
རང་གི་སྤྱང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། ས་བཅད་འདི་སྒྱོན་མཐོང་བ་

དད་པའི་གྲོགས་སུ་བསྐྱུར་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་བུ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནམ། ས་བཅད་གོང་མ་གསུམ་གྱི་གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་ཡང་ཡིན། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་བའི་དད་
པ་སྐྱེ་བ་འདི་གཙོ་བོ་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་ལམ་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པས།

དེ་ལ་ས་བཅད་གོང་མ་གསུམ་པོ་བསམས་ནས་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་རང་ཡིན་ཀོ་སྟུམ་དུ་ཐག་བཅད་པའི་ཆོན། དེའི་གོགས་ལྟ་བུར་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་

དངོས་སུ་མཐོང་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བས་དངོས་རང་མ་ཡིན་ལོ་སྟེ།

@027B པའི་ལོག་རྟོག་སྒྲིམ་པས་དེ་ལ་གོགས་སེལ་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། རང་གིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་མིན་མི་དགོས་ཏེ། རང་གི་སྒྲུང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་སྒྲུང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སྒྱིར་རི་ར་བ། ཁང་བྲིམ། དབྱ་

གཉིན་གྲོགས་སོགས་སྒྲོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལས་གྱི་སྒྲུང་ཆོད་ཅིག་རང་ལ་སྒྲུང་བ་ལས་དེ་ཁོན་ལྟར་བདེན་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་དབུ་མ་རྒྱ་འབབས་གྱི་རིགས་པ་དང་སྒྲུར་ན་ངེས་པ་རྟོག་སྒྲ་བ་ཡིན། དེ་ནི་འཕྲུག་པ་ལས། རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་

མཚུངས་པ། །རྒྱ་འབབ་ཀྱང་ལ་ཡི་དྲགས་ནག་སྒྲོ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱན་ཞིང་གཤེར་བའི་རྒྱ་པོར་པ་གང་ལ་ལས་ཅན་གྱི་ལྟ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་བལྟ་བའི་ཆོན་སྒྲ་ནམས་ལས་མཐུན་པས་བདུད་རྩི་ཁོན་ར་མཐོང་། བདུང་ཡང་བདུད་རྩིའི་

བྱ་བ་བྱེད། མིས་རྒྱར་མཐོང་། བདུང་ཡང་རྒྱ་ཉིད་ཡིན། ཡི་དྲགས་གྱིས་ནག་བྲག་ཏུ་མཐོང་། བདུང་ཡང་ནག་བྲག་ཁོན་ལས་མེད། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་གང་ཟག་ལས་བཟང་ངན་

འབྲིང་གསུམ་གྱིས་དུས་གཅིག་དུ་བལྟས་པ་ན་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་སྒྲུང་བ་ལས་ཐམས་

ཅད་གྱིས་མཐུན་པར་སངས་རྒྱས་སུ་གཏན་ནས་མི་མཐོང་། དེར་མ་ཟད་སྟོན་པས་རི་རབ་གཅིག་ཉིད་མངོན་པའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་གྱུ་བཞིར་གསུངས། གདུལ་བྱ་དེས་བལྟ་བའི་ཆོ་
ཡང་གྱུ་བཞིར་མཐོང་། དུས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱར་རྒྱུ་ཕོར་གསུངས།

བལྟས་ཀྱང་རྒྱུ་ཕོར་སྒྲུང་བ་ཡིན། ཡང་ཡི་དྲགས་ནམས་ལ་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་བས་ཀྱང་ཆོག་ལ། དགུན་གྱི་དུས་སུ་ཉི་མས་ཀྱང་གང་བར་བྱེད་པ་དང་། བར་དོ་བ་སོགས་གྱིས་ཉི་རྒྱ་ལ་
སོགས་པ་མི་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་གཞི་གཅིག་ལ་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་ལས་སྒྲུང་མི་འདྲ་བ་དེ་ལྟ་

@028A ༄། །དུ་འབྱུང་བ་སྟོན་རྒྱ་གར་ན་དག་སྟོང་ཞིག་ལ་མཆན་མོར་ཡི་དྲགས་གྱི་ལས་སྒྲུང་ཤར་ཏེ་སྟོམ་པས་གདུངས། རྒྱ་བཙལ་བས་རྒྱན་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་བོ་ཆེན་པོ་ཡང་མི་སྒྲུང་བར་
གྱུར་པས་དེའི་པ་རི་སོགས་སུ་རྒྱ་ཆོལ་བར་སོང་ཡང་མ་རྟོག་པར་རྒྱར་

ལོག་སྟེ་རང་གནས་སུ་ཉལ་བ་ན། ཕྱི་ཉིན་ཡི་དྲགས་གྱི་ལས་སྒྲུང་ཡལ་བས་རྒྱ་ཐམས་ཅད་སྒྲུར་ལྟར་ཡོད་པ་དང་། དག་སྟོང་ཁོ་རང་གི་ཆོས་གོས་མཆན་མོར་རྒྱ་ཆོལ་དུ་འགོ་སར་བྱེད་བ་རྒྱ་བོ་

ཆེན་པོའི་པ་རིའི་ཤིང་སྤྱོད་ཞིག་གི་ཡལ་གར་བཀལ་ནས་ཡོད་པ་སོགས་

མངོན་སུམ་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་སྒྲ་མ་ཡང་རང་གི་སྒྲ་ཚོད་ལ་ཐ་མལ་པའི་བཤེས་གཉིན་དུ་འདི་ལྟ་བུར་སྒྲ་ཡང་། རོན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་བདེན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། བཀའ་གདམས་
བྱའོས་རྒྱལ་པོ་དགོན་མཆོག་བསངས་ཀྱི་སྦྱིས་རབས་ལས། ང་སྣ་ཚོ་གས་སྤྱལ་པ་

སྟོན་ན་ཡང་། །རྒྱད་མ་དག་ནམས་ལ་ཅི་ཆ་ཡོད། །ང་བྱ་མེད་ནམས་ལ་བྱར་སྟོན་ཀྱང་། །མ་སྟིང་མེད་མ་ལ་ཅི་ཆ་ཡོད། །མི་དབུལ་པོ་དག་ལ་ནོར་སྟོན་ཡང་། །ཁོང་མངོན་ཤེས་མེད་ལ་ཅི་
ཆ་ཡོད། །ཐང་སྐམ་པོ་དག་ལ་རྩུར་འབྱིན་ཀྱང་། །མི་མངོན་ཤེས་མེད་ལ་ཅི་ཆ་

ཡོད། །མི་ནད་ཀྱིས་གདུངས་ལ་སྒྲན་སྟོན་ཀྱང་། །ནང་སྒྲིབ་བས་གཡོགས་ལ་ཅི་ཆ་ཡོད། །ང་བྲིམས་ལྡན་མཁན་པོའི་སྦྱར་སྟོན་ཀྱང་། །ང་བྱགས་རྩ་ཆེན་པོར་སུ་ཡིས་ཤེས། །ང་གནས་ལྔ་
མཁུན་པའི་པརྩི་༥། །རྒྱད་གང་ལ་གང་པན་སྟོན་གྱུར་ཀྱང་། །མི་མཁས་

པར་རྒྱོམ་ལ་ཅི་ཆ་ཡོད། །ཅིས་དང་། བདུད་ཅིའི་སྟིང་པོ་ལས། ལས་ངན་སྒྲིབ་གཡོགས་འདི་དང་མ་བུལ་རིང་། །སངས་རྒྱས་མ་ལུས་མངོན་སུམ་མདུན་བྱོན་ཡང་། །ད་ལྟའི་སྒྲ་བ་འདི་

ཉིད་མ་གཏོགས་པ། །མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱ་མཚོག་མཐོང་སྐལ་མེད།།

@028B ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་དག་བར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མདུན་དུ་བྱོན་བྱོན་པ་ཡིན་ཡང་། རང་གིས་མཐོང་མི་རུས། གལ་ཏེ་མཐོང་ཡང་ད་
ལྟའི་སྐབས་པ་འདི་ལས་ལྷག་པའི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱ་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་སྐལ་

བ་མེད། དེ་མཐོང་བ་ལ་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་དགོས། ད་ལྟ་རང་ལ་གླུ་མ་ཐ་མལ་པ་སྐབས་པ་འདི་ཐེལ་ཆེ་ལྟ་བུས་ཏྲགས་བརྒྱབ། དེའི་བར་དུ་སྒྲོམ་བརྒྱབ་སྟེ་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་
ནས་བལྟས་པ་ན་མཚོག་གི་སྐལ་སྐྱར་དངོས་སུ་མཐོང་། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་

ན་ལོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དངོས་སུ་མཐོང་། སངས་རྒྱས་པ་ན་ཆོས་སྐྱར་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ཡིན། དེས་ན་གླུ་མ་ཐ་མལ་ལ་དང་། སྐལ་སྐྱར་དང་། ལོངས་སྐྱ་སོགས་སུ་མཐོང་བ་ནི་གླུ་མའི་
ངོས་ནས་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ལས་ཀྱི་སྐལ་བའི་མཐོང་ཚུལ་ཡིན། སྟོན་ཡང་ཕྱི་རོལ་

པ་འགའ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་དངོས་དང་མཇལ་ཡང་། གཙུག་ཏྲར་དང་འོད་འདོམ་གང་སོགས་མཚན་བཟང་དཔེ་བྱད་གང་ཡང་མེད་པའི་མི་ཕལ་པ་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་བུམས་པ་བྱི་མོར་མཐོང་བ་དང་། རྟག་པོ་སྤྱོད་པ་

དང་། དག་ཚུལ་ཆོམ་བུ་པ་སོགས་ཀྱིས་དོན་ཤལ་མོ་མཛོ་མོར་མཐོང་བ་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གསང་འདུས་འཇམ་དོར་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་
གཉིན་བྱིམ་བཙུན་གྲོད་པོ་ཆོས་གོས་ཀྱིས་མགོ་དཀྱིས་ཏེ་ཞིང་མོ། ཡུ་གུ་སོགས་ཀྱིས་

ཞིང་མོས་པའི་ཤུལ་ནས་འབྱུང་ན་པ་རྣམས་བརྟུས་ཏེ་ཐུག་པ་བསྐྱོལ་བ་སོགས་ཐ་ཆད་ཅིག་ཏུ་གཟིགས་པ་དང་། མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་པོ་སོགས་ཡུལ་དེའི་མི་ཀྱན་གྱི་མཐོང་ཡུལ་དུ་གྲུབ་ཆེན་
ཏེ་ལོ་པ་ཞེས་རྒྱལ་བ་དོན་རྒྱུ་འཆང་དངོས་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྤྱད་པོ་ཉ་གསེན་སྤྲེག་

@029A ༄། །མཛད་ད་ཟ་བ་ལྟ་བུ་ཐ་ཆད་ཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། ཡང་སྤྱད་པོ་ཞེས་གིས། བཙུ་གི་ར་གླིང་གི་པོ་ཐམས་ཅད་དཔལ་བོ་དང་མོ་ཐམས་ཅད་དཔལ་མོ་རེད་ཟེར་ཡང་ང་དེར་སོང་
བ་ན་ཐམས་ཅད་མི་པལ་བ་ཤ་སྟག་ལས་དཔལ་བོ་

དཔལ་མོ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བསམ་དགོས། དེར་མ་ཟད་དཔེར་ན་བཟང་གོས་ཤིག་ཏུ་དོད་དང་ཤིང་ལྟ་བུ་དོག་དོག་ཅིག་གཏུམས། རས་སམ་

སྒྲུལ་བྱ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གསེར་དོག་དོག་ཅིག་གཏུམས་ནས་རྒྱས་མིད་ཅིག་ལ་

བསྟན་ན་སྤྱི་སྤྱིལ་གྱིས་ནང་གི་རྒྱ་དེ་བཟང་ངན་འབྱེད་མི་རྒྱས་པ་ལྟར། བདུད་དགའ་རབ་དབང་ལྷག་འཕགས་པ་ཉིར་སྤྲས་གྱིས་དམ་ལ་བཏགས་ཏེ་སྒྲ་སྟོབ་ཏུ་གྱུར་པའི་རྗེས་སུ་འཕགས་པའི་
བཀའ་བཞིན་ཏུ་བདུད་སྤྱིག་ཏེ་ཅན་གྱིས་དབང་བཅོམ་པ་ཉིར་སྤྲས་ལ་སངས་རྒྱས་

དངོས་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤྱུལ་ནས་བསྟན་བ་ཉིར་སྤྲས་བྱགས་ཡིད་འགྱུར་བྱབ་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་སངས་རྒྱས་དངོས་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་དོན་ཏུ་སངས་རྒྱས་དངོས་མིན་པ་དང་། དོན་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་
ཡིན་གྱང་རྣམ་པ་དངོས་ལྟར་མི་སྒྲུང་བ་མགོན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུབ། ས་ར་ཉ། ཏེ་ལོ། རྒྱ་རོ།

མར་པ། མིད་ལ། དབེན་ས་པ་སོགས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཕྱག་གི་ས་ལ་བཞུགས་པས་ངེས་དོར་དོ་རྗེ་འཆང་དངོས་ཡིན་གྱང་སྒྲུང་དོར་མི་ཕལ་བར་དག་ང་རེ་ལས་མི་མཐོང་། སྤྱུ་སྤྱུབ་དང་ས་ར་
ཉ་གཉིས་བྱང་འཕྱག་གྱུབ་ནས་ཕུང་པོ་རྟིང་པར་ཞུགས་པ་གསང་འདུས་ཡིག་རྒྱང་

ཉིར་གཅིག་ལས་གསུངས། གྱུབ་ཆེན་ལུ་ཨི་པ་ཡང་དབུལ་པོ་ཐ་ཆད་ཅིག་ལས་མི་སྒྲུང་ཡང་རྒྱལ་པོ་དྲ་རིག་པ་འཁོར་དང་བཅས་པར་རྩེ་འཕྱུལ་དང་ཆོས་བསྟན་པས་མཐར་རྒྱལ་པོའི་བཞུགས་

ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་སྟོན་ཆགས་འབྲུ་སྟོན་ཚུན་ཆད་སངས་རྒྱས་པ་རེད། པཱ་ཏི་ཏ་

@029B སྒྲིའི་ཆོར་མ་ཅན་དུ་བྲགས་པ་བོད་འདིར་སྒྲིའི་ཏཱིླ་ན་ཞེས་པ་ཡང་བོད་དུ་ཐེབས་ཏེ་ལམ་དུ་ལོ་རྒྱ་བ་གྲོངས་པས་ཁོང་གཅིག་ཤུར་ཐེབས་པ་ན་མི་ཆང་ཞིག་གིས་བདག་དུ་བྱས་ཏེ་ཁོང་གི་
མཚན་ལའང་ཐང་རྟེན་ཅེས་བཏགས་ནས་ལྷག་གི་རྩི་པོར་བཞག། ཁོང་གིས་ལྷག་དང་སྤྱང་

ཀི་རྟེན་དཀར་ནག་གིས་ཕྱེ་བྱབ་པ་སོགས་དང་། ད་ལྟ་ཡོངས་སུ་བྲགས་པའི་སྒྲིའི་ཏཱིླ་རྩེ་གཏུམ་མའི་མེས་སོ་བཏང་བ་སོགས་བྱབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ནམ་པ་མི་ཤུན་པལ་པ་ཞིག་
ལས་མེད། ས་སྒྲིའི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་སྟོང་པོས་སྤྲས་བསོད་

ནམས་ཅེ་མོ་དང་བྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་སྤྲས་སྤྲས་མོ་ནམས་བྲིས་པ་རྒྱུད་དུ་འི་སྤྲབས་བྲགས་གཅིགས་ཆེན་པོ་མཇད་དེ་སྤྲ་རྩམ་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་བཅུག་ནས་བཞུགས་པས། ཉེ་
གནས་ཀྱིས་སྤྲ་མ་འདིས་ནི་ཕུ་བྱ་ཡང་གཡས་གཡོན་དུ་ཉར་ནས་བཞུགས་པ་གྲོང་བའི་

པ་ཤུན་དང་འདྲ་སྟུམ་ལོག་ལྟ་སྤྲས་པ་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་མ་ཐག་མཁྱེན་ནས་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་རྩི་རྩི་སྟོབ་དཔོན་ལ་མ་དད་པ་བྱ་མི་རུང་། ལོག་རྟོག་མ་བྱེད། འདི་ལ་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་ཞབས་

གཉིས་ཤེད་གྱིས་བརྒྱུད་སྟེ་ཞབས་མཐེལ་གཡས་གཡོན་དུ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་

དང་། དགྲིས་པ་དོ་རྩེའི་དགྲིལ་འཁོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་བཟུ་ལམ་མེར་བསྟན་པས་ལོག་རྟོག་ཞི་བར་མཇེད་པ་སོགས་དོ་རྩེ་འཆང་དངོས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་པ་གན་ཐ་མལ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ལས་མ་མཐོང་། རྩེ་མིད་ལ་རས་པ་ཡང་ཕྱིའི་སྒྲུང་ཚུལ་སྒྲུང་པོ་དམར་བྱང་བ་

ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་མི་མཐོང་བ། རས་རྒྱུད་མ་སོཌ་གྱིས་ཀྱང་། གངས་དཀར་ཏེ་སེ་སྐད་པ་དེ། །མ་མཐོང་རྒྱུད་ནས་སྒྲ་ཆེ་བ། །གངས་ཤེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་འདྲའོ་སྐད། །མཐོང་ནས་བྱང་དུ་
སླེབས་ཅན། །རི་མགོ་ཁ་བས་གཏུམས་པ་གཅིག་ །དེ་མཐའ་གངས་གྱིས་བསྐྱོར་བ་གཅིག །

@030A ༄༄༅། །དེ་མཐའ་སྒྲུང་རིས་བརྒྱན་པ་གཅིག་ །དེ་ལ་ངོ་མཚར་ཆེ་རྒྱུ་མེད། །དེ་ལ་ཡ་མཚན་ཅི་ཆེ་ཡང་། །མ་པམ་གཡུ་མཆོ་སྐད་པ་དེ། །མ་མཐོང་དུས་ན་སྒྲ་ཆེ་བ། །མཆོ་གཡུ་
ཡི་མཚུལ་འདྲའོ་སྐད། །མཐོང་ནས་^{14c6} །ཀོ་མོག་ཆབ་གྱིས་གང་བ་

གཅིག་ །དེ་ལ་རྒྱ་ཐིགས་བཏབ་པ་གཅིག་ །དེ་སྒྲུང་དང་བྲག་གིས་བསྐྱོར་བ་གཅིག་ །དེ་ལ་ངོ་^{14c6} །དེ་ལ་ཡ་^{14c6} །བྲག་དམར་སྒོ་མཐོ་སྐད་པ་དེ། །མ་མཐོང་རྒྱུད་ནས་སྒྲ་ཆེ་བ། །བྲག་

རིན་ཆེན་སྤངས་པ་འབྲེལ་སྒྲིག་། །མཐོང་ནས་^{14c6} སྤང་ལ་བྲག་རི་འབྲེལ་བ་གཅིག་།

དེ་ལ་ནགས་ཚལ་སྒྲིམ་པ་གཅིག་། དེ་མཐའ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱོར་བ་གཅིག་། དེ་ལ་ངོ་^{14c6} དེ་ལ་ཡང་^{14c6} བྲིད་རས་ཆེན་རས་རྒྱུད་པ་དེ། །མ་མཐོང་གོང་ནས་སྒྲ་ཆེ་བ། །བྲུབ་ཐོབ་
རྣལ་འབྱོར་ལགས་སོ་སྒྲིག་། །མཐོང་ནས་^{14c6} བྲན་བྲིས་ངོ་ཚ་མེད་བ་གཉིས། །ཁྲིལ་མེད་

གཅེར་ཉལ་བྲིད་པ་གཉིས། །ཁ་ནས་སྒྲ་རྒྱུད་ལེན་པ་གཉིས། །ཆ་ལུགས་གང་དགར་སྟོན་པ་གཉིས། །ལུས་ལ་རས་གོས་བྲོན་པ་གཉིས། །འཚོ་བ་སྤྱང་བས་བྲུབ་པ་གཉིས། །སྦྱོད་པ་ཅི་
དགར་བྲིད་ལ་གཉིས། །དེ་ལ་ངོ་མཚར་ཆེ་རྒྱ་མེད། །དེ་ལ་ཡ་མཚན་ཅི་ཆེ་ཡང་།།

ཞེས་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། །འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པའི་སྦྱན་སྒྲུབ་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་དངོས་སུ་ཞབས་སྤྱིའི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཉིན་ཞབས་ཞུ་བ་སྦྱུང་བ་ལྟགས་པ་དེ་ཡིན་ཁྲལ་དུ་བྲོན་པས་ཆང་
མས་བྲུ་པ་དགྲུས་མ་རེ་ལས་མི་མཐོང་། ཉིན་གཅིག་ཇེ་ཙོང་ཁ་པས་གསང་

སྤྲགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཅིག་གནང་བྲལ་མཛད་པའང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྦྱལ་པ་དེས་བཀག་པར། བྱང་རུ་རྒྱན་བཟང་བས་དེ་མིང་གྲུ་པ་དེས་བར་ཆད་བྲལ་སོང་གསུངས་པ་ན་མཁས་བྲུབ་རིན་

པོ་ཆེས་གྲ་པ་དེ་ཆོས་རྒྱལ་ཡིན་པར་མ་བྱིན་ནས་དཀར་བཅུ་བ་ཙམ་བདུ་ཅུ་བ་བདེ་མ་

@030B མང་ཞེས་བཀའ་བཏོན་པ་དང་། རྒྱལ་བ་དཔེན་ས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་བྱང་འཇུག་འགྲུབ་པར་ཉི་ཡང་དབེན་ས་སྟོན་པ་ཞེས་སྟོན་པའི་མཐོང་ཙམ་ལས་མི་བྱེད། སྤར་རོང་བྱམས་ཆེན་དུ་ས་
སྐྱའི་མཁས་པ་མང་པོ་འཛོམས་ཏེ་སྐྱའི་དཀར་གནད་འགའ་ཐག་མ་ཆོད་པར་བགོ་སློང་བྱེད་པ་ན།

དབེན་ས་པ་དེར་ཕེབས་ཏེ་དཀར་གནད་རྣམས་ཐོགས་མེད་དུ་གསུངས། བརྒྱད་སྟོང་པ་ཡང་སི་སྒྲི་ཏའི་སྐད་དུ་ཐ་དེ་གསུངས་ཀྱང་། འགའ་ཞིག་གིས་དག་ལུགས་པའི་གདུག་འདྲེ་རེད་ཅེས་
གདུག་འདྲེའི་འདུ་ཤེས་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཨ་རིག་སྟོད་པ་ཟེར་བ་

མགོ་ལོག་གི་ཇག་དཔོན་མི་ཏྲ་མང་པོ་གསོང་སྟེང་བ་ཞིག་གིས་ལྷ་སར་ཇོ་མཆེལ་དུ་སོང་སྐབས་ཇོ་བོ་མཆེལ་རྒྱ་ལྷ་ཞོག། །གསེར་ཀོང་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཐུན་ནག་ཅིག་དུ་མཐོང་པ་ན་ཁོ་ཡིད་
འགྲོད་དེ་འོན་རྒྱལ་སྤྲས་གོང་མའི་གོང་མ་ཞིག་གི་ཞབས་ལ་གདུགས། ཐུགས་བརྟག་

སོགས་ལྟས། རྗེས་སུ་བཤགས་པ་མང་པོ་བྱས། སྟོང་མཆོད་སོགས་ལུལ་ནས་མཆེལ་བས་ཇོ་བོའི་བཞུགས་ཁྱི་དང་མཆོད་མི་རྣམས་མཆེལ་ཙམ་བྱུང་ཡང་ཇོ་བོ་མཆེལ་མ་བྱུག། ཡང་མི་གཞན་

ཞིག་གིས་ཇོ་བོ་མ་མཇལ་བར་བཞུགས་སྤིའི་སྤྱད་དུ་ཚག་ཤ་བཞི་ལིང་གཅིག་བཞག

པར་མཐོང་། འབྲས་སྤྱངས་བདེ་ཡངས་ཀྱི་གྲ་པ་ཞིག་གིས་བཀའ་འགྱུར་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་གློ་བཟང་དོན་ལྡན་དཔལ་བཟང་པོས་བཀའ་འགྱུར་ལྡགས་ལུང་གནད་སྐབས་ཆོས་པོ་ཏི་གཏན་ནས་མ་
མཇལ་བར་ཤ་གཞོང་པ་གང་གསོལ་སྟོག་གི་སྤྱད་དུ་བཞག་སྟེ་ལྡགས་ལུང་གི་རིང་ཚང་མར་

ཤ་ཤ་སྟག་གསོལ་བར་མཐོང་བ་སོགས་མང་ཞིང་། དེས་ན་སྒྲ་མ་ཡང་རང་གི་ལས་སྤྱང་ལ་ཐ་མལ་པར་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན། ཐ་མལ་པའི་བཤེས་གཉིན་དུ་མཇལ་བ་ཙམ་ཡང་སྟབས་ཤིན་ཏུ་
ལེགས་ཏེ། གཞན་དུ་ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་དང་བོང་བུ་སོགས་སུ་མཐོང་ན་ཅི་

@031A ༄། །འབྲ་བྱེད་དེ། སྤྱན་སྤྲོ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། རང་རེའི་ལས་ངན་སྒྲིབ་པའི་ཆེ་ཆོད་ལ། །སྒྲ་མ་མི་རུ་མཐོང་བའང་དགའ་ཚད་ཡིན། །སྤྱི་དང་བོང་བུར་མ་མཐོང་བསོད་
ནམས་ཆེ། །མོས་གྲུས་སྤྱིང་ནས་བསྐྱེད་ཅིག་ཤྲ་ཀྱའི་སྤྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

རོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་སྤྱང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་རང་གིས་མཐོང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པས་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནམ་འགྲེལ་གྱི་རིགས་པ་མི་སྤྱང་བ་མ་དམིགས་པའི་

རྟགས་དང་སྦྱར་ན་ངེས་པ་རྟོག་པ་ལ་བྱུང་ཆེ་བས། དེ་ཡང་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན།

ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་བ་ངེས་པའི་དཔུང་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་དེ། ཤ་བ་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་རྟགས་བཀོད། དེ་ཡང་། དཔེར་ན་ཤ་བ་
བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་མི་དམིགས་ཀྱང་

སྒྲིབ་ཤ་བ་མེད་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ་རང་གིས་ཀྱང་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མ་མཐོང་ཡང་སངས་རྒྱས་མིན་མི་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་མགོན་ཁང་སོགས་སུ་ཆོས་སྦྱོང་སྤང་མ་གནས་པ་དང་། རྒྱ་
མིག་ལ་སྒྲ་གནས་པ་དང་། སྒྲ་མཁར་དང་རི་བྲག་ལ་རྒྱལ་བཅན་དང་གཞི་བདག་སོགས་

གནས་པ་རང་གིས་མ་མཐོང་ཡང་མེད་མི་དགོས་པར་དེ་དག་ལ་ཕོག་ཐུག་ཤོར་བས་ནད་གདོན་དང་ཤྱ་ཐོར་སོགས་གཞོད་པ་འབྱུང་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་གིས་སྒྲ་
མ་སངས་རྒྱས་སུ་མ་མཐོང་ཡང་སངས་རྒྱས་མིན་མི་དགོས་ཤིང་། རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་

དེ་ཁ་སྒྲོས་ན་ངེས་པ་རྟོག་ཆེ་བས། སྒྲ་མ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ལ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་དཔུང་ཤེས་དོན་

མཐུན་དུ་སྒྲིམ་གྱི་སྤྱི་དེ། རང་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་ཚད་མ་མེད་པའི་

@031B སྤྱིར་ཞེས་ཏྲགས་བཞེད་པ་ལྟར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་སྟེ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བས་རང་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་ཚད་མ་མེད། དེ་
མེད་པས་རང་གིས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐུན་དུ་བྱོན་ཡང་མཐོང་མི་སྤྱི། དེ་

མི་སྤྱི་བས་བླ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་མ་བྱང་བར་དུ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་མི་སྤྱི་ཅིང་། ཚེས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་མ་ཐོབ་བར་རང་ཅག་ལྟ་བུས་བླ་མ་
ལ་སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་བའི་རེ་བ་མེད། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་

བླ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་མིན་མི་དགོས་པས་བླ་མ་རང་གིས་སངས་རྒྱས་སུ་མ་མཐོང་ཡང་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན། གོང་དུ་བཤད་པའི་དམ་བ་གོང་མ་དེ་
དག་ཀྱང་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིའི་རྣམ་འབྱུང་དེ་འདྲ་ཞིག་ལས་

མ་མཐོང་བདེ་བཞིན་དུ། རང་གི་བླ་མ་ཡང་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་རང་གཟུགས་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་མཐོང་སྒྲུང་མིའི་པགས་པ་འདི་ཙམ་ཡིན་པས་སྒྲུང་

ཚོད་ལ་ངེས་པ་མེད། ནང་གི་སྤངས་ཏྲོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་གལ་མཁལ། ཚེས་ཀྱི་

སྐྱི་ལྟེང་སྤངས་ཏྲོགས་ནང་ཕན་ཚུན་ཁོན་ལས། བྱང་སེམས་ས་བརྩུ་པ་བས་ཀྱང་མི་མཁལ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱི་ནི་བྱང་འཕགས་ཁོན་འི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཉན་རང་དག་བཙམ་པས་ཀྱང་མི་
མཁལ། མཚེག་གི་སྤུལ་སྐྱི་ནི་སོ་སྤྱེ་ལས་དག་ཡན་ཆག་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས། དེ་མན་ཆད་

ཀྱིས་མཁལ་བར་མི་རྒྱས། དེས་ན་རང་རེ་ལྟ་བུ་ལས་སྤྱི་བ་སྤྱོད་པ་ཆེ་བས་སྐྱོ་དེ་དག་མཁལ་བར་མི་རྒྱས་པས་སངས་རྒྱས་ཡིན་མིན་དང་ཐ་མལ་པ་ཡིན་མིན་རང་གིས་མཁལ་ཚོད་ཙམ་ལ་ཆ་
བཞག་ན་ཤིན་ཏུ་མཚང་ཆེ་སྟེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ང་དང་ངལ་

@032A ༄། །གང་ཟག་གི་ཚོད་བཟུང་བར་བྱ་ཡི། །གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཚོད་བཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཉམས་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་སྒྲ་མ་པར་བཞག། །གང་ཟག་
གཞན་གྱི་འང་རྒྱུད་ཚོང་ག་ལ་ཐིགས་།དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྒྲ་མ་ཐ་མལ་

བར་བསྟན་ཅི་དགོས་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ན་དངོས་སུ་མཁལ་ཞིང་ཚེས་ཐོས་པའི་སྐྱལ་བ་མེད་པས་རང་ལ་སྤྲང་རུང་གི་ཐ་མལ་པའི་མིའི་པགས་བ་གྱོན་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་

མད་དུ་བྱང་བ་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྒྲ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་དངོས་

ཡིན་ན་སྟོན་ཀྱང་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ལྡན་ཞིག་དགོས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་མ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་པར་འདི་ནི་ཐུགས་གཏམ། འདི་ནི་ཆགས་པ་ཆེ། འདི་ནི་སེར་སྒྲ་ཆེ་བ་སོགས་སྟོན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་
འདུག་པ་སྒྲ་མ་ན་སྟོན་དེ་དག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མི་བཀག་པར། དཔེར་ན་དྲི་མ་

འབྲུ་བ་ལ་དྲི་མ་སྟོན་དུ་སྟོང་དགོས་པ་བཞིན་སྒྲ་མ་ནི་སྟོན་གང་སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་དུ་འཆར་དུ་བཅུག་ནས་དེ་རྗེས་དགག་དགོས། དེའི་ཚུལ་ནི་།སྒྲ་མ་ལ་སྟོན་དེ་ཡོད་ནས་སྒྲ་བ་འམ་མེད་
ནས་སྒྲ་བ་ཇི་ཡིན་བཏག་ན་ངེས་པ་མེད་དེ། སྟོན་དེ་མེད་བཞིན་དུ་རང་འབྲུལ་

བའི་ཚུལ་དུ་འང་སྒྲ་བ་སྟོན་དེ། དཔེར་ན་མཁྲིས་ནད་ཅན་ལ་དུང་དཀར་སེར་པོར་སྒྲ་བ་སྒྲར་མི་ཞིག་འབྱུལ་དུ་སོང་སྟེ་ཉིན་གཅིག་མཁྲིས་ནད་གྲིས་ན་བས་གནས་ཆང་གི་ཉིན་གྲལ་དུ་གསེར་
གྲི་གཏུ་ལེགས་པ་གསུམ་བསྐྱིགས་འདུག་པ་མཐོང་ཡང་། ཕྱི་ཉིན་མཁྲིས་ནད་

དུངས་པ་ན་གསུམ་ཀ་དུལ་གྲི་གཏུ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱང་ནད་ཅན་ལ་གངས་རི་སྟོན་པོར་སྒྲ་བ་དང་། རབ་རིབ་ཅན་གྲིས་བསེར་གཅང་མའི་ནང་དུ་སྒྲ་ཤད་འཛག་པར་སྒྲ་བ་དང་། རྒྱང་

རིང་པོ་ནས་ཐོ་ཡོར་མིར་སྒྲུང་བ་དང་། སྒྲུ་མ་མཁན་གྱིས་དེལ་ཤིང་རྟ་སྒྲུང་།

@032B ཏུ་སྒྲུལ་པའི་ཆོ་རྟ་སྒྲུང་དངོས་ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་། ཏུ་རྩུ་ར་ཚོས་པས་ས་གཞི་གསེར་ཏུ་སྒྲུང་བ་དང་། བྱའི་ནང་ཏུ་ལྷགས་ཏེ་འགོ་བའི་སྐྱབས་རི་དང་། ཁང་པ། ལྷོན་ཤིང་སོགས་འགོ་བ་
ལྟར་སྒྲུང་བ་སོགས་དེ་དག་དངོས་གནས་པ་མེད་བཞིན་ཏུ་མངོན་སུམ་ཏུ་ཡོད་པ་

ལྟ་བུར་སྒྲུང་། དེ་དག་འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པ་ཙམ་ཡིན། རང་རེ་ཕུགས་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པར་བྱུང་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་
མེད་ཀྱང་བདེན་བྱུང་ཏུ་སྒྲུང་བ་བཞིན་ཏུ་སྒྲུ་མ་ལའང་སྒྲོན་དེ་མེད་བཞིན་ཏུ་སྒྲོན་

ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་རེད། དེད་ཆོ་སྒྲིར་འབྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་སྒྲུ་མའི་སྒྲོན་ཡོན་བལྟ་བའི་ཆོ་འཁལ་པ་མེད་ཅེས་སྒྲུ་མི་རིགས་ཏེ། རང་འབྲུལ་ནས་སྒྲུང་བ་དེ་སྒྲུང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པ་རང་གིས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པ་དེས་ཀྱང་།

ཤེས་རྒྱས། དེར་མ་ཟད་སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་ཡང་རང་གིས་བལྟ་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུང་། དཔེར་ན་དགེ་ལུགས་ཆང་ལ་དགའ་བ་ཆོས་དགེ་རྒྱན་གྱིས་ཆང་བཏུང་བ་ཡོན་ཏན་ཏུ་མཐོང་བ་

དང་། དགེ་ཕྱག་ཉལ་དགའ་བས་དགེ་རྒྱན་གྱིས་མཚན་མོར་ཁ་ཏོན་བྱས་པ་

སྟོན་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་མ་ལ་སྟོན་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་བ་རང་སྟོན་རྒྱ་མའི་སྟོན་དུ་ཤར་བ་མང་ངོ། །དེས་ན་རྒྱ་མ་ལ་སྟོན་མེད་བཞིན་དུ་རང་འབྱུང་ནས་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་
གཅིག་དུ་ན་རྒྱ་མས་རང་འདུལ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་དང་བཅས་པ་ཆེད་དུ་སྟོན་པར་མི་

མཛད་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་གྱིས་ཀྱང་སྟོན་དེ་མེད་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་འདྲིན་པའི་ཐབས་མཁས་གྱིས་སྟོན་དང་བཅས་པ་སྟོན་པར་མཛད་པའང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་
ཅན་འདུལ་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དང་། ཞེ་སྤང་ཅན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་

@033A ༄། །དུ་ཞེ་སྤང་ཅན་གྱི་ཚུལ་དང་། གཏི་མུག་ཅན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཏི་མུག་ཅན་གྱི་ཚུལ་སོགས་སྟོན་པར་མཛད་དེ། བཀའ་གདམས་བྱ་ཚོས་ལས། ང་གནས་ལུགས་དེ་ལས་
མ་གཡོས་ཀྱང་། །མ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་གཞུགས་སུ་ཤར།

ང་ཚོས་གྱིད་བྱིངས་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། །མ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སྐྱུ་རུ་ཤར། །ཅིས་དང་། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་ཆངས་པའི་ཆ་བྱད་དང་། ལ་ལར་བདུད་གྱི་ཆ་བྱད་

གྲིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་དོན་མཛད་དེ། །འཇིག་རྟེན་རྣམས་གྲིས་རྟོགས་

མི་རྒྱས། །བྱད་མེད་ཆ་བྱད་སྟོད་པ་མཛད། །དྲུང་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ན་ཡང་གདའ། །འདོད་ཆགས་མི་མངའ་ཆགས་བའི་ཚུལ། །འཇིགས་པ་མི་མངའ་འཇིགས་པ་ལྟར། །མྱོངས་མེད་
མྱོངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། །སྟོས་པ་མ་ལགས་སྟོས་པའི་ཚུལ། །ལྷ་པ་

མ་ལགས་ལྷ་པ་ལྟར། །རྣམ་པར་འཕུལ་པ་སྒྲ་ཆོགས་གྲིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདུལ་བར་མཛད། །ཅེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་འདུས་པའི་མདོ་ཆེན་པོ་ལས། དེ་བཞིན་
དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བས་ཡར་དོ་རྗེས་སེམས་དཔའི་མཚན་

བྱེ་བས་ཡར་བསྟན་ནས་ཆོས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་མཛད་དེ། ལ་ལར་ནི་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ལ། ལ་ལར་ནི་ད་དྲུང་དུ་ཡུམ་གྱི་ལྷུ་མས་ན་བཞུགས། ལ་ལར་ནི་
དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས། ལ་ལར་ནི་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་

འདས་སོ། །ལ་ལར་ནི་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་ནས་གཞན་གྱི་སྟོན་མེར་སྒྲུང་། ལ་ལར་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ཆ་ལུགས་གྲིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ལ་ལར་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཆ་བྱད་གྱིས་ཐེག་པ་རྒྱུ་རྩེ་ཆོས།

@033B སྟོན་ཏོ། །ལ་ལར་ནི་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆ་བྱད་གྱི་རྩུ་འཕྱུལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ལ་ལར་ནི་སྒྲིང་པོ་བྱང་རྒྱལ་ན་བཞུགས། ལ་ལར་ནི་སྐྱུ་ལ་བའི་ས་ལ་གཞིས། ལ་ལར་ནི་ཐར་བའི་ཆ་
ལྷགས་གྱིས་སོ། །ལ་ལར་ནི་བྱིམ་པའི་ཆ་ལྷགས་གྱིས་སོ། །ལ་ལར་ནི་ལྷའི་ཆ་བྱད་གྱིས་སོ། །ལ་ལར་

ནི་ལྷའི་ཆ་བྱད་གྱིས་སོ། །ལ་ལར་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཆ་བྱད་_(X) ལ་ལར་ནི་བདུད་གྱི་_(X) ལ་ལར་ནི་གཞོད་སྒྲིན་གྱི་_(X) ལ་ལར་ནི་སྒྲིན་པོའི་_(X) ལ་ལར་ནི་འབྱུང་བོའི་_(X) ལ་ལར་ནི་ནམ་མཁའ་
ལྷིང་གི་_(X) ལ་ལར་ནི་ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་_(X) ལ་ལར་ནི་བྱོལ་སོང་གི་_(X) ་

ལ་ལར་ནི་ཡི་དྲགས་གྱི་_(X) ལ་ལར་ནི་བཟོད་ལྡན་གྱི་_(X) ལ་ལར་ནི་བཤམ་པའི་_(X) ལ་ལར་ནི་སྤྲད་འཆོང་མའི་ཆ་བྱད་_(X) ལ་ལར་ནི་ན་རྒྱུང་གི་ཆ་བྱད་གྱིས་སོ། །ལ་ལར་ནི་སྐྱུ་གཤུང་ལྷ་བྱར་
སྤང་ངོ། །ལ་ལར་ནི་རིང་བསྐལ་ལྷ་བྱར་སྤང་_(X) ལ་ལར་ནི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་

ཉིད་ལྷ་བྱར་_(X) ལ་ལར་ནི་ནམ་པར་སྤང་མཇོད་ལྷ་བྱར་_(X) ལ་ལར་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ལྷ་བྱར་_(X) ལ་ལར་ནི་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ལྷ་བྱར་སྤང་ངོ། །ལ་ལར་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ལྷ་བྱར་སྤང་

སྟེ། དེ་དག་གྲང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཏོན་ཏོ། །གཞན་ཡང་གཏི་

ཐུག་གི་རྒྱལ་པོ་དགོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆངས་པའི་གཟུགས་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ངོ། །ཞེ་སྒྲུང་གི་རྒྱལ་པོ་དགོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁྱབ་འཇུག་གི་གཟུགས་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ངོ། །འདོད་ཆགས་གྱི་བདག་
པོ་དགོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུག་པོའི་གཟུགས་ལྟ་བུར་^(x) ར་རྒྱལ་གྱི་བདག་

པོ་དགོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོགས་བདག་ལྟ་བུར་^(x) སྤྲག་དོག་གི་བདག་པོ་དགོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཟུགས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི་འཇུག་
སྟེང་དང་། སྟེང་མེད་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་། སྟོབས་ལྡན་དང་། རྟོར་འཛིན་

@034A ༄། །དང་། སྟེུ་དང་། ར་དང་། ལུག་དང་། བྱི་དང་། སྒྲུང་མ་དང་། བྱ་མོག་དང་། མེ་བྱིར་དང་། སྟོག་ཆགས་དང་། གང་ཟིན་པ་དེ་དང་དེའི་གཟུགས་སུ་སྒྲུང་བར་མཛད་ཅིང་།
དེའི་ཆ་བྱད་གྱིས་གང་དག་ཇི་ལྟར་མོས་པ་རྣམས་ལ་དེ་

བཞིན་དུ་སྒྲུང་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཉི་ཟླའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གཞལ་མེད་ཁང་ལས་མ་གཡོས་པར་རྩ་དྲངས་པའི་ནང་དུ་གཟུགས་བརྟན་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་རྗེ་ཆེ་

སེམས་དཔའ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཞིང་ཁམས་དཔག་དུ་མེད་པར་

སངས་རྒྱས་མཐའ་མས་པར་སྒྲུང་ངོ། །ཞེས་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། ངས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཇཱ་བུའི་གླིང་འདིར་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་
འདའ་བར་བསྟན་གྱང་མཐར་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇཱ་

བུའི་གླིང་འདིར་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་བལྟམ་པ་བསྟན་པ་དང་། ཡབ་དང་ཡུམ་པ་ལ་སྲས་སུ་འདུ་ཤེས་གཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། ངའི་སྐུ་ནི་མཐར་འདོད་ཆགས་འདུས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །ང་ནི་བསྐྱལ་བ་ཡུན་རིང་པོ་ཚད་མེད་པའི་བར་དུ་འདོད་པ་

ཡོངས་སུ་སྤངས་པས། ངའི་སྐུ་འདི་ནི་ཆོས་གྱི་སྐུ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་རྗེས་སུ་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་གྱི་བྱ་ཇཱ་བུའི་གླིང་འདིར་ལུམ་པའི་ཆལ་དུ་ཡུམ་གྟ་མཛེས་གྱི་
ལྷམས་ནས་བལྟམས་ཏེ། བལྟམས་མ་ཐག་དུ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་གོམ་

པ་བདུན་བོར་ནས། འདི་སྐད་དུ་ང་ནི་ལྷ་དང་། མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་ནང་ན་མཆོག་དུ་གྱུར། ཕལ་དུ་གྱུར། གཙོ་བོར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་སྐྱ་སྟེ། ཡབ་དང་ཡུམ་དང་། འཇིག་རྟེན་དུ་བཅས་

བསྟན་པ་ལྟ་དང་མིས་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་དགའ་ནས་ངོ་མཚར་ཆུད་ཀྱི་

@034B སེམས་སྐྱེས་སོ། །མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ང་ལ་བྱས་པ་རྒྱུད་དྲུང་འཛིན་ཏེ། ངའི་སྐྱེ་འདི་ནི་བསྐྱལ་པ་ཚད་མེད་པ་ན་སྟོན་མོངས་པའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་དང་བྲལ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྟེ་ཤ་དང་ཁྲག་དང་རྩ་ས་པ་དང་། རྩ་དང་རྩས་པ་དང་། གྲང་།

ལས་བསྐྱབས་པའི་ལུས་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་པའི་རྗེས་སུ་བྱས་པ་རྒྱུད་དྲུང་ལུས་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ནས། ངས་ནི་པ་རོལ་པས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་སྦྱངས་པའང་བསྟན་ཏེ། ངའི་སྐྱེ་འདི་ལ་ནི་བཀྲེས་པའམ་སྒྲོམ་པའི་བག་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འཇིག་

རྟེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའང་མངོན་པར་བསྟན་ཏེ། །གཞན་ཡང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་མཐུན་པར་ཉལ་བ་དང་གཉིད་ལོག་པའང་བསྟན་ཏེ། ང་ནི་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པའི་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཏེ། སྤྱིད་པ་གསུམ་དང་།

ཡོངས་སུ་བྲལ་ཡང་། འགྲོ་བ་དང་སྟོད་པ་དང་། སྦྱོད་ལམ་དང་། ལྷན་པ་ན་བ་དང་། ལྟོན་བ་དང་རྒྱབ་ན་བ་དང་འབྲུམ་བུ་དང་། བཀྲུས་པ་དང་། གྲང་པ་འབྲུམ་པ་དང་། ལག་པ་འབྲུམ་པ་དང་།

གདོང་འབྱུང་པ་དང་། ཁ་འབྱུང་བ་དང་། སོ་ཤིང་འཆའ་

བའི་བར་དུ་བསྟན་ཏེ། སོ་སེའི་སྐྱེ་བོ་དག་ནི་ང་ལ་དེ་དག་ཀྱན་ཡོད་དོ་ཞེས་སེམས་ཏེ། ངའི་སྐྱེ་ལ་ནི་དེ་དག་གང་ཡང་མེད་དོ། ཞེས་དང་། ང་ནི་ཇོ་མ་བུའི་གླིང་འདིར་ཡང་དང་ཡང་སྤྱང་ན་
ལས་འདས་པ་བསྟན་གྱང་། མཐར་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། སོ་སེའི་སྐྱེ་བོ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དག་པར་འགོག་པ་ཟད་དོ་སྟུམ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མཐར་ཟད་པ་མ་ཡིན་པས་རྟག་ཏུ་གནས་པའི་ཆོས་ཅན་མི་འགྱུར་མི་འཕོ་
བའི་ཆོས་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཉི གཞན་ཡང་ངས་

@035A ༄། ཇོ་མ་བུའི་གླིང་འདིར་འཇིག་རྟེན་དུ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་ཏེ། སོ་སེའི་སྐྱེ་བོ་དག་ནི་ང་གདོད་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་སོ་སྟུམ་སེམས་ཏེ། ང་ནི་བསྐྱེལ་པ་གྲངས་མེད་
པའི་བར་དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱས་གྱང་འཇིག་རྟེན་

པའི་རྗེས་སུ་ཇོ་མ་བུའི་གླིང་འདིར་གདོད་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པ་བསྟན་ཏོ། །ངའང་ཇོ་མ་བུའི་གླིང་འདིར་རྩལ་གྲིམས་མ་བསྐྱམས་ཏེ་རྩ་བ་བཞིའང་ཉམས་པ་བསྟན་པས་སོ་སེའི་སྐྱེ་བོ་དག་

ནི་ཡང་དག་པ་ངས་ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་སོ་སྟུང་དུ་སེམས་གྲང་།

ང་ནི་བསྐྱལ་པ་ཚད་མེད་པའི་བར་དུ་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱངས་པ་ལ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །ངའང་ཇམ་བུའི་གླིང་འདིར་ལོག་སྟེང་ཅན་དུ་བསྟན་ཏེ། སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་གྲིས་ང་ལ་ལོག་
སྟེང་ཅན་ཡིན་པར་སེམས་གྲང་། ང་ནི་ཡང་དག་པར་ལོག་སྟེང་།

ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལོག་སྟེང་ཅན་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར། ངའང་ཇམ་བུའི་གླིང་འདིར་དག་འདུན་འདུམ་
པའི་དབྱེན་བྱས་པ་བསྟན་ཏེ། སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་དག་ནི་ང་ལ་དག་འདུན་

འདུམ་པའི་དབྱེན་བྱས་སོ་སྟུང་དུ་སེམས་གྲང་། ངས་རྣམ་པར་བལྟས་ན་འཇིག་རྟེན་དུ་བཅས་པ་ལྟ་དང་མིའི་ནང་ན་དག་འདུན་འདུམ་པའི་དབྱེན་བྱེད་རྣམས་པ་མ་མཐོང་དོ། །ཞེས་དང་། ངའང་
ཇ་སྐྱེའི་གླིང་འདིར་བདུད་རྟེན་གཏོན་ཏེ་ཅན་གྱི་ལུས་སུ་བསྟན་ཏེ། སོ་སའི་

སྐྱེ་བོ་དག་ནི་ཡང་དག་པར་ང་ལ་བདུད་རྟེན་གཏོན་ཏེ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སེམས་གྲང་། ང་ནི་བསྐྱལ་བ་ཚད་མེད་པའི་བར་དུ་བདུད་གྱི་ལས་དང་ཡོངས་སུ་བྲལ་ཏེ། པརྫོ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་འགོ་

བ་མེད་དོ། །ངའང་ཇ་སྤྱི་གླིང་འདིར་བྱད་མེད་གྱི་ལུས་གྱིས་སངས་རྒྱས་

@035B བ་བསྟན་ཏེ། སོ་སོའི་སྤྱོད་དག་ནི་འདི་ལྟར་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། བྱད་མེད་གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་སོ་སྟོམས་སེམས་ཏེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནི་ནམ་དུ་བྱད་མེད་གྱི་ལུས་མི་ལེན་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་རྙེད་

གཏུལ་བའི་ཕྱིར་བྱད་མེད་གྱི་གཟུགས་སུ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུགས་བཅེ་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་བྱང་ནམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ངའང་ཇ་སྤྱི་གླིང་འདིར་ལམ་རྒྱུད་
བཞིར་སྤྱོད་བ་བསྟན་ཏེ། ང་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ལམ་གྱི་རྒྱུད་དུ་འབྱུང་བའི་

རྒྱུད་བཅད་དོ། །ལས་གྱི་རྒྱས་ལམ་རྒྱུད་བཞིར་ལྷུང་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གཏུལ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཏུ་སྤྱོད་བའང་མཛོན་པར་བསྟན་ཏོ། ། ༥ ངའང་ཇ་སྤྱི་གླིང་འདིར་བྱད་མེད་སྤྱུལ་འཛོང་
མའི་གནས་སུ་འགོ་བ་བསྟན་ཏེ། ང་ལ་ནི་ཡང་དག་པར་འདོད་ཆགས་པའི་

འདུ་ཤེས་མེད་ལ། པརྫོ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་ཅིས་ཀྱང་མི་འགོའང་སེམས་ཅན་གང་འདོད་ཆགས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ་དག །ལམ་སྤང་བཞི་མདོར་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གྱི། ང་

ལ་ཡང་དག་པར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་མེད་ཀྱང་། སོ་སོའི་སྐྱོ་བོ་དག་ནི་

ང་ལ་བྱད་མེད་ཀྱི་དབང་ཕྱིན་དོ་སྙམ་སེམས་སོ། །ངའང་ཇ་སྤྱའི་གླིང་འདིར་གོས་སྡོན་པོ་གྲོན་པའི་རིགས་སུ་འགོ་བ་བསྟན་ཏེ། དེའང་བྱན་མོར་གྱུར་པ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ལ་དགོད་པའི་ཕྱིར་
གྱི། ང་ལ་ནི་ཡང་དག་པར་གོས་སྡོན་པོ་གྲོན་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་བའི་ལས་

མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ངའང་ཇ་སྤྱའི་གླིང་འདིར་སློབ་དཔོན་ལྟ་བུར་བསྟན་ཏེ། ལུས་པ་གཞོན་ཅུ་ཤེད་མ་བྱེ་བ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ལ་དགོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངའང་ཇ་སྤྱའི་གླིང་འདིར་ཆང་
འཐུང་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་གནས་དང་། བམ་རྒྱལ་གྱི་ཕྱིར་འཐབ་མོ་

@036A ༄། །བྱས་པའང་བསྟན་ཏེ། དེའང་སེམས་ཅན་དེ་དག་གཏུལ་ཞིང་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་གྱི། ང་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་མེད་ཀྱང་། སོ་སོའི་སྐྱོ་བོ་དག་ནི་ང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་ཀྱང་བྱེད་
དོ་སྙམ་སེམས་སོ། །ངའང་ཡུན་རིང་པོར་དུར་ཁྲོད་ན་བྱ་གློད་

གྱི་ལུས་སུ་བསྟན་ཏེ། དེའང་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་གྱི། སོ་སོའི་སྐྱོ་བོ་དག་ནི་ང་ལ་ཡང་དག་པར་བྱ་གློད་གྱི་ལུས་སུ་སེམས་ཏེ། ང་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ལས་དེ་ལྟ་བུ་དང་བྲལ་ཡང་བྱ་

རྣམས་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དེའང་མངོན་པར་བསྟན་ཏེ། །ངའང་ཇ་སྤྱི་

གླིང་འདིར་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ། གཏུལ་ཞིང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དགོད་པའི་ཕྱིར་བྱིས་བདག་གི་ལུས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ངའང་ཇ་སྤྱི་གླིང་འདོར་ནད་གི་
བསྐྱལ་པ་བྱུང་ནས། སེམས་ཅན་མང་པོ་ནད་གིས་རྣམ་པར་གཟེར་བ་

དག་སྟན་གྱིས་གསོས་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྩལ་ལ་བཀོད་དེ། སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་དག་ནི་ནད་གི་བསྐྱལ་པ་བྱུང་སྟམ་སེམས་སོ། །གཞན་ཡང་ཇ་སྤྱི་གླིང་
འདིར་མུ་གེའི་བསྐྱལ་པ་བྱུང་པ་ན། དེ་དག་ཅི་འདོད་པ་བཞིན་

བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་བྱིན་ནས་གདོད་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་ཏེ། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྩལ་ལ་བཀོད་དོ། །གཞན་ཡང་ཇ་སྤྱི་གླིང་འདིར་མཚོན་གི་བསྐྱལ་པ་བྱུང་པ་ན། དེ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་
བསྟན་ཏེ། དག་འཁོན་ཏུ་འཛིན་པ་སྤངས་ནས། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་

རྩལ་ལ་བཀོད་དོ། །གཞན་ཡང་རྟག་པར་འཛིན་པ་དག་ལ་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་བསྟན་པ་དང་། བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྟན་པ་དང་། བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་

དག་ལ་བདག་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པར་འདུ་ཤེས་

@036B བདག་ལ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་འདུ་ཤེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ཁམས་གསུམ་ལ་ཆགས་ན་དེ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་ཏེ་གནས་དེ་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །སེམས་
ཅན་གཏུལ་ཞིང་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་ན་མེད་པ་དམ་པ་སྟན་ལྟ་བུ་སྟོན་ཏོ།།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་སོར་མེད་ཐེང་བ་ཅན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དག་སྟོང་རང་དགའ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། བླ་ཟེའི་བྲིའུ་མི་སྟུག་པ་འདུལ་ཕྱིར་
ཁོ་རང་ལས་ཀྱང་དམན་པའི་མི་སྟུག་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་དང་། གྱི་ཟེའི་

རྒྱལ་བོ་རབ་དགའ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་གྱི་ཟེའི་རྒྱལ་པོ་པི་ཤང་མཁན་གྱི་གཟུགས་སུ་སྟུལ་ནས་པི་ཤང་གི་རྒྱད་སྟུད་སྟོང་ཕྱག་པོ་ཡང་ཐམས་ཅད་བཅད་ནས་པི་ཤང་བརྟུངས་པས་འདུལ་བར་
མཛད་པ་དང་། རོ་རྩེ་འཆང་དང་བདེ་མཆོག་འཇིགས་བྱེད་སོགས་ཡི་དམ་འགའ་ཞིག་

ཤིན་ཏུ་བྲོས་པའི་རྣམ་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཆགས་པའི་རྣམ་པ་ཉག་ཏུ་ཡུམ་དང་སྦྱོར་རྒྱལ་སོགས་བསྟན་ཀྱང་ཆགས་སྟངས་ག་ལ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མས་ཀྱང་སེམས་ཅན་འདྲེན་པའི་ཐབས་

ཁོ་ནར་སྒྲོན་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་རྣམས་སྒྲ་མའི་སྒྲོན་ལྟར་སྤང་ཡང་

ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རང་འདྲིན་པའི་སྤྱིར་དུ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མ་བསྟན་པའི་ངེས་པ་མེད། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཡང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། ང་ནི་སྒྲིང་དང་
གྲ་བ་དང་། །ན་དང་འཆི་བ་རབ་དུ་སྒྲོན། །ཞེས་སོགས་དང་། གསེར་

འོད་ལས། སྐུ་ལ་རུས་པ་ཁྲག་མེད་ན། །རིང་བསྐལ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་སྤྱིར། །ཐབས་ཀྱིས་རིང་བསྐལ་བཞག་པར་མཛད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཆེད་དུ་བསྟན་པ་མང་དུ་ཡོད། དེས་ན་རང་གིས་སངས་རྒྱས་སུ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་

@037A ༄། །དང་། སྒྲོན་དང་བཅས་པ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགོ་བས། རང་གི་སྒྲ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་དུ་བསྐྱས་པའི་སྐུ་
འཕྲུལ་ཉིད་ཡིན་པར་སྤར་གྱིས་བཅད་གོང་མ་གསུམ་

གྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཟིན་པ་འདྲིར་སྤར་ཡང་ངེས་པ་བྱངས་ནས་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་སྒྲོ་ཐག་གཅོད་དགོས། དེ་ཡང་དང་པོར་རང་གི་སྒྲ་མའི་ཁྲོད་ནས་དང་

པ་སྐྱེས་པ་ཞིག་ལས་བཅད་བཞི་པོ་འདིའི་སྤང་ནས་སངས་རྒྱས་

དངོས་སུ་དཔྱད་སྒྲོམ་གྱིས་ངེས་ཤེས་འདྲིམ། ངེས་ཤེས་ལྟར་ངེད་ཉིད་པ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་སྒྲོམ་པས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་སྒྲོམ་གྱིང། དེ་ལྟར་དཔྱད་འཛོག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
བསྐྱངས་པས་མཐར་སྐྱ་མ་ལས་ལོགས་ན་སངས་རྒྱས་མེད། སངས་རྒྱས་

ཐམས་ཅད་ལས་ལོགས་ན་སྐྱ་མ་མེད་པར་སྐྱ་མ་དང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པ་ལྟ་བུར་སོང་ན་འདིའི་སྤྱོད་བ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་ལ་ཀ་ཁ་སྒྲོབ་མཁན་ཚུན་གྱི་སྐྱ་མ་གཞན་
རྣམས་ཀྱང་ཅུ་བའི་སྐྱ་མ་དེའི་རྣམ་རྩལ་ཡིན་པར་གོང་གི་གར་མཁན་དང་།

སྤྱན་རས་གཟིགས་གྱིས་བོད་འདུལ་བའི་རིགས་བ་མར་སྐྱངས་ཏེ་བསྒྲོམས་པས་མཐར་རང་གི་སྐྱ་མ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུར་སོང་ནས་རྒྱན་དུ་མནངས་རྒྱུ་གྱིད་སའི་སྐྱ་མ་ཞིག་
ལ་འང་མ་གྲུས་པ་ཅུང་ཟད་བགྱིས་ཀྱང་སྐྱ་མའི་གཙོ་བོ་དེ་ལ་མ་གྲུས་

པར་བྱས་པ་ལྟ་བུར་སོང་ནས་འཇིགས་ཉུམ་ཉུམ་བྱུང་ན་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་སྤྱོད་བ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་པས་རང་གི་སྐྱ་མ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་

ཡིན་པར་ངེས་ཤེས་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱེས་པ་ན་རང་གི་བླ་མ་དེ་གང་གིས་

@037B སྐྱེལ་སྐྱམ་དུ་སྐྱེལ་གཞི་ཅད་བཅད་པ་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རང་གི་བླ་མ་འི་སྐྱེལ་གཞི་དང་། རང་གི་བླ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེལ་པ་སྟེ་དེ་ནི་བླ་མ་སྐྱེལ་པ་འི་སྐྱེད་དང་། དེ་
ཡང་མཐར་གཏུགས་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཐུགས་བརྟེན་ཅིང་རང་གི་སྐྱེལ་པ་ཡིན་ཏེ། བླ་མ་མཆོད་

པ་ལས། གང་གི་ཐུགས་རྗེས་བདེ་པ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས། སྐྱེ་གསུམ་གོ་འཕང་མཆོག་ཀྱང་སྤྲད་ཅིག་ལ། སྐྱེལ་མཛད་བླ་མ་རིན་ཆེན་ལྟ་བུའི་སྐྱེ། རྟོན་ཅན་ཞབས་པར་སྤྲུག་འཆལ་
ལོ། ཞེས་དང་། གོང་དུ་བྲངས་པའི་བླ་མཆོད་ཀྱི་ལུང་། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་

ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། སོགས་དང་། བླ་མ་རྒྱུད་འབོད་ལས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་སྐྱེལ་མའི་རང་སྤྱང་རྒྱལ་བ་ཡན་ལག་བདུན་ལྟན། རྟེན་ཉིད་རིན་ཅན་བླ་མ་ཀུན་ཀྱི་སྐྱེལ་གཞི་མཐར་ཐུག་ བླ་མ་ལོངས་
སྟོན་རྟོགས་སྐྱེར་སྒྲིང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། ཞེས་བཞུར་བླ་མ་ཐམས་ཅད་

རྒྱལ་བ་རྟོན་ཅིང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེལ་པ་ཡིན་པས། མཐར་གཏུགས་ན་རྒྱལ་བ་རྟོན་ཅིང་ཉིད་རང་གི་བླ་མ་ཡིན་ནོ། རྟོན་ཅིང་དེ་ཡང་གང་ལས་བྱུང་སྐྱམ་ན་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བཞིན་ལག་གི་

ནམ་པ་ཅན་དུ་ཤར་བ་ཡིན་པས། རང་གི་སྒྲ་མའི་སྤྱལ་གཞི་ཡང་མཐར་

གཏུགས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་རང་གི་སྒྲ་མ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་འབོད་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་
ཡེ་ཤེས་བདེ་ཆེན་ཆོས་སྐྱེ་ར་རོ་གཅིག། དེ་ཉིད་བྲིན་ཅན་སྒྲ་མ་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་མཐར་

ཐུག། སྒྲ་མ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སྤྱིང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་དང་། སྒྲ་མ་ཆོད་ལས། སྒྲིབ་མེད་ལྟན་སྐྱེས་དགའ་བའི་རོལ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་དོར་གཅོད་ལས་ཀྱང་།
གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་བཟུ། །གང་དག་ང་ལ་སྒྲར་ཤེས་པ། །ལོག་

@038A ༄། །པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། །སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ང་མ་མཐོང་། །སངས་རྒྱས་ནམས་ནི་ཆོས་ཉིད་བཟུ། །འདྲེན་པ་ནམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་

པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མ་བདེ་ཆེན་ཆོས་སྐྱེ་དེ་ཉིད་བཞིན་ལག་གི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱེ་རྒྱལ་པ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་ནམ་པར་བཞེངས། དེ་ཉིད་སྒྲ་མ་སྤྱལ་པའི་སྐྱེ་ཐ་མལ་པའི་མཁའ་

གཉིན་གྱི་ནམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲེད་ལས། ཇི་

སྟོན་གདུལ་བྱའི་ཁམས་བཞིན་སྐྱོ་ཆོགས་སྐྱུལ་པའི་རྩོལ་གར། ཇི་ཉིད་འིན་ཅན་གླ་མ་ལོངས་སྟོན་ཇོགས་སྐྱུའི་ནམ་འགྱུར། གླ་མ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུལ་སྟོང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་
དང་། གླ་མ་ཆོད་ལས་ཀྱང་། བདེ་གཤེགས་སྐྱུ་གསུམ་རྒྱན་གྱི་

འཁོར་ལོ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཇི་འི་སྤྱིར་རང་གི་རྩ་བའི་གླ་མ་དེ་ནི་སྐྱུ་གསུམ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྩོལ་པ་རང་གི་གླ་མ་གཅིག་པུའི་གཟུགས་སུ་ཤར་བ་ཡིན་པས་རང་གི་གླ་མ་ནི་
སྐྱུ་གསུམ་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་ངོ་བོ་འམ་བདག་ཉིད་ཏུ་

ཐག་ཆོད། སྐྱུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་གྱི་དོན་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ངས་པ་རྟོན་དགོས། དེ་དང་མཐུན་པར་རྒྱུ་འབྲེད་ལས་ཀྱང་། སྐྱུ་གསུམ་དབྱེར་མེད་རྩོལ་པ་གླ་མའི་གཟུགས་སུ་ཤར་བ། ཇི་ཉིད་
འིན་ཅན་གླ་མ་ཀྱན་གྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད། སྐྱུ་གསུམ་དབྱེར་མེད་གླ་

མར་སྟོང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བསམ། དེ་ལྟར་ན་རང་གི་གླ་མ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་གླ་མ་ཡིན། འདི་ཡི་དམ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་གཞན་

ཐམས་ཅད་ལའང་འདྲ་སྟེ། ལྷ་མ་ཉིད་མགོན་པོ། མགོན་པོ་ཉིད་ལྷ་མ་

@038B ཞེས་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་རང་གི་ལྷ་མ་དེ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྟེན་ན་ལྷ་མ་ཆོད་ལས། གུན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་རྩལ་པ་ལས་བྱུང་
བའི། །ཞེས་སོགས་དང་། འདུས་པའི་སྟོན་ལམ་ལས། རིགས་བརྒྱ་རིགས་

ལྷ་རིགས་གསུམ་རིགས་གཅིག་ཏུ། །འཆར་བའི་སྐྱེ་ཡི་དོན་མེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ། དབྱེས་དོར། ཏུས་འཁོར་སོགས་རྒྱད་སྟེ་བཞིའི་ལྷ་ཆོགས། སྤང་བའི་
དགྲིལ་འཁོར་ཞེ་ལྷ། མི་ཏའི་དགྲིལ་འཁོར་བརྒྱ་ལྷ། །

རིན་འབྱུང་། སྐྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ། སྐྱབ་ཐབས་བརྒྱ་ཅུ། སྐྱར་ཐང་བརྒྱ་ཅུ་སོགས་ལྷ་ཆོགས་སྟོང་ལ་ཉི་བ། གཞན་ཡང་རང་གིས་གང་ཤེས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཇི་སྟེད་ཅིག་སྐྱང་བ་
ཐམས་ཅད་ལྷ་མ་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་རྣམ་འབྱུང་ལྷ་མ་

ལོངས་སྟོན་རྟོགས་སྐྱེའི་སྐྱུལ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པར་ངེས་ལུས་ཤིང་། དེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལྷ་མ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་རང་གི་ལྷ་མ་ཉིད་ཡིན། དེ་དག་ཕར་སྐྱོབ་པོ་རང་གི་ལྷ་མ་ཉིད་ཡིན་པས་

རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་པར་བྱུང་ཅིང་། དེ་དག་ཚུར་བསྐྱུ་ནའང་

རིགས་བརྒྱ་རིགས་ལྟ་དང་། དེ་རིགས་གསུམ་དང་། དེ་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་སྒྲ་མ་དོན་འཆང་གཅིག་གི་ངོ་བོར་བསྐྱུ་བས་ན་བདག་པོ་སྟེ་སྒྲ་མ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་བྱུང་བདག་
ཉིད་ཡིན་པས་རིགས་བརྒྱའི་བྱུང་བདག་ཅེས་སོགས་ཀྱང་འདི་

མགོ་དགོས། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱང་འབོད་ལས། རིགས་བརྒྱ་རིགས་ལྟ་རིགས་གསུམ་ཇི་སྟེད་སྟོ་ཡང་སྒྲ་མ། །དེ་ཀྱན་གང་དུ་བསྐྱུ་བའི་བྱུང་བདག་ཉིད་ཀྱང་སྒྲ་མ། །སྒྲ་མ་རིགས་ཀྱན་བདག་པོར་
སྟོང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་

@039A ༄། །སྐྱུ་སྐྱུ་དང་ཇི་ཅོང་ཁ་པ་སོགས་སྒྲ་མ་ཀྱན་འདུས། ཡི་དམ་ཀྱན་ཀྱང་སྒྲ་མ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པས་ཡི་དམ་ཀྱན་འདུས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲ་མ་ལས་ལོགས་
ན་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱན་འདུས་ཏེ། རྒྱང་འབོད་

ལས། ཡི་དམ་ཞི་བོར་འབྱམས་ཀྱན་ཀྱང་སྒྲ་མའི་རང་བཞིན། །རྟོན་ཅན་སྒྲ་མ་ཉིད་ལས་ཡི་དམ་ལོགས་སུ་མེད་པས། །ཡི་དམ་ཀྱན་འདུས་སྒྲ་མར་སྟོང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་

དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྤྱི་གཞུགས་སྒྲ་མའི་ནམ་པར་ཤར་

བས། ཁྲིན་ཅན་སྒྲ་མ་ཉིད་ལས་སངས་རྒྱས་ལོགས་སུ་མི་དམིགས། །སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མར་སྦྱིང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲ་མ་ནི་དོན་འཆང་ཉིད་
ཡིན་ཅིང་། དོན་འཆང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་བདེ་གཤེགས་ལྔ་དང་།

ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞི། སྐྱེ་མཆེད་ཅུ་རྒྱས་ཆོགས་ནམས་བྱང་སེམས། ཡན་ལག་ནམས་སྟོ་བོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྒྲ་མའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་དོན་འཆང་བཞིན་དུ་
རིགས་ལྔ་ཡབ་ཡུམ་དང་། སྟོ་བོ་སོགས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཏེ་

ལོས་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་སྒྲ་མཆོད་ལས། སྟོད་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཡན་ལག་ནམས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེས་ན་སྒྲ་མ་ནི་བདེ་གཤེགས་རིགས་ལྔ་སོགས་སངས་རྒྱས། ས་
སྦྱིང་། ཕུག་དོར་སོགས་དགེ་འདུན། ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤངས་

ཏོགས་དམ་ཆོས་ཏེ་སྒྲ་མ་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་འབོད་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་སྒྲ་མ། །གཅིག་ཆོག་སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ངོན་

ཅན་སྒྲ་མ་ཉིད་ཡིན། རྒྱབས་ཀྱན་འདུས་ཞལ་སྒྲ་མར་སླིང་ནས་གསོལ་

@039B བ་འདེབས་སོ། ཞེས་དང་། རྒྱུད་ལས། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སྒྲ་མ་ཆེས། ཏི་བཞིན་སྒྲ་མ་དགེ་འདུན་ཏེ། ཀྱུན་གྱི་བྱེད་པོ་སྒྲ་མ་ཡིན། སྒྲ་མ་དཔལ་ལྷན་དོན་རྒྱུ་འཆང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རལ་ཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁུན་བཙུང་རྩས་གསུམ་རིགས་གསུམ་

མགོན་པོའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཡིན་ལ། སྒྲ་མ་ཡང་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་མཁུན་བཙུང་རྩས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་རང་གཟུགས་ཡིན་པས་འཕགས་མཆོག་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ཡང་རང་གི་
སྒྲ་མ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། སྒྲ་མ་ཡང་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་གཅིག་བསྐྱུས་

གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་འབོད་ལས། རྒྱལ་ཀྱན་མཁུན་བཙུང་རྩས་པའི་རང་གཟུགས་སྒྲ་མར་ཤར་བས། འཕགས་མཆོག་རིགས་གསུམ་མགོན་གྱང་རྒྱུ་ཅན་སྒྲ་མ་ཉིད་ཡིན། རིགས་
གསུམ་གཅིག་འདུས་སྒྲ་མར་སླིང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་དག་རྣམས་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་ལེགས་པར་ཐོན་ན་རྩ་བ་དད་པ་སྤྱང་བའི་སྤྱོད་བའི་མཐར་ཐུག་པ་སྤྱིས་པ་ཡིན་ནོ། སྒྲ་མཆོད་ཀྱི། བདག་ཉིད་སྒྲ་མ་ལྟར་གྱུར་ནས། ཞེས་སོགས་

དང་། ལྷ་མ་ལྷའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས། ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་།

རང་ཉིད་ལྷ་མའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཅེས་པ་དང་། ལྷ་མ་དང་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཞེས་པ་ནམས་ཀྱང་རང་ཉིད་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པ་ན་བདེ་ཆེན་ཆོས་སྐུའི་གྲོང་དུ་ལྷ་མའི་གསང་བ་
གསུམ་དང་རང་གི་སྒོ་གསུམ་པོ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ཉིད་ལ་བྱེད་དོ། །

དེའི་དོན་རྒྱང་འཕོད་ལས་ཀྱང་། གཟུང་འཛིན་ལྟན་པ་བྱད་པའི་གཏུག་མའི་རང་ཞལ་རྗེན་པ། །གནས་ལུགས་དོན་གྱི་ལྷ་མ་མཇལ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ཤིག། །སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲོས་པ་ཟད་པའི་
བདེ་ཆེན་ཆོས་སྐུའི་གྲོང་དུ། །རང་དང་ལྷ་མའི་གསང་གསུམ་གཅིག་ཏུ་

@040A ༄། །བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ཤིག། །ཅེས་པ་ལྷར་ཡིན་གསུངས། ༥ །གཉིས་པ་བཀའ་ངོན་རྗེས་སུ་དན་ནས་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་བཞི། ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་ངོན།
ཆོས་གསུངས་པའི་བཀའ་ངོན། ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་

པའི་བཀའ་ངོན། ཟད་ཟིང་གིས་འཁོར་དུ་བསྐྱས་པའི་བཀའ་ངོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་པས་ལྷག་པའི་བཀའ་ངོན། སྒོས་སྟོན་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོ་ལས་ལྷག་

པའི་བཀའ་བློན་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་སྒྲ་མ་སངས་

རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་ཡོན་ཏན་མཉམ་ཡང་། བཀའ་བློན་གྱི་ངོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྒྲ་མ་བཀའ་བློན་ཆེ་སྟེ། སྒྲ་མ་ཆོད་ལས། སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་བྱོན་བསམ་བློས་
བའི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་པ་བྱོན་

ཏེ་རང་རང་གི་གདུལ་བྱ་གྲངས་མེད་པ་རེ་འབྲས་བྱ་བཞི་པོ་ཅི་རིགས་ལ་བཀོད་དེ་བྱོལ་བ་ཐོབ་པར་མཛད་ཀྱང་རང་ནི་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འདུལ་བར་མ་རྒྱས་པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་སྟོན་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོགས་བསགས་ཡུལ་ཙམ་ལའང་། རྣམ་

གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱུང་། །དང་པོ་ཤྲ་བྱ་བྱུང་པ་ཡིན། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཤྲ་བྱ་བྱུང་ཆེན་ནས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཙན་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་
བར་ལ་གྲངས་མེད་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་མར་མེ་མཛད་ཡན་གྲངས་མེད་གཉིས་པ། དེ་ནས་

སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་བར་གྲངས་མེད་གསུམ་པའི་ཆོགས་བསགས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བའི་མཛོད་ཀྱི་ལུགས་དང་། གཞན་དུ་འདུལ་བ་ལུང་གཞི་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་

ཤྲུག་ཐུབ་པ་ནས། །འབྲེན་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གི་བར། །བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཚང་བ་

@040B ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ངས་མཆོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ལེགས་མཛད་ནས་བཟུང་སྟེ། །དབང་པོ་རྒྱལ་མཚན་ཐུབ་པའི་བར། །བདུན་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཚང་བ་ཡི། །སངས་རྒྱས་
རྣམས་ནི་ངས་མཆོད་དོ། །སངས་རྒྱས་མར་མི་མཛད་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་འོད་སྤངས་བར་དག།

ཏུ། །བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ཚང་བ་ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ངས་མཆོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲངས་མེད་དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཤྲུག་ཐུབ་ཆེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡུལ་འཁོར་
སྐྱོང་གི་བར་ལ་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་དང་། གྲངས་མེད་གཉིས་པར་

སངས་རྒྱས་ལེགས་མཛད་ནས་དབང་པོ་རྒྱལ་མཚན་བར་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་། གྲངས་མེད་གསུམ་པར་སངས་རྒྱས་མར་མི་མཛད་ནས་འོད་སྤངས་ཀྱི་བར་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་
བདུན་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བར་གསུངས། འདི་དག་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་

དབང་དུ་མཛད་པ་ལས། ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་དང་། མདོ་པལ་པོ་ཆེ། མདོ་སྡེ་དགོན་མཆོག་སྟོན་སོགས་ལས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ག_(NG+G'A)འི་

ཡུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་བར་གསུངས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་

གངས་མེད་དེ་ཙམ་བྱོན་ཡང་བདག་འདྲེལ་བའི་སྐལ་བར་མ་གྱུར། བསྐལ་པ་འདྲི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་འཇིག། །ཁཿ་ཁྲིའི་དུས་སུ་གསེར་ཐུབ།

ཉི་ཁྲིའི་དུས་སྐབས་སུ་འོད་སྤངས་རྒྱུ་ལས་བྱེད་ནས་གཏུལ་བྱ་དེ་ཙམ་སྒྲོལ་བར་

མཛད་ཀྱང་བདག་འདུལ་བའི་སྐལ་བར་མ་གྱུར་པར་ལུས། དེ་ལྟ་སྒྲ་མ་འདིས་བདག་འདུལ་བར་མཛད་པས་བཀའ་རྒྱུ་དེ་བས་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ༥ གཉིས་པ་སྒྲོས་སྒྲོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོ་

ལས་ལྷན་པའི་བཀའ་དྲིན་ནི། སྒྲ་མཚོད་ལས། ཟུབ་པའི་ཉི་མ་དྲུས་གྱིས་

@041A ཨྱ། ལྷ་ལྷ་ཏེ། ལོགས་ལྷ་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། བསྐལ་བཟང་འདིའི་རྣམ་འདྲན་སྟོང་གིས་འདུལ་བར་མ་རྣམ་པའི་རྩོད་དུས་ཆོ་ལོ་བསྐྱ་བའི་དུས་གྱི་

སྒྲིགས་མ་ལུ་བདེའི་འགྲོ་བ་རྣམས་བདག་ཅག་གི་

སྟོན་པ་སྟོན་ལཁོར་སྐྱུར་ཅིགས་ཀྱིས་ཁྱད་ཀྱིས་དུན་ན་འདོན་གྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་རྩལ་དུ་སྐྱུར་སྐྱབས། དེས་བསྐྱུལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་སྟོང་པའི་རྩལ་དུ་ལཁོར་སྐྱུར་སྐྱས་སྟོང་དང་བཅས་པ་

སོགས་དང་། བྲམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་སྒྲོབ་པ་སྟོང་སོགས་རེ་

རེས་གདུལ་ཞིང་རེ་བཟུང་བར་བྱགས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པ་སྒྲིགས་མ་ལྟ་བུ་འདིར་བྱགས་བསྐྱེད་མ་རྩམ་པར་ལུས་པ་ན། བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚོད་རྩམ་འདིའི་འགོ་བ་
རྣམས་འདུལ་བར་བྱགས་བསྐྱེད་དེ་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་

ལྟ་བརྒྱ་བཏབ་པར་མཛད་པས། ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སྟོང་ལས་པར་དཀར་པོ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བསྐྱགས་པ་ལྟར་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་རྩམ་སུ་འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་གདུལ་བྱ་བྱངས་
མེད་པ་སྒྲིན་གྲོལ་ལ་བཀོད་པ་ལྟ་ཅི། མ་ག་རྩ་བཟང་

མོས་སྒྱུན་བྱངས་པའི་ཐེབས་ལམ་ནས་གཤེགས་པའི་རིང་གཅིག་ཤུར་ཡང་སློག་ཆགས་སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་སྒྲིན་གྲོལ་ལ་བཀོད་པར་མཛད་ཀྱང་རང་ནི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་ནོན་ཏེ་ངན་
སོང་གི་གཏིང་དུ་བསྐྱད་པས་གང་ཡང་གནང་ཐབས་མ་བྱུང་ཞིང་།

འདུལ་སྐྱལ་དུ་མ་གྱུར་བར་ལུས། དེ་རྗེས་སུ་ཡང་ཉན་ཐོས་འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་དང་། ཀུན་དགའ་བོ། ཤལ་ནའི་གོས་ཅན། ཉིར་སྤྲས། རྩི་རྩི་ཀ། རྣག་པོ་པ། ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་སྟེ་བསྐྱུན་པའི་

གཏད་རབས་བདུན་དང་། དེའི་ནང་ནས་འཕགས་པ་ཉིར་སྤྲས་གཅིག

@041B དུས་ཀྱང་འགྲོ་དོན་མཐའ་ཡས་བ་མཛད་ཅིང་། གར་མཁན་དཔའ་བོའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་པར་ཉིན་བདུན་གྱི་རིང་ཆོས་བསྟན་པས་ཀྱང་བདེན་པ་མཐོང་བ་འབྱམ་ཕྲག་བཙོ་བརྒྱད་
བྱུང་བ་དང་། ཕུག་པ་སྟིད་དུ་བྱ་བཙོ་བརྒྱད་དང་། རྒྱུ་བྱ་བཅུ་གཉིས། དཔངས་སུ་བྱ་བྱུག

ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ། སློབ་མ་དག་བཙོ་བ་རེ་རེ་བྱུང་དུས་སོ་གིང་སོར་བཞི་པ་རེ་དོར་བས་ཕུག་པ་ཁངས་པ་བྱུང་། འདི་ལ་སྟོན་པ་མཚན་བཟང་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན། དག་བཙོ་བ་
པ་ཉི་མ་གྲུང་པ་སོགས་གྲིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དངོས་ལྟ་བུའི་འགྲོ་དོན་མཛད་ཀྱང་རང་ཅག

ནི་གང་ཡང་མ་བྱུང་། དེ་རྗེས་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས། གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ་སོགས་དང་། བོད་འདིར་ཡང་བསྟན་པ་སྤྱི་དར་ལ་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་རྗེ་འབངས་ཉིར་ལྟ་སོགས་
གྱི་སྐྱབས་བྲག་ཡེར་པ་གཅིག་ཕྱར་ཡང་གསང་སྤྲུགས་ཤིང་མའི་གྲུབ་ཐོབ་ཡེར་བའི་

གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུར་གྲགས་པ་སོགས་གྲངས་མེད་བྱོན། ཕྱི་དར་ལ་རྩོ་བོ་ཡབ་སྤྲས་སོགས་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བཀའ་གདམས་པའི་དགོ་ལཤེས་གྲངས་མེད་པ་བྱུང་བ་ནམས་མཚན་དུ་དགོ་ལཤེས་

ཞེས་གསོལ་བ་ལས། དོན་ལ་གྲུབ་ཐོབ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། དེར་མ་ཟད་ས་ཆེན་

གོང་མ་ནམ་ལྔ། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་མར་མི་ཡབ་སྲས་ནམས་དང་། མིད་ལ་གཅིག་ཕུར་ཡང་སློབ་མ་གྲུབ་ཐོབ་ཉིར་བརྒྱུད་དང་། ལམ་སྤྱི་ཅིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒལ་བ་བྱུང་། ལྷག་པར་འཇམ་
མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་གྲངས་མེད་པ་དེ་ཙམ་བྱོན་ནས་

རང་རང་གི་གདུལ་བྱ་གྲངས་ལས་འདས་པ་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་ལྟ་བུ་སྤྲིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་མཛད་ཀྱང་། རང་ནི་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་
སོགས་སུ་འབྱུངས་ཏེ་འདུལ་སྐལ་དུ་མ་གྱུར་པས་འདྲིན་ཐབས་མཛད་མ་བྱུང་ཅིང་། བག་ཆགས་ཙམ་ཡང་མེད་

@042A ༄། །པའི་རྟགས་ཡིན། བག་ཆགས་ཡོད་ན། མགོན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པ་ཕུག་རོན་ཞིག་གིས་ཡང་ཡང་ཐོས་པས་དེ་ཤི་ནས་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱི་སློབ་མ་སྤྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
གྱུར་པ་དང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་ཆོས་

མངོན་པ་གསུངས་པ་ཕུག་རོན་ཞིག་གིས་རྒྱན་དུ་ཐོས་པས། ཕྱིས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱི་སློབ་མ་མངོན་པ་རང་ལས་མཁས་པ་སློབ་དཔོན་སློབ་རྟན་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ལ། རང་ནི་དེ་

དག་གིས་ཀྱང་འདྲལ་བར་མ་རྟུལ་པའི་སྐལ་ཆད། ཉམ་ཐག །

གྲོང་ཀླན། མ་རུངས་པ་བདག་ལྟ་བུ་སྒྲ་མ་འདིས་རྩེས་སུ་མ་བཟུང་ན་ཅི་འདྲར་འགྱུར་སོམས་དང་། དཔེར་ན་རང་གཅན་གཟན་ལ་སོགས་པ་མ་རུངས་པ་དུ་མས་ཁེངས་པའི་བྱང་ཐང་འབྲོག་
དགོན་པ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་སྐྱབས་མེད་མགོན་མེད་དུ་ལྷས་

པའི་ཆེ་ཉི་ཟླ་དང་སྐར་མ་ཐམས་ཅད་རྩལ་སྟེ་ཕྱན་པའི་ནང་དུ་སྤྱང་ན་གྲིས་ཉམ་ཐག་པའི་དུས་སུ་མི་ཞིག་གིས་སྒྲོན་མེ་བཏེག་སྟེ་ལམ་བསྟན་པར་བྱང་ན་བཀའ་ངོན་ཇི་ལྟར་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་
ཤོན་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་པཎ་གྲུབ་བྱངས་མེད་ཐམས་ཅད་འདས་

ཟིན་ཏེ་མགོན་དང་སྐྱབས་སུ་ཡང་མེད་པའི་དུས་སུ་ད་ལྟའི་སྒྲ་མ་འདིས་ཆོས་གསུངས་ཏེ་འདྲེན་ཐབས་མཛད་པ་འདི་ལས་བཀའ་ངོན་ཆེ་བ་མེད། ད་ལྟ་རང་གིས་རུང་ཟད་དུན་ཤེས་བག་ཡོད་བུ་
ཐུབ་པ་འདི་ཡང་སྒྲ་མ་འདིའི་བཀའ་ངོན་མིན་ན་གཞན་ཅི་ཡིན། རང་གི་

སྒྲ་མ་འདིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མ་ཉོར་བར་བསྟན་ནས་འདྲེན་པར་མཛད་པས་ད་ལྟའི་སྒྲ་མ་འདི་ནི་སྤར་གྱི་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་བཀའ་ངོན་ཆེ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་དང་སྒྲ་མ་གཉིས་ཡོན་ཏན་

གྲིངས་ནས་མཉམ་ཡང་། བཀའ་བློན་གྲིངས་ནས་སྒྲུ་མ་བཀའ་བློན་ཆེ་བ་

@042B ཡིན་ཏེ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་ལྷག་པའི་བླ་མ་ཆེ་ཅན། །ཟླ་མེད་སྒྲུ་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དོན་འདི་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲུ་མ་འདིས་བདག་འདི་ལྟ་བུའི་བཀའ་བློན་གྲིངས་མ་བསྐྱེདས་

ན་ལོང་བཟང་སྟོང་དུ་ལུས་པ་ལྟ་བུ། སྟོན་པ་གཡང་ཁར་འབྲལ་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བ་སྒྲུ་མའི་བཀའ་བློན་ཉག་གཅིག་ཡིན། དེ་འདྲའི་བཀའ་བློན་གྲིངས་ཆེ་བ་ལ་སྒྲུ་མ་
དུ་བསམ། ༥ གཉིས་པ་ཆོས་གསུངས་པའི་བཀའ་བློན་ནི། སྟོན་སྟོན་

པ་སངས་རྒྱས་གྲིས་སྐྱོ་ཆོ་སྒྲུ་མ་མང་པོར་ཆོས་ཆོགས་བཅད་རེ་རེ་དོན་དུ་འང་རྒྱལ་པོ་བྱི་ལིང་གར་ལི་ཏར་འབྱུངས་པའི་ཆོ་སྐྱོ་ལུས་ལ་ལྷགས་གཟེར་སྟོང་བཏབ་པ་དང་། རྒྱབ་པོ་གན་ཤ་པ་
ལིར་གྱུར་པའི་ཆོ་སྐྱོ་ལ་མང་མེ་སྟོང་སྒར་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཁ་དོག་དམ་

པར་གྱུར་པའི་ཆོ་ཤིན་ཏུ་གཅིས་པའི་བཙུན་མོ་དང་། སྤས་སོགས་གནོད་སྦྱིན་གཏུམ་པོར་ཟར་བཙུག་པ་དང་། དང་སྟོང་གི་སྟོན་པ་ལྷུ་ཏ་ཏ་ལིས་རང་གི་པགས་པས་ཤོག་བུ། ཅུས་པས་སྐྱུག་བུ།

ཁྲག་གིས་སྒྲག་ཚར་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཉན་ཅིང་བྲིས་པ་སོགས་

དཀའ་སྤྱད་དེ་ཙམ་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབས་མགོན་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྒྱན་ཡིན་གསུངས། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཆོས་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་འདིའི་དོན་དུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གྲུ་གཟིངས་གྱི་
ནང་དུ་རྒྱ་བ་བཅུ་གསུམ་བར་བྱོན་ཏེ་དཀའ་སྤྱད་དེ་ཙམ་ཞེས་མཛད། ལྷ་སྒྲ་མ་

ཡེ་ཤེས་འོད་དང་། བྱང་རྒྱལ་འོད་གྲིས་ཀྱང་ཆོས་གྱི་དོན་དུ་སྒྲ་སྟོག་དང་གསེར་མང་པོ་སྒོས་བཏང་བ་སོགས་དཀའ་སྤྱད་སྤྱིང་རུས་དེ་ལྟར་མཛད་དགོས་བྱུང་བ་རེད། དམ་པ་འགའི་ཞལ་ནས།
མེ་ཆོགས་སྤྱ་གྲིའི་སོ་ཡང་བརྒྱལ་ནས་ནི། །འཆི་མཐའ་ཐུག་གི་བར་དུ་དམ་

@043A ༄། །ཆོས་བཅའ། །གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་སྤྱིར་དཀའ་བདེ་འདྲ་སྟོན་དགོས་པ་ཡོད། དེར་མ་ཟད་སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱ་བ་རྣམས་གྲིས་ཀྱང་ཆོས་གྱི་སྤྱིར་དུ་ཡོ་བྱད་གང་ཡོད་གསེར་དུ་
བསྒྲིལ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཐང་ཆེན་པོ་བགོད་ཉིན་ཆེ་

ལ་གཙན་གཟན་དང་དུག་སྤྱུལ་མང་ཞིང་འཇིགས་པ་ཆེ་བ་ལ་ལུས་སྟོག་བྱུང་དུ་བསད་ནས་སྤྱད་དང་ཡི་གེ་མཐའ་དག་གཞི་ནས་བསྒྲུབ་ཅིང་བསྒྲུར། ཐེབས་ལམ་དུ་འང་དཀའ་སྤྱད་སྤྱིང་རུས་

གྲིས་ཐེབས་པ་ཡིན་ཏེ། མར་པ་ལོ་རྩ་བས་ཀྱང་། གཅན་འཕྲང་དང་

རྩ་ལ་ཐར་དུས་མེད། །ནགས་མཐུག་པོ་ཞིག་ལ་ཐོན་དུས་མེད། །ལམ་རིང་པོ་ཞིག་ལ་བགོད་དུས་མེད། །ཤིང་སྤྲོད་པོ་མི་རོ་རིངས་པ་འདྲ། །ལམ་དེ་ཀྱན་གྱི་འཛིཌ་པ་མཐོང་བ་
ནམས། །དུས་ད་ལྟ་བུ་ཡང་སློ་སྤྲོད་འདྲ། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་དཀའ་སྤྲད་དེ་ཙམ་མཇོང་

དགོས་བྱུང་ཡང་། ང་རང་ཆོས་ནི་དཀའ་སྤྲད་དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་མི་དགོས་པར་བྱང་རྩབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གདམས་ངག་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱེད་
རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་སྒྲ་མ་ཁོ་ནའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་བསོད་ནམས་

ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇོ་བོ་རྗེས། བྱེད་གྲིས་དཀའ་བའི་ལས་མ་བགྲིས་པར་སྤྲོད་པོའི་དོན་རྟེན་པ་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན། ལེགས་པར་ནན་ཏན་དུ་བགྲིས་ཤིག་གསུངས། སྒྲ་མ་
ཆོས་རང་ལ་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བསྟན་པའི་བཀའ་དྲིན་ཡང་

གསོ་ཐབས་མེད་ན། མདོ་སྔགས་གྱི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་བཀའ་དྲིན་ནི་གཞལ་དུ་མེད་དེ། བདུད་རྩིའི་སྤྲོད་པོ་ལས། ཆོགས་བཅད་གཅིག་བསྟན་པའི་གཏེ་གངས་སྤྲོད་གྱི། །བསྐྱལ་

པར་མཆོད་ཀྱང་བཀའ་ངེན་མི་འཁོར་བར། །གསུངས་ན་ཡོངས་

@043B རྗེ་གསུམ་ལམ་བཟང་ཉིར་བསྟན་པའི། །བཀའ་ངེན་འདི་ནི་གང་གིས་གཞུང་བར་རུས། །ཞེས་ཆོགས་བཅད་རེ་རེ་བསྟན་པའི་བཀའ་ངེན་ལའང་བསྐྱེད་པར་མཆོད་ཀྱང་བཀའ་ངེན་མི་
འཁོར་བར་གསུངས་པའི་རྩལ་ལ་སོམས་དང་། །གཞན་ཡང་བདུད་རྩི་ལྷིང་པོ་ལས། །འདི་

ལྟར་མི་ཞིག་བཙོན་རར་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོ། །གང་གིས་བཙོན་ཁང་དེ་ལས་སྐྱུས་ནས་ནི། །ཡོངས་སྟོན་ཕུན་ཆོགས་གནས་ལ་སྐྱར་བྱས་ན། །དེ་ཡང་བཀའ་ངེན་ཆེ་བར་བྱེད་དགོས་མོད། །དེས་
ན་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཅག་ལ། །ངན་སོང་གསུམ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་བསྟན་

ཏེ། །རེ་ཞིག་ལྟ་དང་མི་ཡི་དཔལ་འབྱོར་ལ། །འདོད་དགུར་སྟོན་པའི་བཀའ་ངེན་སྦྱིན་པར་མཇོད། །དེ་ནས་འཁོར་འདས་སྐྱད་པ་ཀུན་ཞི་བའི། །ཐབས་རྩལ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ལེགས་བསྟན་
ནས། །སྐྱུ་གསུམ་གོ་འཕང་དམ་པར་འབྲིད་མཇོད་པའི། །བཀའ་ངེན་འདི་ནི་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་ཆེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་ཞིག་བཙོན་ཁང་དུ་ཡོད་པ་མི་ཆ་མེད་རྒྱས་མེད་ངོ་མི་ཤེས་པ་གཞན་ཞིག་གིས་བཙོན་ར་ལས་བཏོན། །རྒྱལ་བོའི་རྒྱལ་སྤྱི་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སྟོན་ལ་སྐྱར་ན། །དེས་ཆོ་

འདིའི་བཙོན་ཁང་ལས་བཏོན། གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་སྐུར་བ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་

དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་བཀའ་བྱིན་ཆེ་བ་མིན་ནམ། དེ་ཡིན་ན་གླེ་མ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་བཀའ་བྱིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། གླེ་མས་གནས་སྐབས་རང་རྒྱུ་མོང་གསུམ་ལས་བཏོན། ལྷ་དང་མིའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་བཀོད།

མཐར་ཐུག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་

མཛད་པས་བཀའ་དྲིན་འདི་ལས་ཆེ་བ་ལྷུ་ཞིག་ཡོད། གཞན་ཡང་དཔེར་ན། མི་ཞིག་གིས་དུག་ཀྱང་ཟོས། ཟས་ཀྱང་ཟོས། ལྷན་ཡང་ཟོས་ཏེ་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པའི་ཆེ་ལྷན་པ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་
དུག་ཟོས་པ་དེ་ལྷགས་ལྷུ་བཅུག། ཟས་ཟོས་པ་དེ་ལྷན་དུ་བཅུག། ལྷན་

@044A ༄། ་ཐོས་པ་དེ་འཆི་མེད་གྱི་བདུད་རྩིར་བསྐྱར་ན་ནད་པ་དེ་ལས་དོན་ཆེ་བ་དང་། ལྷན་པ་དེ་ལས་བཀའ་ངོན་ཆེ་བ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གིས་སྟོབ་མ་དད་མོས་སྟོད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ལ་ངན་འགྲོར་སྒྱེ་འགྲུར་གྱི་ལས་

བསགས་པ་རྣམས་གཉན་པོ་སྟོབས་བཞིའི་སྟོན་ས་བཤགས་སུ་བཅུག། །བསྟོམ་དུ་བཅུག། །ཆོ་འདིའི་དོན་དུ་བྱས་པའི་དགོ་ཅ་རྣམས་སྤི་མའི་དོན་དུ་བསྐྱུར། །སྤི་མ་སྟོ་མའི་དོན་དུ་བྱས་པའི་དགོ་ཅ་

ནམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ར་བསྡུར་བཅུག་ན། སློབ་མ་

དེ་ལས་དོན་ཆེ་བ་དང་སྒྲ་མ་དེ་ལས་བཀའ་ངོན་ཆེ་བ་མིད། རང་ཡང་དང་པོར་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་བོད་བྱ་མིའི་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། ད་ལྟ་བོད་བྱ་མི་ཁྱུང་ཚུད་པ་འདི་སྒྲ་མའི་
བཀའ་ངོན་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྒྲ་མ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཀ་ཁ་བསྐྱབ།

འགའ་ཤས་ཀྱིས་སྡོམ་པ་གནང་། འགའ་ཤས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར། འགའ་ཤས་ཀྱིས་བྲིད་གནང་བ་སོགས་ལས་བྱུང་། སྒྲ་མ་དང་མ་འཕྲད་ན་ཀ་བོད་བྱའི་མགོ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ངོ་མི་ཤེས་པ་ལ།
ད་ལྟ་ཉིན་རེ་ལའང་དཔེ་ཆ་པོ་ཏི་རེ་ཙམ་སློག་ཐུབ་པ་འདི་དང་པོར་

ཀ་ཁ་སློབ་པའི་དགོ་ནམ་གྱི་བཀའ་ངོན་ཡིན། མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། ང་ལ་ཡོན་ཏན་གཏན་ནས་མིད། འདི་ནམས་སྒྲ་མ་དེ་དང་དེའི་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཚུལ། རང་ད་ལྟ་སྡོམ་པ་
གསུམ་དང་ལྔ། གསང་སྤྱགས་ཀྱི་དབང་ཆེན་དང་། བྲོད་ཆོག་ཚུན་

ཆད་ཤེས། གཞན་གྱིས་རང་ལ་དགོ་སློང་ལགས་དང་། དགོ་བཤེས་ལགས་ཟེར་བ་དང་། བྲིམ་གཅིག་པའི་སྤྱན་ཤན་པ་མི་སྐྱེ་དེ་དང་བམ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དགོ་སློང་ལགས་ཟེར་ནས་གྲུས་པ་

བྱེད་ཅིང་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་ཡང་རྒྱལ་པོའི་དབུ་ཁྲལ་

@044B ཚུན་ཆད་འབྱལ་མི་དགོས་པར་དགོན་པར་ཆོས་གོས་ནྟམ་གསུམ་གྱོན་ནས་སྡོད་རྒྱུ་ཡོང་པ་སོགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡོམ་པ་གནང་མཁན་གྱི་མཁན་པོ་དང་།

གསང་སྤགས་གྱི་སྒྲོར་འཇུག་པར་མཇད་པའི་དོན་སྟོབ་དཔོན་སོགས་གྱི་བཀའ་བློན་

ཡིན། ཐོག་མར་སྐྱ་མས་རང་ལ་སྡོམ་པ་གནང་མེད་ན་ད་ལྟ་བུའི་དུས་ལོ་དང་པོའི་སྤྱན་ཆུན་པ་དེ་དང་ཁྱད་མེད། རང་ཅེའི་སྐྱ་མ་ནི། མི་ཞིག་སུ་གསུམ་གྱི་ལ་ཁད་གྱི་དུས་སུ་ཟན་སྤྱིན་མཁན་ལྟ་བུ་
དང་། སངས་རྒྱས་ནི་དེ་སྤྱིད་རྒྱགས་ནས་སྡོད་པའི་དུས་སུ་ཤ་རྒྱ་རི་

སྟོར་མཁན་དང་འབྲས་ལྟ། ད་ལྟ་རང་གིས་མི་ཤེས། ཆོས་གྱིས་ཐོངས། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སུ་ཡང་མི་མཇུག་པའི་དུས་འདིར། སྐྱ་མས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཇུག་ཡང་དེ་ལས་ལྷག་པ་
སྟོན་དུ་མེད་པའི་གདམས་ངག་བསྟན་པས་བཀའ་བློན་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

སྐྱ་མའི་གདམས་ངག་འདི་བསྒྲོམས་ནས་རང་ཉོགས་པ་ཡར་ཆད་དུ་སྐྱབས་ནས་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ན་སངས་རྒྱས་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས། ཆོས་སྟོན་ཀྱང་དེ་དུས་རང་གིས་

ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཤེས་པས་བཀའ་བློན་དེ་ཙམ་ཆེ་རྒྱུ་མེད། དེ་ལྟར་ཡང་དགོ་

བཤེས་པོ་ཐབས། སྒྲ་མ་ནི་མི་སྟོགས་པ་སྤྱ་གིས་འཆི་ལ་བྱུང་པ་ལ་ཟན་བྱིན་ནས་སྟོག་སྟེར་བ་དང་འབྲས་སྟེ། རང་རེ་ལོང་བ་ལོང་བྱིད་དང་བུལ་བ་དེ་ངན་སོང་གི་གཡང་དུ་ད་ལྟ་ལྟར་ལ་བྱུང་པ་
མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ལ་འཇོག་འཇུག་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྤྱ་

གིས་ཉིན་པ་དེ་འགྲངས་ནས་སྒྱིད་རྒྱགས་པའི་དུས་སྤྱོད་དངོས་པོས་ཕན་འདོགས་པ་དང་འབྲས་སྟེ། རང་རེ་སྒྲ་མས་ལམ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ལ་བཀོད་ཟིན་པ་ན། གཞོད་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་ཆོས་གསུང་བ་ལས་མེད་པས། རང་རེ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་

@045A ༄། །ལས་ཀྱང་སྒྲ་མ་སྤྱི་ཆེ་བ་ཡིན་གསུང་། དེས་ན་བདག་གི་སྒྲ་མ་འདིས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྤྱབ་པའི་གདམས་ངག་ནས་ཐན་གྲོང་
ཆོག་སོགས་སྟོ་བཞུག་ཡན་སྟོབ་པའི་བཀའ་བློན་ནི་གང་

གིས་གཞུལ་བར་རུས། ད་ལྟ་རང་མཁས་མདོག་ །བཙུན་མདོག་ །བཟང་མདོག་ །བྱུང་མདོག་སོགས་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཨ་ཕོ་རང་གིས་བྱས་ནས་བྱུང་བསམ་ཡོང་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་

པར་འདི་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན། མི་ལ་བཤད་རྒྱ།

རང་གིས་བསམ་རྒྱ། བསྐྱོམ་རྒྱ་སོགས་ཡོན་ཏན་གང་ཡོད་འདི་ཐམས་ཅད་དང་། མདོར་ན་ད་ལྟ་རྒྱ་མཐོང་གང་འཕྱང་རྒྱ་རྒྱེད་པ་ཚུན་ཆད་ནས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་མན་
ཆད་ཀྱི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན། རང་གི་ཤེས་

རྒྱུད་ས་རྒྱུད་ཐ་རངས་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་ཁྲིག་གི་ཡོད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་ཅུང་ཟད་དུ་ལ་བ་འདི་སྒྲ་མའི་བཀའ་དྲིན་མིན་ན་གང་ཡིན་སྒྲུབ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། མ། །གསུམ་པ་ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་བཀའ་དྲིན་ནི། སྒྲ་མས་ཆོས་གསུངས་པའི་བཀའ་

དྲིན་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་དྲིན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་པ་ལ་རག་ལས། དེ་སྒྲ་མས་ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་ལ་རག་ལས། དེས་ན་རང་ཅག་གི་རྒྱུད་ལ་དག་སེམས་

སྒྲ་གཅིག་སྦྱོས་པ་ཚུན་ཆད་སྒྲ་མས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན། སྟོན་ཏྲོ་བྱི་པས་རྩོམ་ཆེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར་སྦྱུལ། རྟོགས་པ་དོན་གྱི་བརྒྱུད་པའང་དང་པོར་དེ་

ནས་བྱང་བ་ཡིན། ཏེ་ལོས་རྒྱ་རོ་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཚུལ།

@045B རྒྱ་རོ་པས་བསྒོམ་མ་བརྒྱབ་པར་བདེ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས། དཀའ་ཆེན་ཤི་ལ་ཁད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟུང་པས་དཀའ་ཆེན་རི་རིས་ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་རི་ཐོབ། དེ་དག་གྲང་སྒྲ་མས་ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཏྲོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་བྱགས་

རྒྱུད་ལ་འབྱུངས། སྤར་ལྷོག་ངག་དབང་བྱམས་པ་སྐྱབ་ཁང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་བྱང་སྐྱབ་ཁང་རི་བློད་དུ་ཐོག་མར་མཇལ་ཁར་ཕེབས་སྐབས། ལམ་ནས་སྐྱབ་ཁང་རིན་པོ་ཆེས་བསྐྱམས་པའི་ལྷི་བ་ཕད་ཁོག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དེ་རང་གིས་བསྐྱམས་ཏེ་ཡར་སྐྱེ་ལ། མཇལ་

བ་ཞུས་པ་ན་སྐྱབ་ཁང་པས་ནང་མཆོད་ཏམ་པ་བརྒྱབ་པ་ཀ་ལི་གང་གནང་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། མིད་ལའི་རྣམ་མགྱུར་ནང་མོ་བཏབ་བཅུག་པས་ཆེ་རིང་མཆེད་ལྔ་དམ་པ་ལ་བཏགས་ཏེ་
ཆོས་ལ་གཞུགས་པའི་མཆོམས་སུ་བབས་པས་སྐྱབ་པ་བརྒྱག་དགོས་

གསུངས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱགས་རྒྱུད་ལ་ངེས་འབྱུང་སྐྱོེ་ཤས་ཆོད་མེད་པ་འབྱུངས་ཏེ་བལྟམ་པ་འབའ་ཞིག་མཇོད་དགོས་པ་སོགས་བྱུང་བ་དང་། རྗེ་སྒྲ་མ་རྟོ་རྗེ་འཆང་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་

མེད་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་དྲགས་པོ་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་མདུན་དུ་ལན་གཉིས་པ་

མཇལ་ཐེབས་སྐབས་དྲགས་གྲར་སྒྲ་མཚོད་དང་འབྲེལ་བའི་བརྟན་བཞུགས་འབྲུལ་སྐབས་ཤིག་ཏུ་ཁེལ་བས། དེར་ལྷན་དུ་བཞུགས་གསུངས་པ་བཞིན་རྗེ་ཉིད་ཚོགས་སུ་བཞུགས་མཛད་སྐབས་
ཐུགས་བརྩུང་བར་མི་རྣམས་པའི་སྐྱུན་ཆབ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བབས་ཏེ།

འབྲས་སིལ་ཞིག་ཕུལ་སོང་བ་དེའི་བར་སྐྱུན་ཆབ་མ་ཆད་པ་བྱུང་། དེ་ཡང་སྒྲ་མས་རྒྱུད་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྟགས་ཡིན་གསུངས། རང་རྒྱུད་ལ་དག་སེམས་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་པ་ཡང་སྒྲ་མའི་
བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་པ་ཁོན་ལ་ལྟོས། འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས།

@046A ༄། །མཉན་ན་ཆོག་མི་ཟིན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ། །བསྐྱོམས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་སྒྲོའི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་རྩུང་བའི་དུས་སུ་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་མན་ངག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་གནད་དུ་མི་འགོ་བའི་ཆོ་སྒྲ་མར་གསོལ་

བ་བཏབ་ན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འབྱུང་པ་འང་ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྟགས་ཡིན། སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཉམས་རྟོགས་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བ་དེ་ཡང་སྒྲ་མས་ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་བྱིས་

བརྒྱབས་པའི་ཏྲགས་ཡིན། དེས་ན་རང་རེས་བསམ་བསྐྱོམ་ཇི་ལྟར་བྱས་

ཀྱང་ཉམས་སྤྱོད་རྒྱུ་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་གཤམ་སེལ་བོགས་འདོན་གྱིས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའང་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཉིད་ཡིན། སྒྲ་མར་གསོལ་བ་བཏབ་ན་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
ནས་ཏྲགས་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྐྱེ། དེ་ལྟར་བོགས་འདོན་གཤམ་སེལ་གྱི་མཆོག་

ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པ་ཡང་ཉེ་ལོ་ལས། བོགས་འདོན་ཀྱན་གྱི་མཆོག་གྱུར་པ། །སྒྲ་མ་ཡིན་ནོ་ནལ་འབྱོར་པ། །ཞེས་གསུངས། སྤར་རྒྱ་རོ་པས་རྒྱ་གར་རྒྱ་ལེན་འདུའི་བྱང་སྒོ་སྤྱང་པའི་པཱི་ཏ་མཛད་
དགོས་བྱུང་སྐབས་མུ་སྟྟགས་པ་ལས་ཚུད་པ་པམ་དུ་ཉེ་བ་ན་སྒྲ་མ་ཉེ་ལོ་པར་

གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱི་བོར་བྱོན། ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ་ཚུད་པ་ལས་རྒྱལ་བ་བྱུང་བའང་ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན། སྒྲ་མ་ཡུལ་གཞན་དུ་གཤེགས་པ་དང་།
ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་ཀྱང་ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་

གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་བར་ཆད་པའི་དུས་མེད། བགཤགས་དང་བར་གཅོད་གྱི་མཚན་མ་བྱུང་ནའང་སྒྲ་མར་གསོལ་བ་བཏབ་ན་དེ་མ་ཐུག་ཏུ་ཞི་བར་མཛད་པས་གཤམ་སེལ་གྱི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན།

ཆོ་འདིའི་དོན་རྒྱུ་དུ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ལའང་འདི་ཟབ་སྟེ། སྤར་རྩ་སྒྲིང་

@046B བའི་མི་ཞིག་གིས་འབྲོམ་སྟོན་གྱི་སྐྱར་མཆོད་མེ་སྤུལ་བས་ཁ་མཆུ་སོགས་ཕལ་ཆེར་ཐོབ་ཚུལ་གསུངས། དེར་མ་ཟད། གང་ན་གལ་ཆེས་ཁུ་ཐུག་པའི་དུས་དེ་དང་དེར་སྒྲ་མས་སྒྲོབ།
ནད་དང་གདོན་གྱིས་ཟིན་ནས་ཅི་བྱས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་ན་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་

པས་གྲོལ། ཁམས་ལུང་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་མངའ་བདག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་སྟོན་མའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འདི་གཞོན་རྒྱལ་པོ་ཞིག་བྱང་སྐབས། ལྟ་པ་དང་བྱང་སེམས་བསྐྱོམ་པ་སོགས་
གང་བྱས་ཀྱང་མ་ཕན་པ་ན་འབྲོམ་གྱི་མཆོན་སྤྲུགས་བཏོན་ནས་གསོལ་བ་

བཏབ་པས་ཕན་པ་བྱུང་བ་དང་། རང་རེ་རེ་ཡང་དང་པོར་རྒྱལ་སྤྲུགས་བཏོན་པ་སོགས་གང་རྒྱལ་བྱ་དགོས། ཅིས་ཀྱང་མ་ཕན་ན་མཐར་སྒྲ་མའི་མཆོན་སྤྲུགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་དེ་འཕྲལ་
ཕན་པ་ཡོང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁུ་ཐུག་ན་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོན་

སྤྲུགས་ལན་བདུན་རེ་ཙམ་གསུངས་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་བྱུང་གསུངས། རྒྱལ་བ་གློད་ཆང་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་མང་ལགས་ཏེ། །སྒྲ་མ་

བསྐྱེམ་པའི་གོང་ན་མེད། །བཟླས་བཞེད་བྱེད་པ་མང་ལགས་ཏེ། །གསོལ་བ་

འདེབས་པའི་གོང་ན་མེད། །རྒྱན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། །འབྲལ་མེད་ཉམས་སྤྱོད་འོང་བར་ངེས། །ཞེས་དང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། །རྗེ་དང་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་
འདྲེས། །གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། །ཐུན་མེད་མ་ཡིན་ཏེ་གསུང་པ་འཆར། །ཅེས་

དང་། །གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། །དགོན་མཆོག་ཐུགས་རྗེས་ཏུ་སྐྱོབ། །གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། །ཅི་བསམ་དགོས་འདོད་ལྟར་གྱིས་གྲུབ། །གསོལ་བ་བཏབ་པའི་
ཕན་ཡོན་ནི། །མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤྱོད་བྱ་བ་ཞིན་གཟིགས། །གསོལ་བ་བཏབ་པའི་

@047A ༄། །ཕན་ཡོན་ནི། །བར་ཆད་བདུད་གྱིས་རྩྭགས་མི་འགྱུར། །ཅེས་དང་། །གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། །གཞན་སྤྱོད་ལོག་ལྟའི་སྤང་བ་ཡལ། །ཡོན་ཏན་ཡི་ཤེས་སྤང་བ་
འཆར། །གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། །སྤྱི་བ་པ་མ་ལུས་དག་གྱུར་ནས། །

ཆོག་གསུང་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་རྒྱུགས་པར་འགྱུར། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན། །འདོད་དོན་ཅི་བྱས་ཀྱང་མ་འགྲུབ་པའི་སྐབས་ཀྱང་སྒྲ་མར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བདེ་བླག་ཏུ་འགྱུབ། །དབང་ལྡན་ཆོས་

ཀུན། མི་ཚུ་གཡང་གསུམ། གཅན་གཟན་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་ཆེན་

པོ་གང་བྱུང་ཡང་སྒྲ་མར་གསོལ་བ་འདེབས་ཤེས་ན་དེ་མ་ཐག་དེ་ལས་སྒྲོབ། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་སོགས་ལ་ཚོགས་གང་བསྐྱབ་རྒྱུང་སྒྲ་མར་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྱུབ། །དེས་ན་
ལས་ཚོགས་ཤིག་ལ་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འདི་ལས་ཟབ་པ་མེད།

སྒྱུར་པ་མེད། རིག་སྒྲགས་ཤིག་ལ་སྒྲ་མར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འདི་ལས་སྒྱུར་བ་མེད། ཟབ་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་མི་ཤེས། ད་ལྟ་སྒྲ་མ་མ་བཞུགས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་
བཀའ་ངོན་འདི་ལྟར་སྒྱུལ་སྒྲུལ་དུ་བྲན་པར་བྱའོ། ༥། །བཞི་པ་ཟང་ཟེང་གིས་

འཁོར་དུ་བསྐྱུས་པའི་བཀའ་ངོན་ནི། བཀའ་ངོན་སྒྲ་མ་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཟང་ཟེང་གིས་འཁོར་དུ་བསྐྱུས་པའི་བཀའ་ངོན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རང་ཆོས་ལས་ཀྱང་ཟང་ཟེང་ལ་ཡིད་འདུན་པ་ཡིན་
པས། སྒྲ་མས་དང་པོར་དང་ལ་ཟང་ཟེང་གི་དངོས་པོ་བཟུང་

བཅའ། ཡོ་བྱད། ཐ་ན་དང་དཀར་རྩྭ་གཡོགས་ཏེ་ཡིད་འདུན་པར་མཇེད་ནས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་རུང་པར་མཇེད། ཆོས་ལས་ཟང་ཟེང་ལ་འདུན་པ་ནི། དྲགས་པོ་སྐྱབས་མགོན་སྒྲ་མ་རིན་པོ་

ཆེའི་སྐྱ་མདུན་དུ་ཀོང་སྟོད་ཅི་མེད་སྟོང་ཁའི་གཡོག་པོ་ཞིག་གསུང་།

@047B བརྟག་ལྷ་བར་བཏང་བས། གླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་སའི་རི་བྲོད་མཐོ་བས་ན་ཁོས་ཡར་ལམ་གླ་མ་རི་དྲགས་ལྟ་བུ་དེ་རི་མཐོན་པ₉₍₀₎ དེ་འདྲའི་རྩེ་ལ་སྟོད་ཅས་སྐད་ངན་འདོན་ཅིང་།
འཛོགས། །དེར་མཇལ་བཅར་ལྷས་སྐབས་ཚོགས་དང་། ལྟོ་ཅས་སོགས་སྐྱལ་བས་ཁོ་དགའ་ནས།

ཚོགས་ནི་ཚོགས་ཞིམ། བྱིན་རྒྱབས་ནི་བྱིན་རྒྱབས་ཆེ་ཞེས་བཞེད་པ་དང་འདྲ། འདི་རྣམས་ཀྱང་ཟང་ཟིང་གནད་སྟོང་ཁོ་རང་གི་ལས་ངན་འགོག་པར་མཇོད་པས་ཟང་ཟིང་གིས་འཁོར་དུ་བསྐྱས་
པ་ཡིན་གསུངས། ཟང་ཟིང་གིས་འཁོར་དུ་སྐྱད་ལྷགས་འདི་དགོན་པོ་སོགས་

སྐྱ་དག་ཀྱན་གྱིས་དག་སྐྱལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱངས་ལྷགས་ལ་བསམས་ན་དཔེ་དོན་འབྱོར་ཆེ། རང་གིས་དཔེ་ཆའི་དག་ཀྱན་གྱི་ཞབས་ཕྱི་ལྷས་པ་དེ་དག་ཀྱན་ལ་ཕར་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ཡིན་
སྟེ་མ་ན། དེ་སྤྱིར་དག་ཀྱན་གྱི་ཞབས་འདེགས་ཡིན་ཡང་། བྱེད་རང་གི་སྟོ་

གཡོག་ཡིན་ཏེ། མེད་ལས་མར་པ་བསྟེན་སྐབས་མར་པས་མེད་ལ་ལ་བྱེད་གླ་མའི་ཞབས་ལྷ་དང་། བྱིད་བྱིད་རང་གི་སྟོ་གོས་ཀྱི་སྤྱིར་རེད་གསུངས་ནས་བཀའ་བཀྱོན་དང་། སྐྱལ་ལས་སྐྱ་དག་

བཏང་བས་མིད་ལ་ཡུལ་བྱོལ་ནས་ལམ་དུ་ར་བསྐོལ་བའི་ཆོང་རང་གཅིག

བྱ་ལའང་ལས་ཀ་མང་པོ་འདུག་པས། ངས་སྒར་མར་པའི་དྲུང་ནས་སྤྱག་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་བ་དེ་བྱིད་སྒྲ་མའི་ཞབས་ཉུང་། བྱིད་ང་རང་གི་ལྟོ་གོས་ཀྱི་ཕྱིར་བྱས་འདུག་སྒྲ་པ་དགོངས་ནས་
ཚུར་བེབས་ཏེ་སྤྱར་ཡང་མར་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པའི་རྣམ་ཐར་ལྟ་བུ་

ཡིན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། ཐོག་མར་ཟང་ཟིང་སྤྱིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས། །འཁོར་དུ་བསྐྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཆོམ་བྱེད་ཤོག། ཅེས་གསུངས། དེ་ལ་རྒྱད་དང་ངོ་བོ་གཉིས་ལས། རབ་
བྱུང་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་འཆོ་བ་ལྟ་ཅི། འཇིག་རྟེན་བ་ལྟ་བུ་^{@048A} ༡༡། །ཡང་ཆོགས་གསོག་པ་སྒྲ་མས་སྤྱིན་པའི་པན་ཡོན་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའོ། །དངོས་སུ་ཟང་
ཟིང་སྤྱིན་པར་མཛད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བརྒྱད་ནས་ཀྱང་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་རང་གི་ཟས་གོས། ལོངས་སྟོན། གནས་མལ་

ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་། དེར་མ་ཟད་ད་མས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འདི་ཡང་སྒྲ་མའི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་སྟེ།
འདི་ལྟར་འོང་བ་ལ་སྟོན་དུ་རྒྱ་བསྐྱབ་དགོས། དེས་ན་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་ཚུལ་

ཁྱིམ་ས། ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱོན་པ། སྤོན་ལམ་གྱིས་མཚམས་སྤྱོད་བ་སོགས་གདམས་ངག་སྤོན་མཁན་གྱི་སྒྲ་མ་ཞིག་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་པས་ཆོ་སྒྲ་མའི་སྒྲ་མའི་བཀའ་ངོན་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་། ཆོ་སྤོན་མའི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ད་ལྟའི་སྒྲ་མ་འདི་

དང་ངོ་བོ་གཅིག་རང་ལས་ལོགས་ཐ་དད་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། སྤོན་གྱི་རྣམ་ཐར་དུའང་འབྲེམ་གྱི་སྦྱོས་རབས་བཀའ་གདམས་བྱ་ཆོས་ལེན་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ངོ་བོ་རྗེས་དུས་ཏྲག་
དུ་འབྲོམ་གྱི་སྒྲ་མ་མཛད་པར་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན། ལྷ་མ་སྒྲ་ཕྱི་

འཆམ་དཔོན་གྱིས་འབག་ཆས་བརྗེས་ནས་སྒྲ་ཕྱིར་དོན་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་ཐེབས། མདོར་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
གོ་འཕང་ནས་ཆོ་འདིའི་ཇ་ཕོར་གང་ཡན་ཆད་སྒྲ་མའི་བཀའ་ངོན་ཡིན་

པར་ཤིས་པར་གྱིས་དང་། དེས་ན་པ་བཟང་པོས་བྱ་བསྐྱུངས་པ་ལས་ཀྱང་བརྒྱ་འབྱུང་སྟོང་འབྱུང་གྱི་བཀའ་ངོན་ལྟག། ལྷ་མ་རེ་ངེས་ཀྱང་བཀའ་ངོན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་སྤོང་བ་ལ་བསྟར།
བཀའ་ངོན་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་སྒྲ་བ་པའི་མཆོད་སྤྱོན་ཆོ་གང་འབྱུལ་བར་

@048B དམ་བཅའ་དགོས། སྤྱོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། འདི་ནི་བདག་གི་དགོ་བཤེས་ཆོས་སྒྲིབ། །ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྟོན་བྱེད་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་ཡོངས་
སྟོན་པ། །ཡིན་ཞེས་སེམས་གཅིག་བསམས་ནས་འདིར་འོངས་སོ། འདི་དག

འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་མདོ་ཙམ་ལམ་རིན་ཆེན་མོ་མཆན་བཞི་སྒྲགས་ཀྱི་གསལ་བ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། བསྐྱེད་པས་བདག་གི་མ་ལྟ་བུ། །ཡོན་ཏན་འོ་མ་ལྟ་དཔས་མ་མ་འདྲ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་
ཡོངས་སུ་སྟོང་པ་ཡིན། །དགོ་བཤེས་འདི་དག་གཞོད་པ་རྣམ་པར་བརྒྱུག་ །རྒྱ་ཤི་ཐར་བྱེད་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །བདུད་རྩི་ཆར་འབབས་ལྟ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་འདྲ། །ཁྲི་ཉ་ལྟ་བུར་

།དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས། །ཞི་བའི་ཕྱོགས་སྟོན་ཉི་མ་གསལ་བ་འདྲ། །དབྱ་དང་གོགས་ལ་རི་བོ་འདྲ་བ་སྟེ། །རྒྱ་མཚོ་བཞིན་དུ་མི་འབྲུགས་སེམས་དང་ལྡན། །ཡོངས་སུ་སྟོང་དང་

མཉན་པ་འདྲ་བ་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་བདག་ནི་འདིར་འོངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་གི་སྒོ་བསྐྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་སྤྱོད་པོ་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་བྱེད་པ། །འདི་དག་བདག་
བཤེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱགས་པ་ཞེས། །དེ་ལྟར་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདིར་འོངས་

སོ། །འཇིག་རྟེན་སྐྱོབ་པས་དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེད་དཔོན་མགོན་དང་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན། །འདི་དག་བདག་ལ་བདེ་སྟོབ་མིག་ཡིན་ཞེས་།དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་དགོ་བཤེས་བསྟེན་

བཀྱར་བྱེད། །ཅེས་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉིན་རྣམས་ནི་བདག་ངན་སོང་ཐམས་

ཅད་ལས་སྒྲོབ་པའོ། །ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ལམ་བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བ་སྟོན་པའོ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པས་འདོམས་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་ཁྲིམ་གྱི་
ལམ་སྟོན་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་སུ་སྐྱེལ་བའོ། །ཆོས་གྱི་

@049A ༄། །དབྱིངས་གྱི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའོ། །དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་མཚོ་སྟོན་པའོ། །འཕགས་པའི་ཆོག་གས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་སྟོན་པའོ། །དག་བའི་བཤེས་གཉིན་ནི་བདག་
གི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་

དང་། ཆོས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས། བདག་ཡུན་རིང་དུ་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཡུན་རིང་དུ་གཉི་མུག་གིས་བསྐྱིབས་ཤིང་གཉིད་ལོག་པའི་སད་བྱེད་དང་བདག་སྤིད་
པའི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་བྱིང་བའི་འབྲིན་བྱེད་དང་བདག་ལམ་

ངན་པར་ཁྱགས་པ་ལ་ལམ་བཟང་པོ་སྟོན་བྱེད་དང་བདག་སྤིད་པའི་བརྩོན་རར་བཅིངས་པ་འགྲོལ་བྱེད་དང་བདག་ཡུན་རིང་པོར་ནད་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་སྤྲོན་པ་དང་བདག་འདོད་ཆགས་ལ་

སོགས་པའི་མེས་ཀྱི་ཏུ་འབར་བ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆར་སྤྲིན་གྱི་འདུ་ཤེས་

བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། བདུད་ཅི་འི་སྤྲིང་པོ་ལས། མེ་དོང་འདྲ་བའི་བྱིམ་ལས་རབ་བྱུང་ནས། །དབེན་པར་དྲང་སྤྲོད་སྤྲོད་པས་གནས་བཅས་ཏེ། །དམ་ཆོས་བདུད་ཅི་འི་རོ་མཆོག་སྤྲོད་བ་
ཡང་། །ཇི་བཙུན་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ནོ། །བསྐྱེད་མང་སྤྲོད་དུ་

བཅའ་ཡང་སྤྲོད་དགའ་བ། །འཇམ་མགོན་སྒྲ་མའི་བསྟན་དང་མཇལ་བ་དང་། །བསྟན་པའི་རྩལ་དེར་ཡིད་ཆེས་སྤྲོད་པ་ཡང་། །ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་
བདག་གི་བཤེས་གཉེན་འདི་དག་ནི། །ངན་སོང་གནས་ལས་སྦྱོབ་པའི་སྦྱོབ་

པའོ། །འཁོར་བའི་མཆོ་ལས་སྦྱོལ་བའི་དེད་དབོན་ནོ། །མཐོ་རིས་ཐར་པར་འབྲིད་པའི་ས་མཁན་ནོ། །ཉོན་མོངས་གཙོང་ནད་གསོ་བའི་སྦྱན་པའོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་མེ་ཆེན་ཞི་བྱེད་རྩ་རྒྱན་
ནོ། །མ་རིག་ཐུན་པ་སེལ་བའི་སྦྱོན་མའོ། །ཐར་ལམ་གསལ་བར་སྦྱོན་པའི་

@049B ཉི་མའོ། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པའི་འགྲོལ་བྱེད་དོ། །དམ་ཆོས་གྲུ་ཆར་འབབས་པའི་ཆར་སྤྲིན་ནོ། །གཞོད་སེལ་ཕན་པ་བསྐྱེད་པའི་གཉེན་བཤེས་སོ། །ཏྲག་ཏུ་བྱམས་

པས་སྐྱོང་བའི་པ་མའོ། །ཞེས་སོགས་སྒྲ་མའི་བཀའ་ངོན་པའི་ཆོགས་བཅད་

ངག་ནས་ཀྱང་འདོན་དགོས་པར་གསུངས། འདི་ལྟ་བུའི་བཀའ་ངོན་ནི་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་མཐར་ཡང་གཞུང་བར་མི་རྣམས་པས། བཀའ་ངོན་དེ་གང་གིས་གསོས། གསོ་ཐབས་མེད་ཀྱང་ལུས་
ངག་ཡིད་གསུམ་འདི་འབྱུང་ལོ། །ལོངས་སྐྱོད་དག་ཅུ་དང་བཅས་པ་

འདི་འབྱུང་ལོ། །སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་འདི་འབྱུང་ལོ། །བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུང་ལོ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སྐྱི་གཙུག་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་འབྲུལ་མེད་དུ་བསྟན་ནོ། །སྒྲུ་དུ་
བསམ་པར་བྱའོ། ༥ །བཞི་པ་སྐྱོར་བས་བསྟན་ཚུལ་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

བཀྱར་སྟི་ཆེད་པ་དག་དང་རིམ་གྲོ་དང་། །བསྐྱབ་པའི་སྒྲོན་ས་བཤེས་གཉིན་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆེད་པ་ཟང་ཟིང་འབྱུང་བ། བཀྱར་སྟི་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ། བཀའ་བཞིན་བསྐྱབ་
པ་སྟེ་གསུམ་ལས། ལྷ་མ་མཉེས་བའི་ཞབས་ཏོག་དང་པོ་ཆེད་པ་

ཟང་ཟིང་འབྱུང་བ་ནི། ལྷ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། རང་གི་དམ་ཆོག་སྟོབ་དཔོན་ནི། །སྒྲིན་མིན་བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་། །རང་སྟོག་གིས་ཏྲག་བསྟན་བྱ་ན། །ལོངས་སྐྱོད་གཡོ་བས་སྟོས་ཅི་

དགོས། ཞེས་དང་། དེ་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། ཏྲག་ཏུ་ཕུལ་བ་ཉིད་ཏུ་

འགྱུར། དེ་ཕུལ་བ་སོད་ནམས་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་ལས་དངོས་གྲུབ་མཚོག་ཏུ་འགྱུར། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྱོར་པ་ཡོད་ན་ཟང་ཟིང་གི་རྟེན་པ་གང་བཟང་བཟང་ནས་འབུལ་བ་
འབྲོམ་གྱིས་ཇོ་བོར་འབུལ་མོ་ཆེ་མཇད་པ་དང་། སྟོད་ལུངས་པས་སྤྲོན་པ་

@050A ༄། །བར་འབུལ་མོ་ཆེ་མཇད་པའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་མཚོད་པ་འབུལ་བ་སོགས་བྱེད་ལ། འབྱོར་བ་མེད་ན་སྐྱབ་པའི་མཚོད་པ་འབུལ་དགོས། འོན་ཀྱང་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། མི་ཟད་དེ་
ཉིད་འདོད་པ་ཡིས། རྩུང་ཟད་ཡིད་འོང་གང་དང་

གང་། འཁོར་ཏུ་བྱུང་པར་གྱུར་པ་ཉིད། དེ་དང་དེ་ནི་སྒྲ་མར་དབུལ། ཞེས་དང་། ལག་སོར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། བཟང་པོ་ཡོད་བཞིན་ཏུ་ངན་པ་འབུལ་ན་དམ་ཚིག་ཉམས་ཏེ་སྒྲ་མ་དེ་ལ་
དགྱེས་པ་འམ་ངན་པ་ལས་མེད་ན་ཉེས་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་

སྐྱབ་མའི་ངོས་ནས་གང་རྟེན་རྟེན་བཟངས་ནས་འབུལ་བ་ཞིག་དང་། སྒྲ་མའི་ངོས་ནས་ཟང་ཟིང་ལ་རྩུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་གཟིགས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཤར་བས། སྐྱབ་པས་མཉེས་ཀྱི་ཟང་ཟིང་

ཅུང་ཟད་ཅམ་ལའང་མི་བཏུ་བ་ཞིག་ལ་གླ་མ་ཟེར་བ་ཡིན།

དེ་ལས་ལྷོག་པས་ནམ་གྲོལ་བསྐྱབ་པའི་གླ་མ་མི་འོང་། ཞེས་དང་། མར་པ་ལོ་རྩ་བས་ཀྱང་། ཞབས་ཏྲོག་ཅན་གྱི་རྩོག་པ་དང་། ཁོར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་མཐུ་ཆེན་ལ། གདམས་ངག་ལ་ཐང་
ལྷོད་མ་བྱས་པས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩོག་ཆོས་རྟོག་གིས་

ར་མ་རྒྱང་ཆག་མ་ཡན་གྱི་ཁོར་རྩས་ཡོད་དོ་ཅོག་ཤུལ། མིད་ལ་ལ་ཁོར་རྩས་ཀྱི་ཞབས་ཏྲོག་འབྱུང་རྒྱ་མེད་ཀྱང་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་ངག་ཡོངས་རྫོགས་དེ་ལ་གནང་རྒྱལ། གླ་མས་ཀྱང་སྟོབ་
མ་རྒྱ་ཅ་ལག་ཆེ་རྒྱང་སོགས་ཀྱི་ངོར་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་

མི་བཏུ་བ་ཞིག་དགོས་པ་དཔེ་ཆའི་དགོ་རྒན་ལའང་འདྲ་བར་གསུངས། ཞབས་ཏྲོག་གཉིས་པ་བཀུར་སྟེ་ཤུག་གཡོག་བསྐྱབ་པ་ནི། འབྲེམ་དང་། བྱ་ཡུལ་བའི་ནམ་ཐར་ལྟར་དགོས། ཁྲི་ཆེན་
བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་གྱིས་ཀྱང་ཡོངས་འཛིན་ངག་དབང་ཆོས་

@050B འབྲོར་ལ་བཀུར་སྟེ་སྟན་གཡོག་རྒྱལ་བཞིན་མཇོད་པས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཨ་མས་བྱང་རྒྱུ་རིན་ཆེན་དང་། རྩེ་མིད་ལ་སོགས་ཀྱང་གླ་མའི་ཞབས་ཏྲོག་རྒྱལ་

བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པས་ས་ལམ་མཐོན་པོར་གཤེགས་འདུག་ན། བདག

གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་སྒྲུལ་པ་དང་། ལྷག་པར་ཞབས་ཏྲིག་གསུམ་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ནི། འབྲོར་པ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཡང་སྒྲ་མས་བསྟན་པའི་གདམས་དོན་ལ་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱེད་
པ་རྗེ་བཙུན་མིད་ལའི་རྣམ་ཐར་ལྟ་བུ་རྗེས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱའོ་སྒྲུལ་

དུ་བསམ་ཞིང་། དངོས་སུ་ལག་ལེན་དུ་ཅི་ཁེལ་བྱའོ། །སྒྲ་མ་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ཆོས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྲོར་གྱི་དམིགས་པ་ལོགས་སུ་ཆོལ་མི་དགོས་པར་རང་གི་སྒྲ་མ་དང་དཔེ་ཆའི་དགོ་གན་
ལ་ཞབས་ཏྲིག་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབ་ན་ཆོགས་སྒྲ་བས་ཆེན་ཡང་དེ་ནས་

རྗོགས། སྤྱིབ་པ་སྒྲ་བས་ཆེན་ཡང་དེ་ནས་བྱང་། དགོ་གན་ལྟ་བུས་བརྟུང་རྗོག་སོགས་མཇེད་པས་ནི་ཕྱི་མར་ངན་སོང་སྤྱོད་བའི་ལས་ངན་ཀྱང་དེས་དག་ནས་འགོ། བཤེས་གཉིན་སྦྱོར་བས་
བསྟན་ཚུལ་རྒྱས་པ་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས་ཤེས་དགོས། སྒྲ་མ་དེ་ཞལ་མ་

བཞུགས་པ་ལྟ་བུས་དེར་དངོས་སུ་མེད་ན་ཆོགས་ཞིང་ལ་མཆོད་པ་དང་། བྱུང་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱན་དང་། ཇི། བྱུགས་པ་འབྱུལ་བ་རྣམས་བཀྱར་སྟི་རིམ་གྱོ་བའི་དོད་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟར་

ཞབས་ཏོག་གསུམ་ལས་ཐ་མ་ནི་ཟང་ཟིང་གི་ཉིད་པ་འབྱུང་བ།

འབྲིང་བཀྱར་སྟེ་ཕྱག་གཡོག་ཉུང་བ། རབ་བཀའ་བཞིན་བསྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲ་མ་མཉེས་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། རྩེ་མིད་ལས། སྟིང་རུས་སྐྱག་སྟན་གྱི་སྐྱབ་པ་
འདི། །པ་སྒྲ་མ་མཉེས་པའི་ཞབས་ཏོག་ཡིན། །ཞེས་

@051A ༄། །དང་། པ་སྒྲ་མའི་དྲན་ལན་སྐྱབ་པས་འཇུག། །ཞེས་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས། ཕན་པའི་ལན་ཏུ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། །བསྒོ་བའི་ཆོག་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་བྱེད་པ་

ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཐུན་མཆམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ། དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱེམ་པ་དང་། ཟས་ལ་སྐྱན་ལྟ་བུར་འདུ་ཤེས་པ་འདུལ་བ་སོགས་ནས་བྱང་བ་རྣམས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ནས་ཞིབ་པར་
གསུངས་པ་བཞིན་ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིག་པ། རྣམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྟེན་

ལ་མི་ཉལ་བར་དགོ་སྒྲོར་ལ་བརྩོན་ཅིང་། ཉལ་བའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། ཐུན་གྱིས་ཐུན་མཆམས་དང་། ཐུན་མཆམས་གྱིས་ཐུན་ལ་བོགས་འདོན། ཐུན་དངོས་གཞིའི་སྐྱབས་ཇི་བཞིན་ཐུན་མཆམས་

སྤྱི་ཡོད་ཉམས་ལེན་གང་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཡིན་གསུང་རབ་ལ་

བལྟ་བ་དང་སྤྱི་བ་སོགས་བྱ་དགོས་ཞིང་། དེ་ཡང་གཞིན་རྒྱུ་ལོར་བཟང་གིས་ལཤེས་གཉིན་བསྟན་ཚུལ། ཉམས་ཏུ་དུས་ཚོས་འཕགས་བསྟན་ཚུལ། ལྷ་རོམ་ཏེ་ལོ། མར་བས་རྒྱ་རོ། མིད་ལས་མ་
ར་པ། འབྲོམ་གྱིས་སེ་བཅུན་དང་ཐོ་བོ་

བསྟན་ཚུལ། བསེས་འབྲོག་མི་བསྟན་ཚུལ་སོགས་ལཤེས་གཉིན་བསྟན་ཚུལ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཐུན་དངོས་གཞིའི་སྐབས་
སྤྱི་གང་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་གསུང་རབ་དེ་ཐུན་

མཚམས་སྤྱི་ཡོད་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། ཉམས་ཚུང་འགའ་ཞིག་ཐུན་གྱི་སྐབས་མི་སྤྱི་བར་ཐུན་མཚམས་སྤྱི་བའང་མང་ངོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་ནས་སྟོང་ལྟར་སྤྱི་བའི་རིམ་པ་ལ་
གཉིས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྤྱི་བོ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་བ་དང་

@051B སྤྱི་བོ་ཐོ་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དལ་འབྲོར་ངོས་བཟུང་བ་གཅིག་ཏུ་བསམ་དགོས། དལ་བ་བརྒྱད་ནི་འགའ་རྒྱུན་བྲལ་བའི་ཆ་ནས་བཞག། །འབྲོར་

པ་བཅུ་ནི་མཐུན་རྒྱུ་ཚད་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་གསུང་ངོ། །དེ་ལྟར་

འདི་ཕྱི་འཇུག་ཆོག་མཐའ་དག་གང་ནས་འབྱུང་བའི་སྒོ་གཅིག་ཏུ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉིན་བསྟན་ཚུལ་གྱི་ཟིན་བྲིས་འདི་ནི། བདག་ཅག་གི་རྣམ་འདྲན་དམ་པ་རིགས་དང་དགྲིལ་འཁོར་
རྒྱ་མཚོའི་བྱུང་བདག་བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་དོན་རྒྱུ་འཆང་

པ་བོང་ཁ་པ་བདེ་ཆེན་སྤྱིང་པོའི་ཞལ་སྤྲན་སྤྲིས། སྤྲུམ་ཀོང་པོ་འབྱུལ་ལ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ཆེན་དགོན་དུ་རྩེ་འཇུག་ལམ་རིམ་འབྱིང་པོ་སོགས་གྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་མཛད་རིང་ལ། འབྱུལ་མཁའན་
ཆེན་མཆོག་སྤྱུལ་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་མཁས་གྲུབ་དང་།

ཀོང་པོ་ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་སྤྱུལ་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་འབྲེལ་སྐུལ་ལྡན་གྱི་ཆོག་པ་ཉུང་རྟེན་ལ་བྱུང་ཆོས་སུ་བཤེས་གཉིན་བསྟན་ཚུལ་སྒྲོར་གྱི་ཕྱོད་ཁྲིད་ཟབ་སྒྲིན་ཐོག་ །ཕྱིས་གྱི་
ཉིན་འབྲེལ་ཡིན་གསུངས་ཏེ་དལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཅད་དབུ་ཚུགས་

ཙམ་བཅས་ཚད་མས་རྒྱགས་བཞེས་དང་འབྲེལ། །འདི་ལྟར་པལ་ཆེར་སྒྲོས་རྩོམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཕྱོད་ཐོག་འབའ་ཞིག་ནས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་འཁུལ་ངེས་སུ་འཇུག་པར་སྤྱུལ་བ་རྣམས་ཟིན་བྲིས་

ཐར་ཐོར་འདེབས་མཁན་འགའ་ཞིག་བྱང་འདུག་པ་ནས་གསུང་ཟིན་

བཅས་མིད་རིགས་ཕྱོགས་གཅིག་བརྟམ་པ་ལས་སྒྲིགས་བྱར་ཆར་གཉིས་ཙམ་ཕབ་ཀྱང་། འདོད་བསྟུན་དགོས་དབང་སྒྲ་ཆོགས་གྲིས་དཔེ་ཆ་ཁག་གཞན་དུ་སོང་བ། གུས་སློབ་ཐ་ཤལ་སློབ་ཟུང་
དོན་ཅི་ནས་སྒྲར་ཡང་སྒྲ་མའི་ཟིན་སྟངས་ལ་བཅས་སྟུང་མིད་པར་གཏན་འབེབས་ཞིབ་ནན་ཞུས་

@052A ༄། །པའི་ཤོག་དྲིལ་ཉིད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྷགས་སྤྱལ། ཤར་ཕྱོགས་དྲགས་པོ་དགའ་ལྡན་བཤའ་སྤྱབ་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྒྲིང་དུ་བྱང་རྒྱབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཟབ་ཁྲིད་
སྟོན་རྒྱས་སུ་སྤྱལ་བའི་སྐབས་ཇི་སྐྱེ་མ་དོན་ཅི་འཆང་

དེ་ཉིད་གྱི་ཞབས་བྱུང་དུ་སྤྱན་ཞུར་བསྟར་བར། འབྲིན་འཕྲག་ཞུ་ཉིག་དང་། དབྱེས་པའི་གསུང་གི་དབྱུགས་དབྱུང་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་བཅས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་བཟུང་བར་འོས་པ་ལགས་
སོ། །འདིར་འབད་བདག་སློང་ཀར་བའི་དྲི་བཟང་དུལ། །སྟུག་

བསམ་དྲི་བཞོན་གྲིས་བསྐྱལ་སྟེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོགས། །བྱུང་བདག་སྐྱེ་མ་དོན་ཅི་འཆང་ཆེན་དང་། །ཐུགས་ཡིད་སྤྱར་དུ་འདྲིས་པའི་མཆོག་ཐོབ་ཤོག །དེད་དམ་མཚུངས་མིད་ཡབ་གཞིས་སྟུ་གྲུ་དགའ་

ཚལ་བ་ནས་ཡོན་སྒྱར་སྒྱར་བསྐྱུན་མཇད་པ་འགྲོ་དོན་གྱི་ཆེར་འཕེལ་